

לחיפוש נצחיות רוח קדשו של אור האורות נחל נובע מקור חכמה

אבק קמטה

שלהבת קטנה שהפכה עולמות

שיר חייו של ר' פסח שפירא
- החסיד שבחר לעזוב הכל
באמצע החיים ולצאת לדרך
חדשה בה דבק בעקשנות מול
כל העולם // זווית מיוחדת
ומקורית במיוחד

פך השמן האחרון

שיעורו האחרון של
הרה"ח הבלתי נשכח ר'
חיים בנימין וורטהימר
- מוגש לרגל היארצייט
הראשון

נס על שתי רגליים

במסע מיוחד של הודיה
והלל חוזר הר"ר חיים שרגא
בלוי אל ההתרסקות האיומה
בקיר האוקראיני, אי-היאוש
ושרשרת הפלאות שהפכה את
הסיפור // לך נאה לשבח

ותורה אור

מסע מצולם ומיוחד
מחצר היכלו של התנא
הקדוש וכולל אנ"ש אצל
רבי יהודה הנשיא בעיר
ציפורי העתיקה

שלא יכבה נרו

סקירה מיוחדת על
נר התמיד בציון
רבינו הקדוש, מאז
ימי מוהרנ"ת ועד
לימינו

אורות בנבעות שומרון ר' יצחק יוסף
זייץ חוזר לימי החיפוש והערגה
מישיבה לישיבה עד אשר מצא את פך
השמן הטהור שלו

למה דווקא עלונים? ר' שמעון
יום טוב יוזשעף בשיחה ראשונית
ומיוחדת על העלונים השבועיים של
ארץ ישראל

40

אודות בגבעה

ר' יוסף יצחק וייץ ממנהג
חיים ממולטל מנגיעות
שומרות ועד למעבר בזמנ
ישיבות שונות עד לסוף
המסע

30

העניינים העיוורות שדאן אד דוד

שירת חזיו של חרדה ר'
פסח שפירא שוידר על
כל העולם הזה לשובת חיים
טובים באמת

24

הייתי כמד 'טפה' מתה והזרתי לכאן...

הרב חיים שינא בלוי חזר
להאנה המחרידה באקראית,
לשבועות של הייסורים שאחר
בה, ולנס העצום

08

טרקטן המאיד לכל

הספר הערע ר' דוד דגן
בסקירה מרתקת על אור הער
המיד, שהחסידי מקדו את
הנפש על קיומו והדלקתו

י"ל ע"י

מערכת אבקשה

טל: 02-539-6363

פקס: 077-318-0237

©

כל הזכויות שמורות.
העתקת קטעי מאמרים,
או רבונות אף ויק
באישור בכתב מהמערכת.

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקות
דפוס - כל סוגי ההדפסות
במודרים וולים
לקבלת הצעת מחדד משרלמת
במיוחד פנו לטלפון
052-7631367

עימוד ועיצוב גרפי: ת. חשין

הכי מעניין הכי מעודכן. אתי חזקו • קו מוקד ברסלב • 02.999.3.148 שיעורים עדכונים ראיונות תוכניות 077.32.787.32 051.8998.1307 4433.0613.0475	ארץ ישראל 079.704.0073 ארץ ישראל 718.362.8870 0350.350.3064	אקדמיית אין לעם 02.560.7387	03.50.111.06 קו נבספה הקו של בני חרסיות נבספה
--	--	--	--

52 **טעם ארץ ישראל**
על העלון המיוחד להפצת אורח
של ארץ הקודש עם ר' שמעון
יום טוב יחשקת

54 **רבי הקדוש ואנ"ש**
ביקור מיוחד במקום מנחתו של
מסדר המושנה לרגל הדאריצייט

04 **תפילתו של הגנב**
מאמר מאת חרדה ר' שמואל
ברוך פלמר שליט"א

06 **סודה של ידידה**
מאמר מפי חרדה ר' מאיר
משמרתי שליט"א

18 **להכניס 'חסידות' הביתה**
שיעורי האחרון והמרתק של ר' חיים בנימין ורטהיימר שבו הוא מוגלה כיצד
טבל לחוריד את האחד 'למטה מעשרה טפחים'

**לתרומות
ושותפות
בבית אבקשה
פנו עוד היום:**

בארץ ישראל
02-6237686

בארצות הברית
845-650-9368

אם אתם שוחפים ומכל סיבה
שהיא לא קבלתם את הגליון לביתכם
נא השאירו הודעה
במספר 026237686 שלושה 3

'בעת אמרתי כיצד מדליקים נר חנוכה'

דבר העורך

זאת מקודם בשביל אותן מעט הכשרים שיחזקו עצמן באמונתן.
כי בכוחו של אותו צדיק שזעק בסוף ימיו במסירות נפש של
ממש: "העיקר הוא האמונה. וצריך כל אחד לחפש את עצמו, ולחזק
את עצמו באמונה", בוודאי שנוכל גם בתוך מכול שכזה לגרש את
הכפירות ולגלות את אמת האמונה.

'אני אמרתי', כיצד בכוחה של ההודאה הפשוטה והפנה כל כך
של ימי החנוכה, אפשר לזכות להתרפק על התענוג הגבוה בעולם,
שהוא הוא תכלית כל העולם, 'שעשוע עולם הבא'. כיצד כל הפעולות
המשתנות שנראות ונדמות בעולם הזה כמסך של הסתרה, הופכות
ברגע אחד לגילוי עצום של אור אחדותו הפשוט.

וכפי שמגלה מוהרנ"ט בגדולתה של דרך ה'תודה הודאה' אותה
המשיך רבינו, ש'אם היו כולם הולכים בדרך זו, כבר מזמן היו כל
הצרות מתבטלים והייתה באה הגאולה'. דרך זו שיכולה להאיר
אפילו את חיי של בעל הייסורים הכי גדול בעולם - באור של השגחה
פרטית, חסד ורחמים על כל רגע ושנייה.

'אני אמרתי' שעל ידי אור החנוכה זוכים למחילת וסליחת עונותיהם
של ישראל, ומתגלה האור הנורא של 'איה' ו'מלא' שמושך את כל
העולם לעבודתו יתברך.

"ראוי לך לקבל רמזים מזה לשמח עצמן תמיד במה שזכינו לידע
וכו'. פוק חזי גבורתא דמרח שאנו יודעים שמי החנוכה ממשמשים
לבוא שהוא בחינת חנוכה הבית שנמשך כפי הסלח נא שפועל ביום
כפור; ואיך שהוא בוודאי פעלו ישראל בכלל איזה סליחה ומחילה
בבקשת סלח נא, ובוודאי יהיה צמיחת קרן ישועה בחנוכה,
בחינת צמיחת חנוכה הבית, שיהיה מאיר הארת בן
ותלמיד לנצח להאיר בדרי מעלה ודרי מטה אלקותו
יתברך, ולכולם זה בזה, עד שימלא כבודו את כל
הארץ וכו', ונכיר כולנו את גדלו ורוממות כבודו.
(עלים לתרופה תעה)

האור של חנוכה שמתקרב ובא יאיר ממילא את
כל העולם, אך עלינו מוטלת החובה להכין כלים
לאותו שפע של דעת אלקים. עוד עלה בספריו
של רבי נתן שמעורר ומזכיר את גודל הנס והזכות
שזכינו אליה, עוד תפילה, עוד דמעה, בערגה
ובתשוקה לטעום מאותו אור גנוז של לעתיד
לבוא, כאן בתוך העולם הזה. עד להתגלותו
בשלמות, במהרה.

בעיצומה של סערת החורף הגדולה, בתוך ימי השגרה האפרוריים
המתנהלים ללא שום שינויים נראים לעין, בפתע פתאום מגיעים
אלינו ימי החנוכה. כל שנה מחדש אנו מחכים בכליון עיניים לאותם
נרות קדושים, לניגונים המתוקים שאופפים את הבית כולו בקדושה
מעולם אחר טמיר ונעלם, שמכניסים אותנו לאטמוספירה אחרת,
מיוחדת.

אצל כל עם ישראל חנוכה זה משהו מיוחד, לכולם זה מעורר רגש
של קדושה בלב, אבל כאשר אנו מחפשים באוצרותינו הגנוזים של
הרועה הנאמן, ההתייחסות לגבי אותו אור שאנו מוצאים שם, היא
עניין אחר לגמרי.

התלמיד הנאמן יוצק עוד ועוד שמן של דעת קדושה אל אותה
שלהבת טמירה. שורות על גבי שורות שנכתבו בסערת רוחו הקדושה
של רבי נתן, יורדים אל תוך מעמקי הלב, מגלים שיש אור אחר לגמרי
בעולם! יש גאולה בעולם!

'אני אמרתי עכשיו כיצד מדליקים', אני אמרתי!! כיצד תידלק אותה
שלהבת נצחית בתוך הנשמה, אף בנפש כזו שכבר ירדה והשתקעה
בתוככי מצולות יוון, אף לאחר שעברו עליה שבעה מימות ועדיין עוברים
ועוברים...

כי 'זה בחינת הדלקת נר חנוכה שהוא להמשיך אור הצדיקי אמת,
בחינת אור התורה, ומשם מדליקין ומאירין נרות המנורה בבית
המקדש, ומשם מאיר אור נר חנוכה שאנו זוכין על-ידי תוקף הנס
להמשיך אור הצדיקים ואור התורה גם בעומק הגלות הזה, כל אחד
ואחד בביתו, אפילו במקום שהוא'. (ליקוטי הלכות חול המועד ה"ד)

אף שדורנו מכיל בקרבו את החולשות הכי גדולות
שבעולם, עד לצרה הקשה מכולם שהיא 'כוח
המדמה' שמערבב ומסמא את דעתם ומוחם
של גדולים וטובים. אך כנגד כל אלו ויותר,
עומדת איתנה אותה שלהבת קטנה, אותו
ניצוץ קדוש שיוצא מבית יוסף, שברגע אחד
הופך ללהבה פלאית שתשרוף ותהפוך את
כל בית עשיו לאפר דק ועשן כלה.

'אני אמרתי עכשיו', אל מול המכול ששוטף
את העולם, 'כי הולך ונמשך אפיקורסות
גדול בעוונותינו הרבים בעולם, ואף על פי
שהוא אומר זאת, אף על פי כן מתגברת
האפיקורסות והבלבולים, ויהיה נסיון גדול
ורבים ירשיעו, אך אף על פי כן אני מודיע

מה אפשר ללמוד מ'תפילתו של הגנב'

הרה"ח ר' שמואל ברוך פילמר שליט"א בצלילה מיוחדת לדברי מוהרנ"ת עם חיזוק ומסר של חנוכה
לכל אחד בכל מצב גם למי שלא רואה שום קרן אור

יכול הוא להסתובב עם תאוותיו ומדותיו הרעות, ואינו מבקש כלל עצה וישועה איך וכיצד להפטר מהם.

ובתוך אותו טיט היון הנורא והאיים הזה, בעומק עומקו של גלות, באמצע החורף החשוך והקר. העניק לנו השי"ת מתנה עצומה. אורו של משיח, אורו של הצדיק האמת. אור הגנוז מששת ימי בראשית, אור האמת.

מעט מן האור שדוחה הרבה הרבה מן החושך. שמונה ימים מאירים אמת, בבחינת "מוסיף והולך", עוד קצת אמת, ועוד קצת אמת. עד שבסופו של דבר

"גם חושך לא יחשיך ממך, ולילה כיום יאיר, כחשכה כאורה". ועל ידי זה זוכה האדם לראות ולצעוק: היכן אני בעולם. להתחיל לגלות את כל הקשיים והמניעות שמונעים אותו מלהתקרב להשי"ת. ולזעוק: ה' הושיעה באמת! לעורר את הרצונות העמוקים החבויים בלב כל איש ישראלי, ולגלות כי "נפשנו חתה לה" (ר"ת 'נחל'), ולהכריז ברורות: אינני מסכים בשום פנים ואופן להמשיך לחיות חיי שווא שקר והבל, בלי שום תכלית, חס וחלילה.

אמנם הישועה עדיין לא שלימה, עדיין הוא נמצא בגלות מרה, בתוקף המלחמה. עדיין אין הוא יכול ליהנות ולהשתמש באור כבנר של שבת. מעין עולם הבא. אלא נמצא עמוק בהאי עלמא שפילה, בעומק היער החשוך. אך הוא מסתובב עם אבוקה נפלאה של אור ביד. והוא יכול לראות את כל הפחיתים והמזיקים האורבים ביער עבות זה, ולהתמודד עד שיזכה בסופו של דבר לנצח את המלחמה. בעזרתו ית' שמו, בזכות הצדיקים הגדולים זיע"א.

אור האמת שהם הורידו לעולם, מגלה לנו שה' עמנו, אתנו, ואצלנו. הוא מאיר לנו את כחה של הנשמה הקדושה אפילו של הפחות שבפחותים שבעם ישראל, ולגלות לו כי גם הוא יכול לעמוד איתן נגד כל הנסיונות והפתויים וההפחדות של הבעל-דבר. ללא אור החנוכה אכן הפיל הגדול והאימתני איננו יודע מכוחו, כך שכל עכבר קטנטן יכול לגבור עליו והוא אף אינו מנסה כלל לנער אותו ממנו. אך בכח אורו של הצדיק, אור החנוכה שבא לבקר את החולה ולהודיע לו כי "ה' יסעדנו על ערש דוי" ושהשכינה נמצאת מעל ראשו של החולה, היא יורדת למטה מעשרה טפחים. במקום שאיננה יורדת לשם בכל ימות השנה. והיא שולחת קרני הוד ומפיחה טללי תחיה. ברסלב'ר חסיד, יושב מול הנרות המאירים ומתחנן אליו יתברך: מה בצע בדמי ברדתי אל שחת, הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך. הוא מודה ומהלל על הניסים, בבחינת מודה על העבר ומבקש וצוה על העתיד לבא.

התורה הקדושה החמירה מאד בעונשו של הגנב. הוא משלם כפל על גניבתו. וכשטובח ומוכר את גניבתו מוסיף הוא לשלם אף ארבעה וחמשה. ולכאורה במה שונה כל כך מרעהו הגזלן, שהשחית את דרכו לחמוס ולגזול בראש כל חוצות ולא נקנס כל כך כידידו הגנב? ואכן הגמרא במסכת בבא קמא דף ע"ט ע"ב מגדירה את עיוות הגנב "שעשה עין של מטה" כאילו אינה רואה, ואוזן של מטה" כאילו אינה שומעת", כביכול. ועדיין צריך ביאור, האם הגזלן כן מאמין גדול בהשי"ת? הרי אם היה מאמין בשכר ועונש וכי לא היה מבצע את מעשיו הנלוזים.

אלא שגאון עוזינו מורינו ורבינו רבי נתן זצ"ל מאיר את עינינו בספרו הקדוש והנורא בהלכות גזילה הלכה ה' שם הוא מבאר סוגיא זו בטוב טעם ודעת.

לתחתית המדרגה ירד הגנב שהצליח לגנוב את דעת עצמו. שבשעה שהוא הולך לגנוב, מסוגל הוא אף להרים עין למרום ולבקש רחמים וסיוע. "עזרני וזכני לבצע את זממי ולהניח את ידי על רכוש חברי בלי להיתפס, וכפי שאומרים חז"ל: "גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא (= הגנב על פי המחתרת מתפלל וקורא להקב"ה)". ובכך הוא מצליח לשכנע את עצמו כאילו השי"ת מסכים עם שפלותו הנוראה...

ישב הקורא ומרים גבותיו בתמיה. מה לי ולצרה הזאת. מה שייכות יש לי עם קלי עולם שכאלה, גנבים וגזלנים???

אלא שבאמת הגנב הגדול שקם עלינו מימות עולם, הוא היצר הרע, עיקר כוחו - לגנוב דעתנו כל כך, עד שנטעה את עצמנו בהאי עלמא כל כך, עד שנשלים עם ירידתנו כל אחד כפי מדרגתו וירידתו - בהסתרה שבתוך הסתרה, עד שנפסיק לזעוק עוד אל המלך, וייראה שהכל על מקומו בא בשלום.

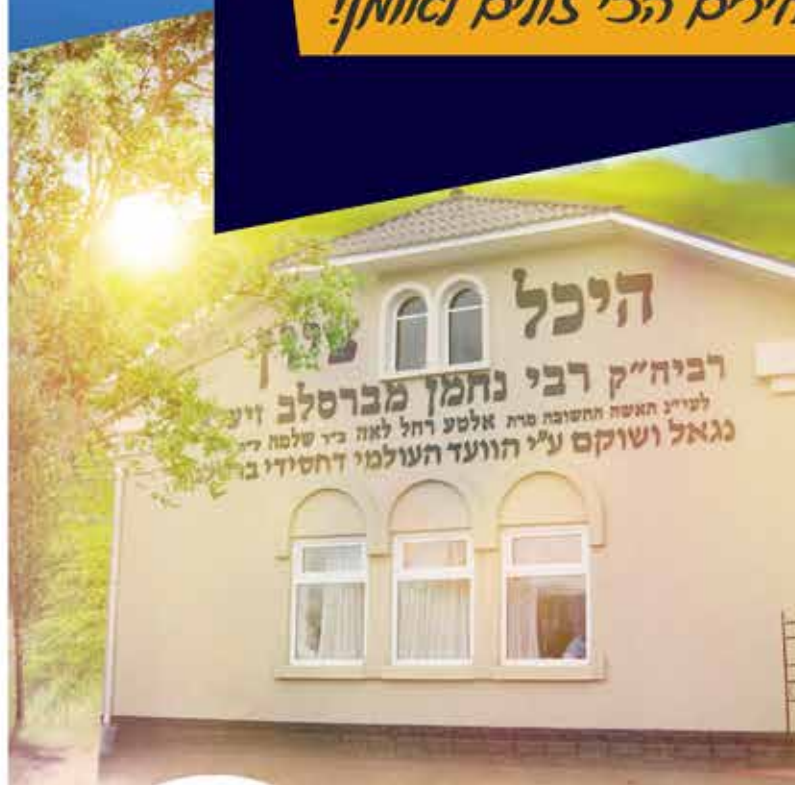
סיפור קטן, לפני כמה וכמה שנים שוחחתי עם אחד מידידי על אודות ענין מסוים בהלכה שהוא נכשל בה. הלה טען שאחד מהתלמידי חכמים הגדולים שבמקום מגוריו נוהג אף הוא כך. סיכמנו שבהזדמנות הראשונה יראה לברר אצלו את ענין ההיתר. כעבור זמן לא רב ההוא חזר אלי ותשובתו בפיו, יש כאן "היתר" של רב הונא!!! הוא הזכיר את מאמר חז"ל המפורסם (המוזכר בתורה נ"ו): "דאמר רב הונא: עבר ושנה נעשה לו כהיתר..." אכן, הסתרה שבתוך הסתרה!!!

לצרה צרורה זו, ולאותו חושך סמיך יש שם וכתובת ברורה "וחשך על פני תהום" - זו גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל. החושך עמוק כל כך עד שהאדם לא חלי ולא מרגיש שהנה החושך יכסה ארץ, הינו כסומא שלא ראה אור מימיו, "ופרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים".

נוסע לאומן? מגיע לך לטוס בזול!

האחרים הכי זולים לאומן!

חזרנו ובגדול!

**פותחים
את עונת החורף
עם חבילות ודילים
מושלמים ומשתלמים**

יציאות וחזרות לקישינב מידי שבוע

התאמה אישית לחווייה מושלמת
חווייה עם נשמה

דור צדיקים
חווייה עם נשמה

02-54-10-100

הכל כלול או בהתאמה אישית חייג עכשיו! ☎

למה צריך להדק את אפשר דק לעלול?

סיור מיוחד בכתבי האריז"ל בסודות ימי החנוכה, על מעלתם של נרות השבת והתמיהה שמפליאה כל רואה // מאמר עומק מיוחד מאת הרה"ח ר' מאיר משמרת שליט"א

ואין ליישב שיש צורך להעלות את השכינה קמעא קמעא ולא בבת אחת, שכן כל שבתות השנה יוכיחו שאינם צריכים לכך ובגר של שבת תיכף מעלים השכינה בעליות גדולות, ובוודאי שבת חנוכה יש בה תוספת מעלה ולא גרעון.

אמנם ישוב לתמיהה זו נלמד מתוך כמה וכמה תורות שגילה רבינו הק' ביומין דחנוכה. ותורף העניין הוא שאף על פי שגר שבת גדול במעלתו בכך שהשכינה עולה למעלה לעומת נר חנוכה, מכל מקום מאידך גיסא, שגבה מעלת נר חנוכה שיש בכוחו לגלות יחודו יתברך אף בעולם השפל והמוסתר, ויחיד זה חשוב ויקר לה' יתברך אף יותר מגילוי בעולמות העליונים. ובכן, כאמור, בכל תורה ותורה מהתורות הנשגבות שגילה בחנוכה מתבארים והולכים כל הייחודים הנ"ל המובאים בספרי הקבלה על דרך אותה התורה, ונתפוס כעת שתי דוגמאות.

הראשונה, בתורה ב' תנינא 'מי חנוכה', העוסקת בכך שפעולות המשתנות נראים הם כמסתירים את אחדות הפשוט ואילו שבת מורה על אחדות יתברך, והוא בחינת 'בן' לעומת ימי החול שהם בבחינת 'עבד', אמנם כאשר נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות המשתנות, שהוא על ידי שממשיכים קדושת שבת לששת ימי החול, בבחינת עבדו את ה' בשמחה, זה יקר יותר אצל ה' יתברך, וכלשון רבינו הק' נמצא בחינת פְּעֻלָּת מְשִׁתְּנוּת נְעֻשָׁה בְּחִינַת אֲחָדוּת הַפְּשׁוּט, שְׁמָה יָקָר מֵאֵד בְּעֵינֵי יִתְבָּרָךְ. וראה בליקוטי הלכות כלאי בהמה הלכה ד' שמארץ מוהר"ג בכך ומגלה נפלאות לכלול את כל הכוונות והייחודים בתורה זו. ואם כן לעניינינו, למרות שאורה של השבת מורה על שלימות ועליית העולמות, הרי שעיקר השעשועים נעשים דווקא כאשר ממשיכים את האור הזה לתוך ימי החול והמקומות הנמוכים. מה שמגלים נרות החנוכה.

והדוגמא השנייה, בתורה ז' תנינא - 'התורה הזמנית' הנלמדת כעת על ידי כלל אנשי - שם מגלה רבינו הקדוש: ... 'כי מי שיוֹדֵעַ קֶצֶת בְּיָדֵינוּ יִתְבָּרָךְ, הוא יֹדֵעַ שְׁעָרֵי הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ הוא רק שְׁאֲנָחֵנוּ מְעֻלָּם הָהָה הַשִּׁפְלָה - גִּבְדֵּל וְנִקְדָּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרָךְ.

ומבואר שם, שהדעת הנזכר היא מה שמשה רבינו עליו השלום פתח את אור הדעת, כמאמר הכתוב 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד', ופסוק זה הוא גילוי אור היחוד כידוע, ונמצא שעיקר מעלת גילוי זה דווקא בעולם השפל הזה, בבחינת: ואבית תהלה מגושי עפר מקרוצי חומר.

ולזה דקדק רבינו שם באמרו 'אפילו כשמיגיע זמנו להסתלק וכו' והנשמה עולה וכו' בעולמות העליונים, וכדאיתא באות ו' שם שהמקיפים של חכם הדור הם למעלה מהזמן, בחינת עולם הבא, שהוא יום שכולו ארוך, עד כאן. וכבר נודע ששבת היא 'מעין עולם הבא' והוא מרמז על המקיפים הנ"ל, ואף על פי כן כותב רבינו הק' שאפילו כשיש את שלימות המקיפים של העולמות העליונים - אין זה שלימות, אלא 'עיקר המעלה היא להשאיר אותה הדעת בזה העולם', על ידי הארת האור לכל שוכני עפר הנמצאים במקומות הנמוכים בעולם הזה, שלזה זכה בתכלית השלימות החכם והרבי שבדור, בבחינת מעלתו הנשגבה בסוד הפסוק 'כי כל בשמים ובארץ' יעיון שם, וכאמור זה ענין הייחודים השייכים לנר חנוכה שמעלתו גדולה יותר.

יהי רצון שזנוכה לאור הצדיק העליון הזה, שמאיר את אור הנר העליון, הוא בוצינא עילאה, שהוא היחוד השלם - מרום גבהי מרומים - עד עולם העשיה, בשני בחינות: נר שבת, ונר חנוכה. ובפרט בכח זכות המשכת תורתו הקדושה כדרכו מאז בשבת חנוכה, בכל שנה ושנה.

ימי החנוכה והוד הדרם כבר נתבארה מעלתם בספרים הקדושים, ורבינו הקדוש גילה בהם נפלאות חדשות במאמרי העוסקים בסוד חנוכה, שנאמרו בכל שנה ושנה בשבתות חנוכה, אשר היו זמן התקבצות אצלו כידוע.

כדרכו של רבינו הק', כל תורה ומאמר המשיך והוריד בהשתלשלות אחר השתלשלות מרום המעלות - אלף אלפים ורבי רבבות מדרגות - עד לעולמינו אנו, כך שכל תורה ותורה הרי היא קומה שלימה בפני עצמה, ובה נכללים ממילא כל עניני ומהות החג הנזכר בה, וכל מצוותיה והסודות שנתגלו בזהר הקדוש ובכתבי האריז"ל כולם נכללים ונתבארים על פיה באופן נפלא ונורא, וכל אחת ואחת מהנה - פנים חדשות ועבודה אחרת לה.

וכבר התבטא על כך רבינו הק' (חיי מוהר"ן שסה): כי דְּרָכֵי הַקְּבָלָה שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים זָכוּנוּ לְבָרָכָה נִכְלָל גַּם בְּדְבָרָיו... שְׁגָם דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים כְּלוּל גַּם בְּדְבָרֵי תוֹרָתוֹ.

אחד מהסודות והיסודות של ימי החנוכה המובא בספרי הקבלה הוא כי בחנוכה מתגלה ונשלם היחוד השלם 'אור הגנוז', שמתגלה מגניזתו והיעלמו - בעולם הזה, ומאיר בדרך נס ופלא. נבאר את כוונת הדברים בשפה פשוטה:

מצד מציאות העולם מעת בריאתו, בכל לילה, בתוך ההסתרה של חשכת הליל, יורדת השכינה הקדושה לעולמות הנמוכים יותר (בריאיה יצירה עשיה) ובפרט לעולם העשיה, זאת, בכדי לקיים את הבריאיה כולה ולהחיותה [על ידי שהיא מעלה משם נחת רוח אליו ית', בבחינת 'חזי במאי ברא קאתינא לגבך']. אולם, מטבע העולמות הנמוכים שהם מסתירים את אורה ואת כבוד ה' יתברך ומעלימים את היותו יתברך יחיד - אשר אין עוד מלבדו ושכל העולמות כולם בטיולים ביטול גמור לאחדותו ומציאותו, עד שמתוך הסתר זה עלולה להשתלשל לעולמנו אנו - הרגשה ותחושה של מציאות נפרדת אשר קיימת כביכול בפני עצמה ח"ו...

וזהו גודל כוחו של נר חנוכה שמאיר את ההסתרה ומגלה את יחודו יתברך אף בעולמות התחתונים הללו המכונים בשם 'שוק', עד שמאיר ומורגש לכל דרי עולם שאין מציאות נפרדת כלל מאחדותו ואלקותו יתברך. וזה האור הגנוז שאנחנו מקבלים בהדלקת נר החנוכה.

בשונה מכל זאת הוא נר השבת, שבו נעשים בו גם כן הייחודים הללו, אלא שבביל שבת אין השכינה יורדת ח"ו בחשכת לילה כבימות החול, אלא אדרבה, יש עליה לכל העולמות והיא בעצמה עולה בעליות גדולות, עד למקום בו אין שום הסתרה כלל וכלל.

ולכן כתוב בכתבי האריז"ל שם, שגר שבת מניחים אותו מעל עשרה טפחים, שכן עולה השכינה עד לראש כל עשרת הספירות, אולם בחנוכה היא מתחת לעשרה טפחים, שכן לא עלתה השכינה אלא בשלושה טפחים בלבד - שהם כנגד שלשת המידות 'צח הוד יסוד', כמבואר שם.

לאחר שנתבארו דברים אלו, נמשיך וניגע בהמשך דברי האריז"ל הק' שם: אם לא השיגה ידו לקנות שמן לנר של שבת ונר של חנוכה - נר שבת קודם. כי עניינו של נר שבת הוא העלאת השכינה ויותר טוב להעלותה עד למעלה, ואף משום כך מדליקין נר חנוכה ורק לאחר מכן נר של שבת, כי נר שבת עולה למעלה, וכלשוננו: אבל אם הדליק של שבת קודם, שכבר עלתה למעלה עד הראש, איך ידליק של חנוכה ויחזור להורידה למטה בנצח הוד יסוד, ח"ו, עד כאן לשונו.

והנה מבואר שגר שבת גדלה מעלתו על נר חנוכה, ומעתה יש להתבונן, מדוע אנו מדליקים בכלל את נר החנוכה בערב שבת, והלא 'בכלל מאתיים מנה', ואם בסופו של דבר תהיה עליה לשכינה על ידי נרות השבת, אם כן מה הענין להמשיכה למטה קודם לכן.

כמו כן התמונה שהצגתם בכתבה, לא מסתבר שהיא תמונתו של אביו רבי יחיאל, סביר יותר שהיא תמונת רבי עקיבא יוסף עצמו. כך בגליון החדש 'היכל החתם סופר' של שבוע פר' ויצא הובאה תמונה זו כמיוחסת לרבי עקיבא יוסף עצמו.

כה לחי!!
א.מ. - ירושלים

לכבוד ירחון ברסלב הנפלא 'אבקשה'

תודה רבה על המאמרים הנפלאים והמושקעים מידי חודש בחודשו! ותודה מיוחדת על הכתבה על בעל הלב העיברי - נפלא ביותר!

הארה קטנה: חמי ר' יחיאל יהודה פרידמן ז"ל קרוי על שמו של אביו של בעל הלב העיברי, אך אביו שיבדלחט"א הרה"ח ר' בצלאל פרידמן שליט"א הוא חתן אצל חמיו הר" דוד שלזינגר (בן הר' יחיאל יהודה בן הר' דוד זיידל בן הצדיק ר' עקיבא יוסף בן ר' יחיאל) כמו כן ישנם עוד נכדים כמו בני הגבאי הוותיק דבית מדרשו הגדול במא"ש הרה"ח ר' אברהם חשין שליט"א ועוד מאנשי שלומינו.

גב. רציתי לבקש היות שהנושא של קדושת האכילה רבו בו הדעות ואף עלו בו כמה שיבושים, אשמח אם תוכלו לכתוב מאמר מקיף על הנושא כדוגמת המאמרים של "יתבררו ויתלבנו", ותזכו לעשות "בירור המאכלים" תרתי משמע.

ישר כוחכם בהפצת דעת רביה"ק זיע"א.

בברכת עלו והצליחו
נחמן קירשבוים - חריש

לכבוד מגזין אבקשה

ראשית כל ישר כוח על המגזין המיוחד שנותן לנו כל חודש חיות מיוחדת בהתקשרות לרבינו הקדוש ותלמידיו בצורה ברורה ונקיה, אנשים פה בשכונה מאוד נהנים, וקוראים את העלון בשקיקה, כל מדור ומדור עם טעמו והייחודיות שלו, רואים את ההשקעה שלכם, אשריכם.

רציתי להעיר שבחבורת האחרונה בחודש חשוון בעמוד 23 יש שם שטעון גניזה ויש לשים לב לעניין, ושוב תודה רבה אשריכם.

יהודה רחמים - נתיבות

הנפלא "לטייל בתורתו" שהביא לשינוי עצום ולאווירה חדשה באומן, ישבתי שם בערב ראש השנה האחרון, והיה מדהים לראות את המחזה שנראה כמו לקוח מעולם אחר, אנשי שלומינו מכל גווי הקשת, ומכל המגזרים, אבות ובנים, זקנים עם נערים, יושבים זה לצד זה, ולומדים יחד בכזו מתיקות.

החידוש הגדול שהם הביאו לאומן, לתת מענה רוחני עם כזו מעטפת גשמית, זה דבר שלא הכרנו מעולם, פרי יצירתו של האיש היקר ר' מרדכי גוטליב שליט"א. ביחד עם הרב שיינער, שלא הסתפקו במה שמוכר, אלא הביאו את הכי טוב שאפשר לתת ויותר מכך. ועל כך אני מברך אותם בשם כלל חסידי ברסלב שנהנים מכך בלי גבול.

כאחד שזוכה ברוך השם ליסוע זה למעלה משלושים וחמש שנים לאומן, זהו בעיני השינוי המבורך ביותר שקרה באומן בשנים האחרונות, שנותן את אור הנח והזך בתוך ההמולה של רחוב פושקינא הסוער, והיה צריך להיות מסוקר כחלק מהמהפכות החשובות שקורים באומן.

ושוב אשריכם על כל מה שאתם עושים לפאר את שם רבינו הקדוש מתוך מסירות נפש.

אשריכם אשריכם
חזקו ואימצו
ישראל דוד ל. ירושלים

לכבוד מערכת אבקשה

שלום וברכה

מאוד נהניתי לקרוא את הכתבה בחודש האחרון על בעל הלב העיברי, כתבה מרתקת ומעשירה.

אבקש רק לדייק שני עובדות שהובאו בה: האחד, למיטב ידיעתי הרב החסיד ר' בצלאל פרידמן אינו צאצא ישיר אלא אשתו תליט"א היא הנכדה וכמו כן כל צאצאיה.

כמו כן כל צאצא גבאי השוהל בירושלים והקלויז באומאן ה"ה הרה"ח ר' אברהם חשין שליט"א וכמו כן בן דודם הרב יחיאל יהודה (ב"ר עקיבא יוסף ז"ל) דייטש מביתר, הם הם צאצאים ישירים של רבי עקיבא יוסף ושל חותנו הקדוש רבי הלל מקולומייא ז"ע.

גם החסיד הצדיק ר' יחיאל יהודה שלזינגר זצ"ל מקטמון שהיה בן בנו של רבי עקיבא יוסף זצ"ל היה אביהם של הר' דוד שלזינגר ז"ל חמיו של ר' בצלאל שליט"א, ושל חמותו של ר' אברהם חשין שליט"א.

לכבוד גיליון אבקשה

ראשית כל ברצוני להודות לכם על הגיליון המיוחד והמופלא מידי חודש, מלא באוצרות מתורתו של רבינו הקדוש, מדהים לפתוח את הגיליון כל חודש ולגלות כל כך הרבה דברים לא ידועים בהיסטוריה של ברסלב, לקרוא את סיפורי ההתקרבות המפעימים, ולהחכים וללמוד ממדורי הבירור והחינוך, אשריכם.

רציתי להעיר על הכתבה הנפלאה שהייתה בחודש האחרון תחת הכותרת "אומן היא לא הסוף", שבו סיקרתם בהרחבה את כלל הפרוייקטים שמשנים את הצביון באומן, אני חושב שהיה מן הראוי לסקר גם את היכלי התורה באומן, ובפרט זה שפועל מטעם הארגון

אוהל ציון רבינו, צילום משנת תרס"ח.
בפתח נראה ד' אלטר מטפליק

שמן זית להעלות נר-תמיד

נר התמיד על ציון רבינו
הקדוש - סגולתו, מקורותיו,
רמזים בסוד מעלתו וכוחו,
והתמסרות אנ"ש עבור
הדלקתו מאז ימי מוהרנ"ת
זיע"א ועד לימינו • כי
בשם קדשך נשבעת לו שלא
יכבה נרו לעולם ועד

דוד דגן

שנה היא תקע"א. אחרי הסתלקות רבינו למרומים, שילמה הרבנית הצדקת מכספה, כדי לבנות אוהל קטן על ציונו.

באותה שנה, עסק מוהרנ"ת בכל מרצו

וכוחותיו בהנחת היסודות להשאר דעתו הקדושה ותיקוניו לנצח. בין מפעלותיו העצומים היה יסוד ה'נר-תמיד' על ציון רבינו הקדוש. וכך הפך הנר לחלק בלתי נפרד מקודש הקדשים. מן הקיר הפנימי שליד הציון יצאה קורת-עץ, ממנה השתלשלה שרשרת ברזל שאליה היתה קבועה צלוחית שמן גדולה ובה פתילה ארוכה שדלקה ימים רבים.

וכך מספר מוהרנ"ת: "גם אז ביום חמישי, כ' שבט ה'ל, היה התחלת היסוד של ההדלקה, להדליק שמן-זית על קברו נר-תמיד לא יכבה, כאשר אנו נוהגין מאז ועד הנה. וגם זה היה על פי מעשה בקהילת-קודש טפליק, ואי אפשר לבאר כל הפרטים, כי בכל זה היו עוד כמה דברים נוראים שראינו השגחתו ונפלאותיו יתברך בכל עת, איך הוא יתברך בעזרו לגמור עסקי רבינו זכרוננו לברכה שהם זכות הרבים לדורות". (ימי מוהרנ"ת, עד. בדפוס נפלה טעות ונכתב ח"י שבט, וכאן הובא לנכון ע"פ כתב יד)

המעשה בטפליק

על כך מובא בספר 'אוצר נחמני': "שמעתי מרבי איטשע מאיר קורמן, שמה שכותב מוהרנ"ת בימי מוהרנ"ת שבחודש שבט תקע"א "היה התחלת היסוד של ההדלקה, להדליק שמן-זית על קברו נר-תמיד לא יכבה, כאשר אנו נוהגין מאז ועד הנה, וגם זה היה על-פי מעשה

בקהילת-קודש טפליק", ומעשה שהיה כך היה: שבהיות רבי נפתלי ז"ל בטפליק ארע שם מקרה מעציב מאוד, אשר נערה אחת יצאה מהיהדות ונשתמדה רחמנא ליצלן, ובא אביה בבכיה גדולה לרבי נפתלי שיתן לו איזה עצה מה לעשות. ואמר לו רבי נפתלי, היות ורבינו ז"ל כותב בספר המידות [ערך 'נר-תמיד', ח"ב א]: 'בזכות נר-תמיד הדולקים בשמן-זית ניצולין מגזירת שמד', ובכן מייעץ לו לקבל על עצמו להשתדל לשלוח לאומן מדי פעם בפעם שמן-זית להדליק נר-תמיד על ציון הקדוש של רבינו ז"ל, ובוודאי יועיל לו בעזרת ה'. ומיד מסר לרבי נפתלי כד שמן להביאו לאומן, ומאז היה שולח כל פעם שמן להדלקת הנר-תמיד בבית ציונו הקדוש, וקרה הנס ומאז היה שינוי לה לטובה, עד שחזרה ליהדותה לשמחת כל המשפחה והקהילה. זהו המעשה שמרמו מוהרנ"ת שם. ("משה עומד בין שמד לרצון" (ליקוטי מוהר"ן רטו), 'משה' ראשי-תיבות: מ'ציל ש'מן ה'נר - מ'גזרת ש'מד ה'נורא') (אות נ').

אנו מוצאים שעוד בחייו הקדושים של רבינו היו לו כוונות טמירות בהדלקת נר של שמן-זית: "כי כן היה דרכו כמה פעמים, שהיה פתאום מדליק נר של שמן-זית, והדבר היה מובן שהיה ממתיק דינים בזה" (חיי מוהר"ן יג).

כי נר-תמיד הוא בחינת הרצון

ב'ליקוטי הלכות' כותב מוהרנ"ת דברים נשגבים בפנימיות סוד הסגולה המובאת ב'ספר המידות', כשהוא מקשר זאת לעניין חנוכה: "וזהו 'מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישור' (זכריה ד), שאפילו ההר הגדול שהוא בחינת השונאים והמונעים הגדולים (וכעין שפירש רש"י שם) - לפני זרובבל למישור. כי כולם יתבטלו לפני הצדיק האמת, בחינת זרובבל, שהוא בחינת משיח, על ידי

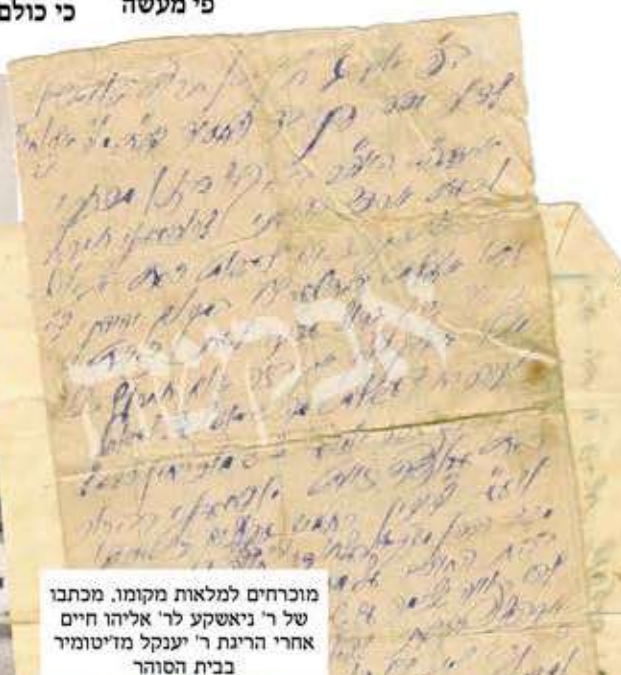
תוקף הרצון שיאיר בישראל [...] וזה שכתב אדמו"ר ז"ל בספר הא"ב, שעל ידי הדלקת נר-תמיד ניצולין מגזירת שמד. כי נר-תמיד הוא בחינת הרצון (- כפי שמוהרנ"ת מאריך שם בביאור הענין), שעל ידי זה נתבטל בחינת שמד, כי עולים משמד לרצון וכו"ל. וזהו בחינת גדולת קדושת חנוכה, שממשיכין אז כל אחד ואחד בביתו קדושת נרות המנורה, שעל ידי זה מכניעין בכל שנה מלכות הרשעה שרצו להשכיח תורתו וגזרו אז כמה שמדות על ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה פרק יג) [...] וזה שמובא בספרי קודש מגודל נוראות קדושת חנוכה שהוא בחינת הדלקת נרות המנורה, עד שגם בימי נח תיכף אחר המבול באה היונה "הנהגה עלה זית טרף בפי", שמרמו על שמן המנורה, שהוא בחינת חנוכה שמציל משטף מים רבים, מבחינת מימי המבול המתגברים בכל דור בכל פעם להחריב את העולם חס ושלוש, אך עיקר התיקון על ידי 'עלה זית', בחינת שמן נר חנוכה, בחינת שמן המנורה, שהוא בחינת הארת הרצון שמאיר בכל מיני חושך, אפילו בחשכת מי המבול חס ושלוש" (הלכות ברכת השחר ה, מז-מח)

באוקראינה, בה האקלים קר בחלק ניכר מהשנה, לא צמחו עצי זית, ואת השמן ייבאו מחוץ למדינה. במכתבי מוהרנ"ת אנו מוצאים עד כמה התאמץ עבור עניין נשגב זה, שהיה חשוב בעיניו בלי שיעור:

"גם תדעו שהשמן ששלח ר' אפרים נ"י מאדעס [מאדוסה] כבר הביאותיו לפה בשבוע העבר כשבאתי לכאן. ותהילה לאל גם כבר מקודם דלק הנר-תמיד על ציון הקדוש, מכל שכן עתה שהוא מאיר תמיד. ולה' התקוה שהוא צמיחת קרן ישועה שלא תכבה נרו לעולם ועד. ועל ידי זה יהיו נמתקים כל הדינים מעליכם ומעלינו. כי ההדלקה הקדושה על ציון הקדוש שלו הוא המתקה

העיר אומן בשנים עברו

מוכרחים למלאות מקומו. מכתבו של ר' נאשקע לר' אליהו חיים אחרי הריגת ר' יענקל מדיטומיר בבית הסוהר

הפעלצל לחייט, שיתפור לו כיסוי מאריג משובח וגאה. אך רבי נחמן סרב בתוקף: "צריך אני ללכת בתכיפות להדליק את הנר-תמיד, אם יהיה לפעלצל כיסוי יקר - יכול הדבר למנעני מללכת להדליק את הנר, כדי שלא לקלקל את המלבוש".

החסיד רבי לוי יצחק בנדר סיפר, כי פעם עמד לצד רבי אברהם ב"ר נחמן מטולטשין ביום היארצייט של אביו, בהיותו על ציון רבינו, ושמעו אומר: "שהרבי יזכיר לאבי

תמונה של הגהר באומן קפוא בחורף. צולם בסוף תקופת מסך הברזל

אצלנו בקבלה מאבותינו הרבה סיפורים מגודל מעלת נר תמיד הדולק על ציון הקדוש של רבינו ז"ל, ששמו הקדוש הולך בכל העולמות ומאיר ומחלק כל הנשמות של כלליות ישראל

הקדושים שהם זכות הרבים לדורות" (יום ג' וישלח תר"ב, אומאן).

עוד כותב הוא לנגידים מטשעהרין, רבי אברהם בער'ניו ורבי אבאל'ה:

"והנה, בבואי לפה מצאתי שכלה השמן ולא דלק הנר-תמיד על הציון הקדוש, על כן באתי להודיעכם שתראו להביא שמן אם תבואו בעצמכם, או לשלוח ליד בני ר' איציק נ"י לטולטשין מעות על שמן, כדי שלא יתבטל הנר-תמיד חס ושלום. כי הוא המתקת הדינים לכם ולנו ולכל הקיבוץ הקדוש. ולעת עתה הוכרחתי ליקח בהקפה שמן עד שתבואו ותסלקו. ויראו לבל ישנו, ולה' הישועה" (יום ו בהר תר"ג, אומאן)

ה'פעלצל' של רבי נחמן מטולטשין

אחרי הסתלקות מוהרנ"ת, התמסר תלמידו הנאמן רבי נחמן מטולטשין להחזקת נר התמיד. גם בימות החורף במזג האוויר הסגרירי והסוער היה בא אל הציון להיטיב את הפתילה וליצוק את השמן. כך גם מדי מוצאי שבת, מיד לאחר הבדלה היה נחפז אל הציון להעלות נר-תמיד.

רבי נחמן נהג ללבוש בימות החורף 'פעלצל' - מעיל פרווה פשוט. לאחר ירידת שלגים, כשההר התלול שבו שוכן כבוד הציון הקדוש היה מכוסה שכבת קרח עבה, היתה סכנת החלקה ולכן נהג ברדתו מהציון הקדוש, להתיישב ולהחליק עם הפעלצל על גבי השלג עד לתחתית ההר.

היו מבין אנ"ש שסברו שאין זה יאה שרבי נחמן מטולטשין יתהלך בלבוש פשוט כזה, שבנוסף הוא בלוי וטלוא. הם רצו ליטול את

נפלאה מאוד. ומאליכם תבינו להזהיר את כל אנ"ש שיתנדבו כל אחד בביתו בכל עת איזה נדבות על זה, כאשר נהגו מקודם. וגם פה בסביבותינו התחלתי מחדש להזהירם על זה. ולה' הישועה שיאיר נרו שם תמיד לא תכבה. וכמו כן יאיר אורו הקדוש ברוחניות תמיד וכו', כמו שאמר בלשוננו הקדוש 'מיין פייעריל וועט שוין טליען ביז' [האש שלי תוקד עד] וכו'". (יום ג' וארא ת"ר, אומאן)

במכתביו מזהיר מוהרנ"ת שידלק הנר דווקא בשמן-זית: "והעיקר לבלי ליתן באומאן שום מעות, רק שמן-זית דייקא, עד שיגיע השמן מאדעס". (יום ב' הושענא רבה תר"ב)

"ומה שמרבה להפליא על ידידנו ר' אברהם בער נ"י בדבר המעות בעד השמן-זית, האמת אתך, אך דע שבוודאי לא תפסיד אפילו פרוטה אחת. אך מה שיתעכב המעות איזה זמן, מוכרח אתה לסבול. וכדאי וכדאי לסבול בשביל המצוה רבה שזכית שיהיה לך חלק כזה בהדלקת נר-תמיד בשמן-זית על ציון הקדוש אשר אנו חוסים באורו הקדוש. ובאמת גם אנכי לא עלה על דעתי שתוציא על השמן סך כזה, י"ד רובל-חדש, וכמדומה לי ששמעתי מפ"ר אברהם בער כמו שכתבת, שתוציא כ"ה רוביל סו"ג. אך מאחר שכבר הוצאת על פי ההכרח, וגם כתבת שחזרת ודיברת עמו שלא יהיה הדבר לשיעורין, בוודאי לא תפסיד אפילו פרוטה אחת בעזרת השם יתברך [...] וכבר ידעת בני חביבי, שאי אפשר לגמור שום דבר ושום עסק, אפילו בענייני חול, בלי יסורים ועיכובים וסכסוכים, מכל שכן דבר שבקדושה. מכל שכן וכל שכן דבר שבקדושה המופלג במעלה. בפרט בעסקי אדמו"ר הקדוש והנורא וצוק"ל. שכל מה שנוגע לעסקיו הקדושים רבים המונעים כמעט בלי שיעור. אך מידה טובה מרובה, כי רבים אשר אתנו לסייענו לגמור עסקיו

תצלום ישן של ציון הבעל שם טוב הקדוש זע"א בעיירה מז'יבוז'

התמיד, מצאנו בזיכרונותיו של זלמן איצ'ס שפורסמו בשנת תר"ע:

"הציון הוא בית קטן, חדר צר אחד, ממש ד' על ד', ודלת עץ ישנה בצדו הצפוני וחלון קטן בצדו המזרחי, אל צד ביהכנ"ס של הבריסלאבים. ובבית פנימה מול הדלת, בקרן המזרחי-דרומי נמצא קברו של הצדיק הבריסלאבי, מוגדר בגדר עץ, למראשותיו על הקיר עומד נר-תמיד, על ידו מחבת מלאה שמן וכף תקועה בה, וכל אחד מהחסידיים הבא אל הציון פנימה, נוטל לראשונה כף מלאה שמן במחבת וזולפה אל ה'נר תמיד' ואחר הוא נסמך על הגדר, פותח את סדר התפילה שלו, ומתחיל לקרוא את מזמורי התהילים שתיקן ובחר רבם בעדם, וציווה להם לקראם על קברו. המה קוראים, מתפללים ובוכים מקרב לבם, אבל לא באותם הצעקות והקולות שהם רגילים להתפלל תפילותיהם בבית הכנסת. פה אינם מתפללים ומתחננים, פה הם משיחים עם צדיקם, אוהבם, מגינם ומליצם שהבטיח להם להגן עליהם עד ימות המשיח. ותפילה ושיחה, יראת הרוממות ואהבת רעים וידידים, אימת מלכות וגעגועים לאוהב, מתערבים פה בהרמוניה של בכיה חרישית הנובעת ממעמקי הלבבות. והבכיה הלזו של אנשים באים בימים, בבית הקטן והנמוך הזה, העומד יחידי כעריער בערבה, בבית הקברות הגדול והישן הזה, בשעה שכל היקום ישן ומתענג על המנוחה. הבכיה הזאת משברת את לבי, והגני מרגיש את עצמי בעולם אחר

קפיטל תהילים שהם מסוגלים לפגם הברית רחמנא לצלן, וכן בענין הנר-תמיד שדקדק אדמו"ר זצ"ל ופ'רס בפרט - שמן-זית".

חקר ודרש גם בדבר הפתילה אין לעשותה

עוד כותב רבי אברהם בקונטרס 'שיחות וסיפורים' אות ב', כשהוא מתאר את תשומת הלב הרבה שהקדיש אביו לעבודה גדולה זו:

"תופס אני לדוגמא מילת 'זך' שנזכר בשמן המנוחה שנמצא גם בפשיטות שני טעמים בהכרח הדבר. טעם אחד, הוא שלא יכבה אפילו נר אחד (ואפילו בלילי טבת הארוכים) בסיבת הפסולת והשמרים הנמצאים בהשמן הבלתי מזוכך. טעם השני, שלא יגרמו שבעת הנרות שום עישון ושחרות חס ושלום לכתלי ותקרת ההיכל, אם לא יהא מזוכך השמן בתכלית הזיכוך (כידוע להבקיאים במלאכה הזאת). ותפסתי זאת לדוגמא, כדי להודיע אגב אורחא לאנ"ש כי מאוד מאוד הם מוכרחים להיזהר בהדלקת הנר-תמיד שבבית ציון רבינו ז"ל (וכנהוג כן בכמה צדיקים), שלא יביאו על זה משמן הפסולת והשמרים אשר יעשן וישחיר את התקרה והכתלים מבית ציונו הקדוש. וכמה פעמים נזדמן בתחילת הלילה או באמצע הלילה, שנכבה לגמרי, ולא יאיר כלל אורו הנפלא והמוכרח כל כך בסגולתו לכל בני ישראל בגוף ובנפש, כמבואר בזה מהדברים בעל פה ששמעתי מאבי ומורי ששמע ממורג"ת ז"ל. וברוב שקידת אבי על דלתי תמידות הנר הקדוש והנורא הנ"ל, חקר ודרש גם בדבר הפתילה איך לעשותה, ואודות הכלי שלא תהיה רחבה יותר מכפי שניסה ובחן לכל זה (כי במיעוט רוחבה נתוסף בכל שעה נקודה חדשה מהפתילה, כנודע להבקי בזה). וגם שלא תהיה הכלי קצרה יותר מדאי".

רבי אברהם עצמו החזיק במנהג זה, כפי שסיפר רבי וועלוול (זאב) הזקן מאומן, שבצעירותו התלווה אל רבי אברהם בלכתו בחצות לילה אל הציון, ולעתים היה נושא בידו פח שמן-זית להדליק את הנר, והיה רבי וועלוול מהלך אחריו ומשיגה לבל ימעד בלכתו חלילה.

כל אחד מהחסידיים נוטל כף מלאה שמן וזולפה אל הנר תמיד

תיאור מעניין של בית ציון רבינו ונר

זכות זו, שהוא היה שומר על הנר-תמיד! רבי לוי יצחק ציין את התמימות והפשיטות שבדבר, שהרי לרבי נחמן היו זכויות גדולות ונצורות בהדפסת ספרי רבינו וקירוב נפשות לאורו, ובכל זאת ראה רבי אברהם להזכיר דווקא זכות זו של העמדת הנר-תמיד.

מובן מזה באלפי אלפים קל וחומר להנר-תמיד שאצל קברו הקדוש

בספרו 'כוכבי אור', חלק 'אותות ומופתים' מרבינו ז"ל אות מז, כותב רבי אברהם: "להודיע לדורות שהשלשה דברים האלה יסודות העיקריים בהשאת אדמו"ר זצ"ל כפי המובן בזה מדברי מוהרנ"ת ז"ל: א) אסיפתנו על ראש השנה, שבזה ממילא כלול גם אמירת העשרה קפיטל תהילים על ציונו הקדוש: ב) עסק ההדפסה: ג) והדלקת הנר-תמיד על ציונו הקדוש. והנה בענין הראש השנה כבר כתבתי מזה קצת במקום אחר. ובענין ההדפסה אי אפשר לבאר אפילו בעל פה. ובענין הנר-תמיד עיין בספר המדות מה שכתב שם אדמו"ר ז"ל שבזכות הנר-תמיד שמדליקין משמן-זית ניצולין מגזרות שמד וממילא מובן מזה באלפי אלפים קל וחומר להנר-תמיד שאצל קברו הקדוש, כפי המובא מזה בקונטרס הנקרא חכמה ובינה, עיין שם, ותבין מזה למה שמובא בליקוטי מוהר"ן (תורה רטו) בענין קברו של משה והסתלקותו שעוסק בזה להעלות משמד לרצון. ובליקוטי הלכות הלכות ברכת השחר הלכה ה' מבואר משם שגם כל התאוות והמידות רעות בפרט האפיקורסות, הכל כלול בענין שמד הנ"ל. ומצירוף כל העניינים האלה ביחד הפליג מוהרנ"ת ז"ל בדבר הנר-תמיד עד אין שיעור וערך, כן שמעתי בפירוש מאבי ז"ל. וזה ידוע שסגולת כל מצוה והנהגה של הצדיקי אמת הוא דווקא כפי הפרטים שנצטוו מזה בכל דבר. כי כמו שבגשמיות אי אפשר שתצא אל הפועל מהרכבת הסמים כח הרפואה להמחלה, כי אם עשו מכון ממש בכל הפרטים שיצאו מפי הרופא (אם היה בנמצא הרופא האמיתי), כמו כן ממש בחולי הנפש, למשל בענין העשרה

הקטע מהעתקת ימי מוהרנ"ת העוסק בתחילת יסוד הנר-תמיד על הציון הקדוש

החסיד רבי אהרן לייב ציגלמן מוורשה הי"ד מזכיר זאת באחד ממכתביו: "הנה במכתבך היה עלה אחד משומן מאוד, האם זה במכון מאיזה נר-תמיד שעל איזה ציון הקדוש, כמו שהיו עושין באומאן לסגולה?" (יום ד' תענית אסתר, תרצ"ח, בכת"י).

**למראשותיו על הקיר
עומד נר-תמיד, על ידו
מחבת מלאה שמן וכך
תקועה בה, וכל אחד
מהחסידים הבא אל הציון
פנימה, נוטל לראשונה
כף מלאה שמן במחבת
חולפה אל הנר תמיד**

כך גם אחרי המלחמה, בתקופת השלטון הקומוניסטי, קשה היה להשיג שמן-זית באופן סדיר. החסיד רבי שמואל הורוויץ, שהתקרב באותן שנים וכיסופיו לציון רבינו היו ללא שיעור, התוודע למחסור זה ונהג לקבץ ממון ולשגר לאומן פחי שמן-זית, פעם אל כתובתו של רבי שמשון בארסקי, ופעם אל רבי אליהו חיים רוזין. מאלו שרבי שמואל נעזר בהם בעניין זה, היה רבי משה קליין מחיפה, וכך הוא כותב אליו באחד ממכתביו:

"...הנה כאשר בא מכתבים מאת אנש"ש באומאן אשר למען ה' לראות להשתדל בכל היכולת ובכל הכוחות לשלוח שמן-זית להדליק על ציון רבינו הק' הנר-תמיד, אשר זה עיקר גדול אשר אין לשער ולהעריך כלל וכלל וכדאיתא בדברי רבינו הקדוש והנורא בפירוש בספר המדות 'על ידי נר-תמיד הדולקין בשמן-זית, על ידי זה ניצולין משמד' וזה מוכרח מאד בזה הזמן, כי העולם רח"ל מלא שמד רח"ל, כידוע לכל, וכל הצרות הכל רק מחמת זה, ומזמן המלחמה אינו דולק שמן-זית על ציון רבינו הק' (יום ב' פרשת תולדות תרפ"ז, מכתבי שמואל ב, לו).

כאשר לעתים הצליחו להביא שמן-זית לאומן, גרם הדבר לשמחה לכל אנש"ש, כפי שמספר רבי שמואל הורוויץ בספרו, על שנת תרצ"א, עת שהה בצילו של רבינו באומן: "ואז בקיץ הזה בא קילא שמן-זית מפולין, ודלקנו אותו לנר-תמיד, והשמחה שהיה לכולנו מזה - אין לשער כלל" (ימי שמואל מהדורה קמא, פרק נז).

במכתבי אנש"ש דפולין אנו מוצאים לא אחת, דברים בחשיבות העניין, כפי שמציין רבי יצחק ברייטר: "גם עשינו ברוך ה' שקבעתי קופסאות בהשני שטיבלעך שלנו, על הקלויז, ועל שמן-זית לנר-תמיד" (ג' במדבר תרצ"ב ורשה).

מן העניין לציין, כי בבית ציון רבינו היו שתי קופות צדקה, האחת עבור צדקה לאנשי שלומנו, והשניה להחזקת הנר-תמיד. והיו כאלה שפירשו את מאמר רבינו הקדוש "ויתנו פרוטה לצדקה בעבורי" - היינו בעבור אנשי שלומנו, ויש שפירשו: בעבור הנר-תמיד. (שיח שרפי קודש הנדפס מחדש, ערך 'הדלקת נר-תמיד על ציונו').

כן יציין, שאנש"ש באומן נהגו ליטול מעט משיירי שמן הנר-תמיד, כסגולה לרפואה כאשר אחד מבני הבית נפל למשכב. כך גם עשה החסיד הנודע רבי געצ' שסבל מפצעים בידי (טעם זקנים גיליון לח).

ר' שמואל הורוויץ לאחר שובו מאומן

ר' אליהו חיים רוזין בתקופת מגוריו באומן. תמונת פספורט

החסיד הנלהב ר' יצחק ברייטר הי"ד (באדיבות ג.ב.)

לגמרי, בעולם שכולו אצילי ורוחני, בעולם שכולו טוב ונעים למאוד".

המשגיח על הנר, רבי יעקב מזיטומיר

בשנים הבאות מי שהשגיח על הנר-תמיד במסירות, היה בעיקר החסיד התמים רבי יעקב קויפמאן, הידוע בכינויו ר' יענקל זיטומירער, ה' יקום דמו. ר' עובדיה שטראקס, בנו של החסיד רבי נחמן, סיפר כיצד היה מתלווה כילד קטן לעתים אל רבי יענקל בלכתו לציון ומסייע בידו ליצוק את השמן ולהעמיד את הפתילה.

השמן היה נשלח בעיקר על ידי אנש"ש מארץ ישראל, וגם מפולין. לאחר פרוץ מלחמת העולם הראשונה, בשלהי תרע"ד, כשהיבוא פסק ושמן-זית הפך למצרך נדיר נאלצו אנש"ש להדליק את הנר בשמנים מקומיים.

ששמו הקדוש הולך בכל העולמות ומאיר ומתקן כל הנשמות

זכור לטובה הוא החסיד רבי נחמן שטרנהארץ, המכונה ר' ניאשקע טולטשינר, מיוצאי חלציו של מוהרנ"ת, שבין פעולותיו הכבירות בהפצת יהדות בשנות הקומוניזם, החזקת הקלויז והמקווה באומן, הדפסת ספרים ועוד, אף דאג כל העת לנר התמיד בבית ציון רבינו. באותן שנות מחסור ורעב, לא קל היה הדבר. הבאת השמן-זית מחוץ לגבולות ברית-המועצות היתה כרוכה בטרחה ודמים מרובים. כאן נכנס רבי ניאשקע לעובי הקורה, שכמו בכל דבר, לא התפעל מהמניעות.

בין אלו שסייעו לורבות במלאכת הקודש, היה ר' משה לייב הרשונוב ממונטריאול שבקנדה. ר' משה לייב, חסיד ברסלב מנעוריו שגדל בטפליק שבאוקראינה, לבו היה חם לכל ענייני רבינו והוא נהג לשלוח לרבי ניאשקע, עמו עמד בקשר מכתבים רציף, תשמישי קדושה כשהם מסוים בשלל דרכים יצירתיות. את השמן-זית לא היה עליו להסתיר, שכן הוא נשלח בתור שמן למאכל.

"ידע כבודו" - משתף אותו רבי ניאשקע - **"שבהשלתו השמן-זית פעל ועשה תיקון גדול ונורא, כי בעצמי לא ידעתי כל כך ערכו וטובו של השמן הנ"ל, כי זה זמן רב שלא דלק שם שמן-זית מחמת פגעי הזמן, שבלתי אפשרות להשיגו כלל אצלינו. וכעת שהבאתי לשם השמן לזכותו בתיקון הנ"ל, סיפר לי אחר יום-טוב, המשגיח על הנר-תמיד, איש נאמן ומצוין ויקר ערך מאנ"ש, שבמקום שמן פשוט, זה השמן-זית דולק ארבע פעמים**

ביותר, היינו למשל אם רביעית שמן פשוט דולק ערך יום או מעת לעת, זה השמן-זית רביעית דולק ארבעה ימים או מעת לעת. וזה מחמת טובו ונקי. גם הדלקה בעצמה גם כן משובחת, רק זכה וצחה ואין ממנה עשן כל כך.

"ועל כל זאת מובא בספר המידות של אדמו"ר ז"ל אות 'נר-תמיד' בזה הלשון: 'בזכות נר-תמיד הדולקים בשמן-זית ניצולין מגזירת שמד'."

וכאן כותב לו רבי ניאשקע דברים טמירים ועליונים שכפי הנראה קיבל איש מפי איש עד לזקנו מוהרנ"ת:

"וחוץ לזה, אצלנו בקבלה מאבותינו הרבה סיפורים מגודל מעלת נר-תמיד הדולק על ציון הקדוש של רבינו ז"ל, ששמו הקדוש הולך בכל העולמות ומאיר ומתקן כל הנשמות של כלליות ישראל וכו' וכו' (יום ה' לסדר בהעלותך את הנרות שנת תרצ"ז, טולטשין).

במכתב אחר הוא מספר לו:

"בני הקטון אמר תיכף בשעת קבלת הפאסילקי (=החבילה), שהוא יודע עבור מה שלח כבודו וואטע (=צמר-גפן), מחמת שצריכים לפתילות להשמן, ועבורו זה הרעיון לחכמה גדולה, כי הוא לומד ב"ה בכל יום תנ"ך ורש"י וגם שולחן ערוך וגמרא. וכבודו יודע גם כן השורש החזקת לימודו הטוב" (יום ה' לסדר צדק תרדף [=כ"ח באב] שנת תרצ"ז, טולטשין).

לפי עדות ר' משה לייב הרשונוב, נהג רבי ניאשקע להדליק נר של שמן-זית גם בציוניהם הקדושים של הבעש"ט, מוהרנ"ת והרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א.

ועלינו מוטל שתקוים הברכה שלא תכבה נר לעולם ועד

שנת תרח"ץ. ימים קשים באו על אנ"ש באומן. אחרי סגירת הקלויז והמקוה על ידי השלטונות, נאסרו עשרות חסידים, עובדי ה' תמימים וטהורים. ביניהם היה גם ר' יענקל זיטומיר'ער, המשגיח של הנר-תמיד.

ממקום מושבו בטולטשין, דאג רבי ניאשקע, מלבד לגיוס עזרה כספית למשפחות האסירים, גם לכך שהנר ימשיך לדלוק הלאה באוהל ציון רבינו. מחשש מפני הצנזורה הסובייטית נהג להשתמש במכתביו בשמות בדויים, והפעם כתב לרבי אליהו חיים רוזין (שבחסד ה' הצליח לצאת מבריה"מ ולעלות לארץ הקודש), תחת השם 'אברהם כוכב לב':

"וכפי שידידנו ר' יעקב מזשיטאמר כעת חלוש על המחלה שכבודו עם ל"י (=לוי

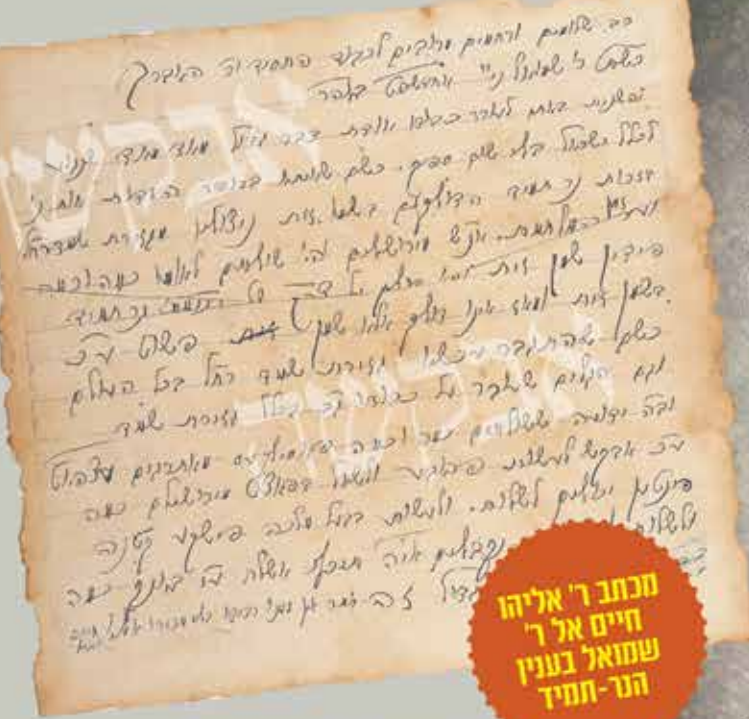
יצחק) היו חלולים והוא בבית-חולים השיך לעירו זה כמה ימים (=רומז לבית הכלא באומן, בו היו גם רבי לוי יצחק בנדר ורבי אליהו חיים אסורים שנתיים קודם לכן), והוא באמת (חסר) נאמנים ובפרט להנר-תמיד, כידוע לכבודו מאז, וכפי שזכיתי להספיק מקיץ העבר עד עתה שז"י (=שמן-זית) לטובת הנ"ל, כידוע מעט לר' לייזיר פלמיר וחפצי רוצני חזק להבא... להחזיק, על כן צריכין לזה סיעתא דשמיא והשתדלות בפשיטות להספקת הנ"ל, ולדעתי צריך כבודו לדרוש מר' אהרן לייב, ויצחק ברייטר, גם מר' נפתלי אחיו של ר' געצי זצ"ל, ועוד מכל מי שיבין, באופן שיוכל כבודו לשלוח חבילה טובה הנדרשת במקומותינו לטובת הנ"ל, ומסתמא ידוע לכבודו מה שמובא בספר המדות אות נ' בזכות הדולקים ניצולין (= רומז בקצרה למובא שם: 'בזכות נר-תמיד הדולקים בשמן-זית ניצולין מגזירת שמד'), ועלינו מוטל להחזיק כ"כ שתקוים הברכה שלא תכבה נרו לעולם ועד..." (יום ה' לסדר ויקהל [=כ"ג אדר א'] תרח"ץ טולטשין. נדפס ב'שארית ישראל' קג)

אותו קדוש וטהור, רבי יעקב זיטומיר'ער, שבק חיים עוד במהלך החקירות שנערכו לו בכלא תוך כדי עינויים. באחד ממכתביו האחרונים לרבי אליהו חיים, כותב לו רבי ניאשקע (תחת השם 'משה גלידמאן'):

"...ומסתמא ידוע לו שר' יעקב קופמאן ז"ל שבק לן חיים בבית חולים (=כינוי לבית הסוהר) ומוכרחין למלאות מקומו על כל פנים בהשגחת הנ"ת (=נר-תמיד) בכל האפשרי..." (מכת"י).

בשנים שלאחר מכן, כאשר לא דלק הנר בבית ציון רבינו, העלו אנ"ש נר-תמיד בבתי המדרש הנקראים על שמו הקדוש, כדי לעורר את זכותו וכוח קדושתו. גם בימי

מכתב ר' אליהו
חיים אל ר'
שמואל בענין
הנר-תמיד

מבית הגנזים

מכתב מהחסיד רבי אליהו חיים רוזין מאומן,
אל החסיד רבי שמואל הורוויץ שבארץ ישראל
בענין החזקת הנר-תמיד בציון רבינו הק'

רב שלומים ורחמים מרובים לכבוד החסיד וכו' האברך
כבוד שם תפארתו ר' שמואל נ"י

אחר דרישת שלומו הטוב באהבה רבה,

והשנית באתי לעורר כבודו אודות דבר גדול מאד מאד
שנוגע לכלל ישראל בלי שום ספק. כשם שאיתא בספר
המדות אות נ" "בזכות נר תמיד הדולקים בשמן זית,
ניצולין מגזירת שמד" רחמנא ליצילן.

ועד זמן המלחמה² אנ"ש מירושלים היו שולחים לאומן
כמה וכמה פידין³ שמן-זית, והיה דולק על ציון הקדוש
של הנחל נובע מקור חכמה נר-תמיד בשמן-זית.

ומאז אינו דולק אלא שמן פשוט. על כן כשם שהתגבר
עכשיו גזירת שמד רח"ל בכל העולם, וגם הגלים שעובר
על כבודו - גם כן בכלל גזירת שמד⁴.

וברוך ה' ידוע ששולחים כמה וכמה פאסילקעס⁵ מאתרוגים
על צד היותר טוב. על כן אבקש לעשות פראבע⁶ ולשאול
בפאצט⁷ מירושלים כמה פינטין יכולים לשלוח, ולעשות
בבעל מלאכה פישקע⁸ קטנה ולשלוח לנו, ואם נקבלם, אם
ירצה ה' תיכף אשלח על ידי באנק כמה דאלאר על דבר
גדול זה.

יותר אין, ממני ידידו בלי מכירו,
אלי חיים ריזין

המצור על ירושלים העתיקה, בשנת תש"ח, למרות המחסור החמור
במצרכים בסיסיים, שמו אנ"ש את הדבר בראש מעייניהם, וכך כותב
החסיד רבי שמואל שפירא מתוך ירושלים הנצורה לידיד שבעיר
החדשה: "...כנראה שלא קיבלת את המכתב ששלחתי לך בשבוע העבר,
אשר בו כתבתי לך התעוררות גדול אודות הנר-תמיד הדולק כאן על שם
רביה"ק, כי בשבוע העבר כבר נגמר השמן-זית, והשי"ת הזמין בדרך נס
של פורים שהשגנו קופסא אחת של שמן-זית, ועדיין דולק תהילה לא-ל
הנר-תמיד, אבל עוד מעט יגמר ואי אפשר להשיג שמן-זית כאן, גם כסף
אין, אבל עיקר המניעה הוא מה שאין משיגים לקנות שמן-זית, וכתבתי
לך מכתב הנ"ל שתראה לעשות התעוררות בין אנ"ש אודות זה [...] והנה
ידוע לנו המצב אצלכם, ובוודאי כל אחד מבולבל בצרות ודוחק הזמן,
אבל אדרבה, בשביל זה דייקא אנחנו צריכים להתחזק, להחזיק הנר-תמיד
של רביה"ק, כי על ידו ניצולין מגזירות שמד..." (ושמואל בקוראי שמו,
מכתב א, יום ג' שמיני תש"ח).

לא יכבה נרו לעולם ועד

ואתה מרום לעולם ה', לעולם ידך על העליונה. עם נפילת המעצמה
הסובייטית בשנת תש"ן, נסללה מחדש הדרך אל ציון המצוינת, ונר
התמיד חזר לדלוק בעוז ותעצומות על מקום גניזתו של אור האורות
אשר אורו זורח ומאיר מסוף העולם ועד סופו.

בימינו דולקים בבית ציון רבינו הקדוש עשרה נרות של שמן-זית, כנגד
עשר הספירות, כאשר העושים במלאכה מוודאים היטב שמדובר בשמן-
זית אמיתי, לגודל חשיבות הדבר. אשרי להם.

נחתום בשיחתו הקדושה של מוהרנ"ת, כפי שהעלה על הכתב החסיד
הגדול רבי אברהם ב"ר נחמן:

"וכן אמר פעם אחת, שסובב על רבינו ז"ל כעין הגוסס שנוצר בברכת
ההפטרה 'כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו
לעולם ועד'. גם אמר פעם אחת שהוא מקווה
ומיחל שיקיים בזה הנר, מאמר הכתוב
'ואורח צדיקים כאור נגה, הולך ואור עד
נכון היום'. וכן דיבר פעם אחת מהפלגת
השטף מים רבים הנמצאים בזה
העולם, תאוות רעות ומידות
רעות, שאלות ומבוכות,
אמונות כוזביות וכדומה,
ואמר שבכל זאת יקיים
כמובא ברש"י פרשת
וישב במשל הפחמי
וכו' 'ניצוץ אחד יוצא
מיוסף, שמכלה ושוורף
את הכל'". (שיחות
וסיפורים אות ד).

(מקורות עיקריים:
שיח שרפי קודש, טעם
זקנים, מכתבי רבי
ניאשקע טולטשינער
שנדפסו בקובץ
'מחניים' ערב חג
הסוכות תשכ"ג ובספר
'שלהבת בכפור'
'שארית ישראל',
'מי שמואל', 'מכתבי
שמואל')

- 1 'נר תמיד' חלק שני, אות א'.
- 2 מלחמת העולם הראשונה שפרצה בשלהי שנת תרע"ד.
- 3 פוד - מידה רוסית, כ-16 ליטר
- 4 ראה אבניה ברזל שיחות ממוהרנ"ת אות מט: שזה שחזר ונעשה שלום וכו' זה נעשה בכח הצדיק האמת שיש לו כח להפוך משמד לרצון.
- 5 חבילות.
- 6 בדיקה
- 7 פאסט - דואר.
- 8 קופסה.

הופיע

חדש!

כל זמירות שבת בברסלב
עכשיו בדיסק אונקי

ניתן להשיג בחנויות ברסלב
או בטלפון 0504138808

שותפים יקרים!

בעקבות שדרוג מערך ההפצה והוספת מפיצים חדשים
יתכנו שיבושים בהפצה

**במידה ולא קיבלתם את האביקשה לביתכם
אנא צרו קשר ונוודא שהכתובת המדויקת שלכם
אכן מעודכנת אצלנו**

לכל שאלה ופניה בנושא ההפצה ולהצטרפות

חייגו ל 0533-110-712

בין השעות 11:00-16:00 ובין השעות 19:00-21:00

'בתים של חנוכה'

האור של חנוכה הוא "אור האמת", כך אומר הרבי בתורה ב' תנינא - "שֶׁלַח אוֹרְךָ וְאַמְתְּךָ", אור האמת! בחנוכה מאיר אור האמת, רואים את האמת. איזה אמת רואים? רואים את האמת הזאת שהשי"ת עוזר לכל אחד.. וזה נעשה על ידי ההודאה. על ידי ההודאה מאיר "אור האמת"; יורד אור כזה של אמת לעולם! העולם מלא בשקר; כל הטענות ומענות וחלישות הדעת שיש לאנשים - זה הכל שקרים, שקרים.. העולם הרי מלא בסיפורים, די גאנצע וועלט איז פול מיט מעשה'לאך. כל בית, אתה נכנס, אתה שומע את ה"מרה שחורה". כל בית יש לו פרק במרה שחורה. אתה יכול לדפוק - כמו שאחד הולך לאסוף נדבות, הוא יודע, כשפותחים לו את הדלת, מכל דלת יוצא ריח אחר. כל בית יש לו את הריח שלו.. ככה, מכל בית יוצא מרה שחורה אחרת. אתה דופק, אתה דופק בדלת, אתה שומע צעקות. אחרי זה פותחים את הדלת, יוצא כזה ריח עם מרה שחורה.. ככה זה, כל בית יש לו את הפרק שלו במרה שחורה..

אבל כשמכניסים את ההודאה - שכל בית יהיה מלא שמחה, "אה! כאן גרים יהודים, כאן גרים יהודים! כאן גרים ברסלב'ר חסידים! מגדלים כאן ילדים, אבא שמח, אמא שמחה, וילדים שמחים" - זהו "אור האמת"!

מגיע חנוכה, בחנוכה כשמתדפקים על דלתות בתי ישראל - הלא העניים צריכים לסובב בין הבתים - שומעים משהו אחר, כולם שמחים, שרים ורוקדים. מותר לרקוד בבית, אפילו הליטאים רוקדים 'יוונים נקבצו עלי', 'מעוז צור'.. רוקדים, אוכלים סופגניות, עורכים מסיבות.

בפוסקים מובא באמת¹ שעיקר הדבר שעל ידו נחשבת הסעודה לסעודת מצוה - זה על ידי שמספרים חסדי השם בסעודה, במסיבות חנוכה צריכים לספר חסדי השם. [לא מזמן ראיתי אחד מביא שה'לאטקעס נעכט' [מסיבות חנוכה] זהו מנהג הנשים. כך מובא בפוסקים² שזהו מנהג הנשים, לזכר הנס של יהודית. מנהג זה אכן בא מהנשים, לכן הנשים

1 עת"ר סי"ק א.
2 ראה טור שולחן ערוך אורח חיים סימן עת"ר סעיף ב' ובפוסקים שם. וראה בליקוטי הלכות גויקין ה'. ל"ז: וזהו בחינת הסעודות שעושים בחגגה אף על פי כן שכתב בשלחן ערוך שרבו הסעודות בחגגה הם סעודות תענוגות וכו', הלא מסיק הרמ"א שיש אומרים שיש קצת מצוה בהם, ומסיק, והוא העיקר, שנהגים לומר זמירות ושבתות בסעודות שפירגים בהם ואז היו סעודת מצוה. וכך הוא האמת, כי בנדאי כשפירגים בחגגה בסעודות בשכירות וחוללות וכו', בנדאי הם גורמים מסעדות תענוגות, אבל רב ישראל הקשרים והיראים גוהגים לספר בהם מתקף הנס שעשה לנו אז ואיך נמשך לנו הארת הנסים והתשועות האלו בכל שנה ושנה, כאשר מבאר עתה בכל הספרים הקדושים. ובפרט בכתבי האר"י ז"ל וכו'. ועל ידי זה אנו שמחים בטמחה של מצוה בסעודות האלו ואז היו בנדאי סעודות מצוה. בבחינת (קהלת) איך טוב לאדם כי אם לאכל ולשתות ולשמוח וכו'. עיין שם.
3 ראה שו"ע אורח חיים עת"ר סעיף ב' ברמ"א.

השיעור
האחרון

להכניס אור הביתה! להכניס 'חמידות' הביתה!

בדרכי ההודאה ושעשוע עולם הבא המאירים בימי החנוכה
[שיחה שנמסרה בחבורת האברכים - ט"ו כסליו תשפ"ה]

באדיבות מכון 'רחא דחיי'

זקנתו הצדקת מרת אדל [בתו של הבעש"ט הק']! "היא היתה מתהלכת עם מחשבה; מה עוד אני יכולה לעשות שיגרום נחת רוח להשם יתברך..".

לא מה עוד היא יכולה לבשל או לאפות צריך להעסיק אותה, מה עוד היא יכולה לתפור וללבוש.. - לא זה מה שצריך להעסיק אותה! צריך להעסיק אותה; מה עוד אני יכולה לעשות שיגרום נחת להשם יתברך, כיצד אוכל להיות מונחת קצת יותר בעבודת השם?

וכיצד עובדת אשה את השם יתברך? - בזה שהיא מבשלת ואופה ותופרת ומנהלת את ביתה. אבל לא שהמהות שלה היא: "מנהלת בית, תופרת אופה ומבשלת" - לא לזאת ייקרא 'חסיד' ויובל'. הרבי אמר שאשה צריכה להיות חסידות'טע, צריך לבעור בה חיות דקדושה.

כמו אברך, אם החיות שלו היא מהרבי אזי הוא נקרא חסידישער יונגערמאן. אולם אם אין לו חיות מהרבי אזי הוא לא חסידישער, יכול להיות שהוא למדן, יכול להיות שהוא 'עובד' - אבל חסידישער יונגערמאן זה אחד שחי כמו חסיד. הוא חסיד של רבו; הוא חי מהרבי, הוא שמח עם הרבי, הוא מרגיש שהרבי הוא כל חיותו.

הרבי מלמדנו שצריך להיות חסיד של הרבי, צריך להיות חסיד, והרבי אומר שגם הנשים צריכות להיות חסידות. גם היא צריכה שיהיה לה חיות, לשמש את בעלה כמה שיותר שהוא יוכל לעבוד את ה' יתברך ולשמש את הרבי. זה צריך להיות כל חיותה! ממילא מבשלים, ממילא אופים, ממילא תופרים, ממילא מכבסים, ממילא מנהלים בית. [אולם] הכל מתחיל בזה שצריך להיות רוח של חסידות. הן בבית זה, והן בכל בתי ישראל, צריך שתנשב בהם רוח של חסידות.

חסידות - שמחה

עכשיו, כיצד מכניסים רוח של חסידות? - על ידי "אור הוודאה" על ידי שמודים ומהללים להשם יתברך. מודים ומהללים

הבית ייראו, בני הבית צריכים לראות שהוא שמח, לראות שהוא מלא חיות מהרבי. בני הבית צריכים להידבק מהחיות שיש לו מהרבי.

זה נקרא שהוא מצליח למלאות את הבית עם הרבי.

הבית צריך להתמלא עם האור של הרבי! יש רבי שהאור הקדוש שלו נועד להאיר גם לנשים בחייהם הפשוטים. הרבי הוא רבי כזה שאורו יכול להאיר בכולם שאף הנשים ייעשו לחסידות, שאור החסידות יאיר גם בהם.

אדם שאינו יכול לדבר בבית מהרבי, זה משום שהרבי הוא אצלו דבר עילאי ונשגב עד מאד, הוא לא הוריד את הרבי שיאיר לבחינות הנמוכות שלו. אולם כשמורידים את האור של הרבי עד לבחינות הנמוכות, אז אז יכולים להאיר גם בבית.

אברך שהוא חסיד מבין כל אחד. 'חסיד', מהו חסיד? חסיד - יש לו הרגשים, הרגש ביהדות, הדבר שמניע אותו זה עבודת השם. חסידישער יונגערמאן; כל אחד יודע מהו חסידישער יונגערמאן, אברך חסידי שכל מעייניו הם רק עבודת השם.

אולם אחד שלא מעניין אותו עבודת השם, על כך התבטא ר' נתן: "הנך רוצה להיות חסיד עם כל התאוות?" - זה לא משתלב יחד, חסידישער יונגערמאן נקרא אחד שאינו חפץ בתאוות, הוא נלחם עם התאוות. כמובן שזו מלחמה ארוכה וממושכת, אולם מה שמעניין אותו זה חסידות.

מהי מהותו? מהותו היא חסידות! אי דרך אגב הוא גם מלמד, דרך אגב הוא סופר סת"ם, דרך אגב הוא סייד, הוא חייט.. אולם אין זו מהותו, זה הוא עושה לפרנסתו. אולם מהי מהותו? חסידישער יונגערמאן!

להחדיר זאת אצל הנשים זו עבודה גדולה יותר - שאשה תהיה חסידישע, חסידישע, שתהיה חסידה. מה מניע אותה? החסידות מניעה אותה. וכפי שהרבי אמר אודות

עוסקות בזה, ומשמחות עצמן.. הלא בחנוכה עוסקים הרבה בהוודאה. כשמספרים חסדי השם, על ידי הוודאה מאיר אור נרות החנוכה. חנוכה הוא "אור האמת", נרות חנוכה באים על ידי הוודאה, וכפי מה שעוסקים בהוודאה כמו כן מאירים נרות החנוכה!

אור נרות החנוכה אינו אור גשמי, הלא כתוב "אין לנו רשות להשתמש בהם", אין זה אור שנהנים מגשמיותו, "אלא לראותם בלבד - כדי להודות ולהלל לשמך הגדול". זהו אור רוחני, האור של חנוכה הוא שנרות החנוכה מאירים את אור האמת!

נמצא איפה שעדיין צריכים ללמוד איך להדליק את נר החנוכה, שכן העיקר הוא אור האמת. ואור האמת הזה - אומר הרבי - נעשה על ידי הוודאה.

כפי מה שעוסקים בתודה והוודאה להשם יתברך, כמו כן דולק ומאיר הנר האמיתי של חנוכה. או אז רואים את האמת, או אז רואים שהשם יתברך אוהב אותנו, שהשם יתברך גומל עמנו חסדים. כל אחד מאתנו הוא 'מעשה' בפני עצמו, 'מעשה' נפלא. כל משפחה היא מעשה שלם, כל אחד הוא מעשה. מלא בישועות, מלא בהשגחה.

בפרט ברסלב'ר חסידים שהמעשה שלנו הוא, שאנחנו זכינו לדעת מרבי כזה. אנחנו מספרים סיפור אחר לגמרי; אנחנו מספרים שיש רבי, אנחנו מספרים שיש רבי בעולם, אנחנו מספרים שיש רבי בבית.

בכל בית צריך להכניס את הרבי, לדעת שיש רבי; בבית הזה יש רבי, יש כאן רבי!

להכניס 'חסידות' בבית

הרבי אומר: "מדוע אינכם עושים את נשותיכם חסידות?!" הרבי לא אמר מדוע שהנשים לא תהיינה חסידות - אלא מדוע 'אתם' לא תעשו את נשותיכם 'חסידות', הרי שהדבר תלוי בנו.

כמה שאנו נזכה, כפי מה שאנו זוכים להוריד את אור החסידות שתגיע עד לרגליך, עד למטה - במידה זו נוכל לעשות נשותינו חסידות.

אדם שאינו יכול לדבר בבית מהרבי, זה משום שהרבי הוא אצלו דבר עילאי ונשגב עד מאד, הוא לא הוריד את הרבי שיאיר לבחינות הנמוכות שלו. אולם כשמורידים את האור של הרבי עד לבחינות הנמוכות, אז אז יכולים להאיר גם בבית.

זהו האור של חנוכה, מורידים את האור למטה למטה, לשמוח עם הרבי, זה מה שצריך להצליח. אברך נכנס הביתה, שבני

4 ראה שיש'ק חלק ג' רע"א: אמר פעם רבנו: "פארוואס מאכט איך ניט אייערע ווייבער פאר חסידות?" - "מדוע אין אתם עושים את הנשים שלכם לחסידות?".
5 ראה שיש'ק חלק א' שעה"ה.

"כאן משמחים ילדי ישראל!"

החיות של אמא יהודיה צריך להיות מכך שהיום היא הצליחה לשמח בית עם אנשים, שזו תהיה כל חיותה. "ברוך השם קמתי היום, ומהבוקר ועד הערב עמלתי ויגעתי לשמח משפחה... זוהי כל חיותי! זוהי כל חיותי!"

זו נקראת חסידה, חסידישע ווייבל על כל המשתמע מכך, זו נקראת אשה חסידית, חסידישע מאמע: כל חיותה היא לשמח אנשים.

צריך להספיק; צריך להספיק... צריך להספיק להכין שבע עוגות ושמונה גלילות... לא צריך כלום! צריך להיות שמחה, זה מה שצריך. לא צריך כלום, הכל טוב! טוב לי במצב הנוכחי. על שבת קודש נסתדר, יש ב"ה חלות ודגים, בעז"ה תהיה כאן שבת... מכאן והלאה הכל רווח. כך נראית משפחה ברסלבית, בית של ברסלבר מלא בחיות, מלא שמחה. ב"ה גדלים כאן, גדלים כאן ילדים, גדלים כאן נפשות, ילדים להשם יתברך, זהו מהות הבית.

זה לא אומר שלא נכשלים - יכולים להיכשל, יכולים להיכשל פעמים רבות... אולם גם כשנכשלים פעמים רבות, אזי שוב הדעת של הרבי, וכשנפלים קמים. התרגות, שוב פעם כעסת, תירגעי שוב פעם.

כעסת עשר פעמים אז תירגע עשר פעמים, אתה תראה להירגע כל העת!

זה הנושא. בית יהודי צריך להיות מלא מלא, מלא באור האמת, מלא באור נרות החנוכה, מלא בהודאה, מלא בשעשוע עולם הבא.

ילדים מלכלכים, ילדים הופכים, זה מרגיז ואף מוציא מהכלים; חסרי דעת, חסרי אחריות, שובבים... אולם מה אומר הרבי, הרבי אומר שעם כעס לא מחנכים ילדים.

ברוך השם! ברוך השם! גדלים כאן ילדים ברוך השם! כן אחראים לא אחראים, אחד יותר אחד פחות... אבל ב"ה גדלים כאן אידישע קינדער!

קורה לפעמים שכועסים; פעם הוא כועס והיא מרגיעה אותה, פעם היא כועסת והוא מרגיע אותה... אבל כאן זה בית שהרבי הוא הבעל דעה! הרבי מתערב, הרבי מתערב בכל הנעשה בבית. הרבי רוצה שמחה, הרבי רוצה שהבית יהיה מלא שמחה! מלא שמחה!

זהו אור החנוכה, האור נכנס, אור חנוכה שיוצא מאיר בכל בתי ישראל,

ל"ב בבית, הנעימות שבמצאית ההרחבות בכל עת וזמן, לראות את ההרחבות בכל יום יש הרחבות חדשות, בכל יום יש הרחבות חדשות ונפלאות; הרחבות בפרנסה, הרחבות בבריאות. נעשים אותות ומופתים, "על ניסך ונפלאותך שבכל יום עמנו", בכל יום נעשים מעשיות...

אברך שמשים לב ועוסק בהודאה, ומדבר מזה בבית - הבית הופך להיות בית של הודאה.

*

לפעמים אחד מבני הבית צועק - מה, מה אתה צועק, מה אתה צועק? מה קשור כאן צעקות. מה אתה צועק? דרכם של ילדים לצעוק... מה אתה צועק? מה אתה בעצבות? - בית של ברסלבר; מה קשור כאן עצבות? מה קשור כאן עצבות?

בית של ברסלבר, המוסר הכי נוקב זה: "איך קשור כאן עצבות?". בית שהרבי מנהיג אותנו בדרך של הסתכלות על הטוב, איך קשור כאן עצבות? איך קשור כאן כעס, איך קשור כאן אכזריות, איך קשור כאן התקוטטויות? - איך זה קשור אלינו?

חוזרים על זה שוב ושוב, נופלים ומתחזקים. נכנסים ומכירים שזהו בית של ברסלבר, רואים שזהו בית מלא עם הרבי, בית שמאיר שם האור של חנוכה, "אור האמת". זה בית של אמת, בית של אמת!

אט אט נכנס הזכרון מהתכלית, הזכרון מהתכלית נכנס הביתה. יודעים שכל עסקי עולם הזה סופם לחלוף, אולם עלמא דאית זה הרי דבר הקיים לעד ולנצח נצחים - וב"ה מהסחורה הזו יש לנו בשפע... ברוך השם! ברוך השם!

[אחד הנוכחים: הלא מקודם אמרתם שממילא מבשלים, ממילא אופים...]. כן, אופים ומבשלים... לבשל; עבור מי מבשלים? הלא מבשלים כאן אוכל לאנשים שעובדים את השם יתברך! מבשלים לבעל, מבשלים לילדים, מבשלים על מנת לאכול ולשמוח, נהנים להכין את האוכל טעים יותר כדי שהסועדים ייהנו יותר, מכינים כל מה שרק יכולים.

העיקר זה המחשבה והכוונה שבדבר. יש אחד שהוא עסוק, הוא עסוק שהכל ידפוק ויצא מושלם, והוא צועק כל היום... צריך להיות שמח! בית יהודי צריך להיות שמח, הבית צריך להיות שמח! אין דבר כזה, זהו הנושא המרכזי, הנושא הוא להשרות שמחה בבית.

חבורה רבי חיים בנימין וורטהיימר עם הבחורים

להשם יתברך [על כך] שיש לנו רבי כזה, והבעל לא מפסיק לדבר מהרבי - "אה, יש לנו רבי כזה!"

בכל דבר הוא שמח עם הרבי. השמחה נדבקה בבית, השמחה מתחילה לדבוק בבית; אט אט, בהדרגה, עוד קצת ועוד קצת. ככה זה נכנס, השמחה של הרבי נכנסת, עד שמתחילים לראות באמת שכל העולם הוא "צל עובר", גם אשה צריכה לדעת שהעולם הזה הוא 'צל עובר'.

העולם הזה הוא צל עובר, אולם בזה הצל עובר יכולים לזכות לנצחיות. העולם הזה, בעולם הזה יכולים לזכות "לשעשוע עולם הבא", כאן בעולם הזה יכולים להתהלך ולזכות להיות בן עולם הבא!

העולם הזה חולף ופורח, אולם העולם הבא שקונים כאן בעולם הזה - אינו חולף, הוא קיים לנצח נצחים, זהו נצח נצחים!

מהו עולם הבא? עולם הבא זה 'שעשוע עולם הבא', מודים ומהללים מודים ומהללים להשם יתברך... על כל נקודה, על כל נקודה צריכים להודות ולהלל.

שהבית יתמלא עם הרבי. מלא, מלא עם הרבי. להגדיש את הבית...

"האזמרה" של הרבי צריך להיכנס לבית, לראות את הטוב של כלל ישראל, לראות את הטוב, לדבר מהטוב.

אברך שנכנס הביתה ומדבר רק טוב, הוא אינו מדבר רע על שום בר ישראל, הוא מדבר רק טוב. וכשמדברים פעם דיבורים אחרים, הוא אומר "הבה נדבר טוב!". אזי האזמרה של הרבי נכנס בבית, וגורם שיאהבו לדבר טוב, לראות טוב, זה נוסף חיות בבית.

מכניסים את העצה של "בצר הרחבת

ר' חיים בנימין בסעודת פורים

אין חשבונות, אין נושא כזה...

זה צריך הרבה הרבה, לא כל העיתים שוות, לפעמים יש גלים ונסיונות, כל מיני דברים. אבל צריך לדעת: החינוך של הרבי זה שמחה! הרבי מכניס את האידישקייט על ידי שמחה!

זכרון בשמחת עלמא דאתי

אצל הרבי נכנס האידישקייט על ידי שמחה. אצל הרבי גם בעבודת ה' של כל אחד בפרטיות נוהג הדבר כן; כמה שמחה שתכניס ביום שלך - זה היום שלך, צריך להכניס שמחה בכל יום ויום.

זהו יסוד שכל אחד צריך לדעת - שורש היהדות היא השמחה בעלמא דאתי! שמחת הנצחיות! השמחה עם הנקודות טובות! מה שזוכים לרכוש כאן.. מה שזוכים בעולם הזה.. בכל מקום, אוספים יהלומים, מלקטים 'עולמי עד' ו'נצח נצחים'!

שמחה זו היא השורש של יראת שמים. ככל שמרבים לשמוח עם זה, כך מתבטלים הנסיונות, הכל מתבטל. מקבלים דיבורים אחרים, מחשבות אחרות, מעשים אחרים. זה נקרא "יראי השם", זוהי היראה, יראה אחרת לגמרי.

כמה שאדם ממלא עצמו יותר עם עלמא דאתי, הוא מתהלך שָׂכָע: "אה ברוך ה', שישו בני מעיי שישו.. ברוך ה', אני מלא בעולם הבא. ברוך ה', אני מלא בעולם הבא! אמנם נכון עדיין אני רחוק מאד מהשם יתברך, אני מלא חסרונות - אולם אני מלא בעולם הבא, מלא בנקודות טובות, חבילות ושקים.. אני כל כך שמח!!

השמחה נותנת חיות וכח להמשיך הלאה, להתפלל, להתגבר ולאחוז במלחמה. השמחה נותנת טעם לחיים, נותנת משמעות לחיים, מטרה לחיים.

ומדוע, מדוע היום שלי הוא יום? מה אני הולך לעשות ביום הזה, מה אני הולך לעשות ביום הזה?! - למלאות שקים לעלמא דאתי! מה השאלה?! - נשפכים כאן יהלומים מכל הכיוונים, וממלאים, ממלאים ומניחים למשמרת.. ממלאים ומניחים למשמרת [לעולם הבא].

אם יש לך שמחה יש לך את כל המידות טובות, כל המידות נכללים במידת השמחה. שמחה, שמחה, שמחה.. "משונה פריילאך"! ככל שהאדם שמח יותר - כמו כן מידותיו טובות ומתוקנות יותר, היראת שמים שלו גדולה יותר, הוא שמור יותר, הכל.. בבית צריכה לשרות שמחה.

החינוך של הרבי: שמחה!

ר' יעקב מאיר שליט"א מספר תמיד על גיסו ר' אברהם אנשין ז"ל, היתה לו משפחה

**ב"ה שאנחנו חסידים ברסלב
ומדברים מהרבי ושמחים
שיש לנו רבי כזה שמוליק
אותנו בקו של שמחה,
לחינוך מסוג אחר. ברסלב
יש להם חינוך אחר, בברסלב
החינוך הוא "שמחה". יש
לנו רבי שמוליק אותנו בדרך
של שמחה.**

ברוכת ילדים ופרנסת ביתו באה לו בקושי גדול. הוא התגורר בקטמון ליד החילונים, ומידי יום היו ילדיו צריכים לנסוע למאה שערים, הבנים והבנות. אוי, אלו היו חיים של נסיונות בלתי נסבלים. ואף על פי כן מהמשפחה שלו אף אחד לא התקלקל, משפחה של חמש עשרה נפשות בליעה"ר, וכולם יראים וכשרים.

הסוד של הבית היה שמחה, מילאו את הבית בשמחה. כעבור שנים העידו הילדים שהגעיל אותם, כל האורח חיים החילוני הגעיל אותם. החיים בבית היו כל כך שמחים, עד שהם ראו את האנשים שסביבם כמו והיו בעלי-חיים.

*

בכל משפחה יש לפעמים קפידות ומחלוקות. מה שקורה אצל משפחות למרבה הצער, קפידות ומרירות האחד על זולתו, ההוא עשה ככה וההוא עשה ככה.. כל הדברים הללו, אם לא נוהרים, זה מוציא את הטעם לחיות.

בית שמכניסים בו שמחה - מגרשים כל הזמן את כל הדברים הללו. "לא מדברים על אנשים, לא מדברים מאנשים, אין דבר כזה,

האור יורד, אור של חנוכה "למטה מעשרה טפחים", יורד ומאיר בכל בתי ישראל, מוריד עמו את השכינה, מוריד את האור למטה מעשרה טפחים. אור שמאיר! אור שמאיר ונוסך שמחה בבית!

בפרט כשמתחילים לתפוס שמעט השמחה שאנו זוכים אליה נעוצה בדעת הקדושה של הרבי - מתחילים לקלוט שכשמתחזקים עם 'אזמרה', ועוד הפעם אזמרה, ועם 'בצר הרחבת לי', ורואים שדבריו של הרבי מחיים נפשות - ממלא מתחילים לשמוח בבית שב"ה יש לנו רבי כזה.

ב"ה שאנחנו ברסלב ומדברים מהרבי ושמחים שיש לנו רבי כזה שמוליק אותנו בקו של שמחה, לחינוך מסוג אחר. ברסלב יש להם חינוך אחר, בברסלב החינוך הוא "שמחה". יש לנו רבי שמוליק אותנו בדרך של שמחה.

הרבי אמר פעם לרבי נתן: "העיקר הוא רק שמחה, וגם יראה (פרום)". הרבי שונה מכל העולם, אצל הרבי האל"ף ב"ת זה - "שמחה". א"ב של יראת שמים זה שמחה, זה אצל הרבי הא"ב של יראת שמים.

כשאתה רואה ילד - הרבי מביא בספר המידות (שמחה, כ"ב) שמי שהוא שמח - מתוכן דבריו משמע שזה נאמר כלפי ילדים; אמנם זה נאמר על כל אחד, אך ביחוד כלפי ילדים.. "השמחה היא סימן שהוא זרע ברוך ה'! היינו, שכל צורתו של היהודי שהוא זרע ברוך ה', היא השמחה!

הא"ב של בית יהודי זה: שמחה!

עקרון שבבית צריך לעמוד עליו בכל תוקף: שכאן בבית תשרה שמחה, שכאן בבית יהיה שמח! עם זה ששמחים מגרשים את כל המידות הרעות. כשיש שמחה בבית ממלא מסתלקים הקנאה והמחלוקות, העצבות והתאוות, השקרים וכל שאר מרעין בישין.. כל אלה נסים ונמלטים מהבית כשהשמחה שורה בו!

בית צריך להתנהג בשמחה! המידה שמנהגת כאן את הבית (בשפה של ימינו זה נקרא 'דומיננט' פעיל..). היא השמחה. כמו שנכנסים לחתונה, מהו הנושא המרכזי כאן? שמחה! וודאי שיש כאן עוד פרטים רבים, מרכיבים רבים, הרבה פרטים.. אולם מהו הנושא כאן? שמחה!

רבי אברהם ב"ר נחמן אומר בספרו כוכבי אור בתפילות שם, שהשמחה היא "כלליות דכלליות" של כל המידות הטובות. היינו, שכל המידות הם פרטים של מידת השמחה;

6 ראה שיחות הר"ן סי' קנה, וראה עוד באבניה ברזל שיחות וסיפורים ממוהר"ת כ"ח: מוהר"ת זצוק"ל קתב לרבי עוזר, שְׁמַעְתִּי שֶׁר' עוזר איז נאָר פֿרום (הוא ז"ל) לא קד בקבלתי מרבונו זצוק"ל. דער עקר איז נאָר פֿריליך, און פֿרום אױך (העקֶר הוא רק שמחה ויראה גם).

מזה אני חי, זה מה שאני משמיע ומשדר לכני הבית. כשמעירים ילד בבוקר: "רבותי! היריד החל.. יורד מן, יורד שפע.. קומו! צאו מהפוך המסריח, הוא כבר מסריח.. צאו, רחצו ידיכם, יורד שפע..". נוסכים חיות, אומרים את האמת.

הכנס שמחה בילדיך!

עכשיו נפטר יהודי בשם ר' ישראל נחמן אנשיך ז"ל, הוא היה יהודי שקט וצנוע, יהודי שקט היה. אולם כל מציאותו היתה [הכרתי אותו, הוא היה אדם מופנם ומיעט לדבר]: הוא היה שקוע חזק בתכלית, הרבה לחשוב מהתכלית. הוא היה מיודד בקשר אמיץ וחזק עם ר' מרדכי אלעזר (רובינשטיין).. הדיבורים של ר' שמואל שפירא, כל הדיבורים מהתכלית.

הוא הקים משפחה והשקיע את כל חייו להחזיר בצאצאיו, כל ילד בסגנון שלו, לגדל ילדים כל ילד בסגנון שלו, להחזיר בהם אידישקייט. מאז שהתחתן לא החסיר יום, יום הוא וב"ב אמרו את תפילת השל"ה ואחר כך הוסיפו תפילה שהילדים יגדלו ברסלב'ר חסידים אנשי ירושלים, יראים ושלמים. זה מה שהעסיק אותו.. לשבת עם הילדים, לטפל בילדים. כל החיים שלו היה להכניס חיות בילדים.

זה התפקיד המוטל עלינו, להכניס אידישקייט בילדים, להכניס בהם את התכלית. או אז אתה רואה שהילדים שמחים, אתה רואה שהילדים, נכנס בהם

התכלית, הם שמחים עם התכלית. מפרגנים לילדים - לא: "אה, אתה לא גדלת תלמיד חכם, כלום לא נהיה ממך..". לא, תכנים חיות בילד: "ברוך השם, תעשה ברכה. ב"ה, אכול עם ברכה. ב"ה, תתנהג ביראת שמים, קרא קריאת שמע, תן נשיקה למזוזה". יש אלפי דברים שאפשר לשמוח עמם.

צריך להכניס חיות. וכשהילד גדל, הוא גדל מלא חיות דקדושה.

[שואל: צריך לנהוג כך גם עם ילדים קטנים שעדיין אינם מבינים?] ילדים קטנים מבינים ששמחים אתם. [שואל: בדברי שטות בלי שכל..] מה הפירוש בלי שכל? הילדים הכי קטנים - כששמחים אתם, הם שמחים! - צריך אם כן לשמוח אתם! לתת להם מיני מתיקה, אומרים להם: "אה, יש לך מצוה!", למה לא.

מהרגע שאתה מתחיל לדבר הם מתחילים לשמוח. בגלל שזה לא מתחיל אצלם, זה מתחיל לפני כן - בעשיית הנשים חסידות. כשאתה נוסך חיות בבית, ואתה בעצמך שמח עם דברים קטנים, ובני ביתך שמחים עם דברים קטנים - אז השמחה חודרת [וממשיכה גם אצל הילדים]. זה הנושא, זה הנושא!

"מנוח קנקנים, נעשה נס לשושנים"

אצל הרבי - השמחה היא המהות של הבית, זהו החינוך. מה פירוש חינוך?

חינוך פירושו הרבה שמחה, הרבה שמחה! הרבה הודאה, הרבה הודאה! ואם זה העיקר מובן מאליו שזה לא עובד אוטומטית, זה לא קורה בפעם אחת, אלא צריך להתחדש בזה עוד פעם ועוד פעם. נופלים וקמים, נופלים וקמים. צריך לשמוח עם כל מעט שמתחזקים בזה. **יש לנו רבי של שמחה, יש לנו רבי של חנוכה!**

יש לנו רבי של חנוכה, רבי נתן אומר הרבה פעמים בליקוטי הלכות ש'חנוכה' הוא מלשון 'חינוך', אומר רבי נתן שכשם שחנוכה זה הולך מעט מעט - זהו אור החנוכה. האור של חנוכה הוא ענין של חינוך, חונכים את המזבח.

אור החנוכה! אור החנוכה צריך להאיר בנו. אור החנוכה זהו האור עליו נאמר שהוא אור הגאולה. האור של חנוכה ופורים זהו אור הגאולה, ועם שני האורות הללו יוצאים מגלות לגאולה.

כל אחד צריך להכניס את האור בתוכו: להיות 'חנוכה איד', להיות כל השנה 'חנוכה איד'! להכניס בתוכנו את הדרך והנתיב של חנוכה.

עכ"פ, כמו שדיברנו לעיל, בחנוכה כשבאים ומתדפקים בבתי ישראל רואים ששורה שמחה בבתי.. שהשם יתברך יעזור שבמשך כל השנה יהיו הבתים שלנו 'בתים של חנוכה', בתים מלאי שמחה ששרים ורוקדים ושמחים בהם; מלאי חיות, מלאי עונג ונועם.. והשם יתברך יעזור שזוהי לאור החנוכה מעתה ועד עולם!

להלן סדרי השיעורים והתוכניות בקו "רוחא דחיי"

לקראת ימי החנוכה הבעל"ט ולרגל יארצייט הראשון

• לאמשכא משח רבות קודשא •

יום ראשון סדר חנוכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' א' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ב' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון
ג' ג' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ד' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ה' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון

• דבריהם הם זיכרונם •

ג' א' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ב' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ג' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון
ג' ד' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ה' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון	ג' ו' דחנכה סדר יום ראשון סדר יום ראשון סדר יום ראשון

קו "רוחא דחיי" 02.30.24.743

מזדה אני לפניך.

עש-הוצאה

לאורה

מאפילה

הצטרפו לעשרות משפחות חסידי ברסלב המתגוררת כבר כיום בטבריה עילית

בסביבה חרדית איכותית המשלבת את כל צרכי הקהילה:

בית המדרש דחסידי ברסלב לצד בתי מדרש ומגוון כוללים, כולל 'לטייל בתורתו', מקומות תעסוקה בשפע, חידורים איכותיים, בתי חינוך מעולים, מקוואות טהרה, תחבורה ציבורית זמינה וכל הנדרש לחיים של תורה ויראת שמיים.

נציג הקהילה בעיה"ק טבריה:

הרב חשין שליט"א - 04-8485409
באימייל: breslev.tveria@gmail.com

לר נאה לשוב

כמה דקות נסיעה לפני הגבול
מתעקל הכביש בחדות והרכב
ששעט במהירות גבוהה מתהפך
ומתרסק אל תוך הקיר, ממנו יצא
שעות לאחר מכן ר' חיים כשהוא
ספק חי ספק מת // אחרי שהיה
במצב 'צמח' וטובי הרופאים
התייאשו ממנו עומד הר"ר חיים
שרגא בלוי על רגליו ובקולו הוא
מספר על הניסים שעשה עמו ה'
// על האישור האוקראיני לשחרור
ה'גופה' ועל הביטוח שהציל את
המצב ועוד // נעשה נס לשושנים

נחמן כ"ץ

19

העדה

א

תה מבין, שזה שאני מדבר איתך עכשיו, זה נס? כך התחיל ר' חיים את סיפור הניסים שעבר אחרי התאונה הקטלנית בדרך חזור מאומן "נפגעת בצד שמאל של הראש. והמשמעות היא שלא הייתי מסוגל לדבר, זכותו של הרבי עמדה לי

לכל אורך הדרך" - - -

התקרבות

ר' חיים, נולד בבני ברק להוריו המשתייכים לקהל 'שבט הלוי', המסתופפים בצילו של פוסק הדור הגאון האדיר רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל, וצאצאיו אחריו.

אחיו של ר' חיים שזכה להכיר את אורו של רבינו הקדוש, החל לקרב אותו לאור האורות, כשהוא מנעימו מצוף נועם אמריו של רבינו אשר דיברו לליבו של הבחור הצעיר, וכבר בגיל שמונה עשרה, החל לנסוע לאומן על ראש השנה. כיום שלושים שנה לאחר מכן הוא סופר את ה'ראש השנה השלושים' שבו זכה להיות אצל הרבי באומן, ב"ה.

הוריו, יהודים ממוצא הונגרי, לא ידעו מהי חסידות ברסלב. מבחינתם המסורת היא הדבר החשוב ביותר, כראוי לכל יהודי ירא שמים, ו'ברסלב' בעיניהם היא דבר שטיבו ופשרו מעולם לא נקשרו למוחם ושכלם. ולכן הסתיר מהם ר' חיים, במשך שנים ארוכות את נסיעותיו לאומן. כך גם מחמיו לעתיד הצליח למנוע את הידיעה על כך. כך שהתאונה וכל מה שבא אחריה, היו הפתעה עצומה בשבילם.

וכך גם, למרבה האבסורד, דווקא הוא, שעד היום כל שכניו וקרוביו וידידיו לא ידעו כלל שהוא חסיד ברסלב, ושכלל שנה הוא נוסע לציון רבינו. הרי שלאחר התאונה הנוראה, אין אחד בכל סביבתו שלא יודע מכך.

את ימי הנערות, ולאחר שנישא, בילה ר' חיים בלימוד ספרי רבינו הקדוש, ובקיום עצותיו בסתר, הן בכלל ברסלב, לשם היה מגיע בשעת לילה מאוחרת מתוך מסירות נפש, והן בבית אביו בשעה שבני הבית לא שהו בבית, שם החביא יחד עם אחיו כמה ספרים מאחורי ארון הספרים הגדול של אביו. הוא הקפיד במיוחד על קיום עצת ההתבודדות, ועצה זו יחד עם טללי ההתחזקות הנפלאים של הרבי הגדול ותלמידו המופלא, הכינו לו את המצברים לקראת העתיד שאותו יעבור לאחר שנים רבות.

את טעמה של ההתבודדות זכה לטעום ר' חיים. גם בזמן לימודיו בישיבת 'חוג חתם

סופר', שם היה עולה לגג בשעת לילה, ומשיח את לבו לפני השי"ת. "הייתי מרגיש 'ויגבה לבו בדרכי ה'", אני זוכה לדבר עם השם. מה יש יותר מזה?" כך גם בישיבה הגדולה המשיך ר' חיים בהתבודדות על גג הישיבה. גם בינות העצים ביערות ליד גבעת שמואל, זכה לטייל בתפילתו היחידה.

פרטים קטנים - תמונה גדולה

"למעשה" מקדים ר' חיים "כל הפרטים הקטנים שאני מספר עכשיו, שמייצרות בדיעבד את התמונה המלאה והמופלאה בה סלל השי"ת את מהלך שנותיו האחרונות. נאספו על ידי לאחר מעשה, אך בשעת פעולת המעשים והפעולות, לא הבנתי ולא ידעתי להצביע ולומר 'מאת השם הייתה זאת', לטובתנו ולטובת נצחיותנו'. רק כשאני משחזר את הדברים אני שוב ושוב מודה להשי"ת, על הדברים הכל כך 'לא משמעותיים', אך לכאורה בלעדיהם התמונה לא הייתה מושלמת".

'ניתוח' מיוחד באוקראינה

הסיפור מתחיל לקראת ראש השנה תשפ"א - המכונה 'שנת הקורונה', אותה שנה אשר לזכרה, עולה טעם מר בפייה של אנשי שלומינו. הסטרא אחרא הפעילה את כל משאביה וחילותיה לחסום את הדרך למעמד תיקון העולמות כולם. אוקראינה - מדינה שגבולותיה נפרשים לאורך קילומטרים רבים, הפכה סגורה ומסוגרת. אין יוצא ואין בא. או שנכון יותר לומר אין בא...

אלפי חסידי ברסלב עשו כל אשר לא-ל-ידם, לנסות ולחדור את אטימות החומר תרתי משמע. בודדים מתוכם הצליחו לעשות זאת. אני - חיים בלוי - הייתי אחד מהם. במה זכיתי? איני יודע! אך כך היו פני הדברים בחסדיו יתברך.

מכיוון שהיה לי דרכון אוסטרי, שנחשב לטוב יותר באותם זמנים, כך חלפה השמועה פורחת באוויר, עוברת כצל לפנות מקום לבאה אחריה. שמת פעמיים למקום קברו של הצדיק רבי ישעיה בר' משה מקרעסטיר. שם שפכתי שיח לפני בוחן ליבות שאזכה להגיע למקום מנוחת תקוות הדורות, התקווה האישית שלי. נחמתי בעניי.

לילה שלם זעקתי לפני בורא עולם 'טאטע --- רחם עלי --- רחמך יכמרו בחנינתי, כי לטובה כוונתי --- רבונו של עולם, כל רצוני הוא רק לעשות רצונו של הצדיק, זכני להיות אצל רבינו הקדוש על ראש השנה' ---

בשעות הבוקר קיבלתי מחבר שהתגורר באוקראינה, הזמנה מיוחדת לצורך קיום 'ניתוח' מיוחד.

לא מיללתי ולא פיללתי שבכך אכן מתחיל ניתוח פנימי עמוק שעושה עמי המנתח הגדול מכולם.

החלפתי את מלבושיי, ושמתי פעמיים לעבר שדה התעופה בקראקא. בדרכים, פרפר לבי בפחד מפני הבאות, וקול דממה דקה נזעק בלבי שוב ושוב. בבואי לעלות על המטוס, עוככתי על ידי הפקידים בטענה שהשנה צריך ויזה מיוחדת בכדי להיכנס לאוקראינה. אך אני בתמימותי נפנפתי בטופס הרפואי "אני נכנס לניתוח תמים ותו לא" הסברתי להם. בדקה האחרונה לפני ההמראה - נכנסתי למתכת הגדולה בעלת הכנפיים. מטוס עם ארבע גוויים ויהודי אחד. לאחר כשעה נחתנו בז'ירוה. משם נסעתי אחת עשרה שעות לאומן.

רעות שבעה נפשי - ויזה שחורה

ב"ה זכיתי לשהות על ציונו הקדוש על ראש השנה, יחד עם עוד כאלפיים חסידי ברסלב. מה אומר לכם, היה זה ראש השנה של שמחה גדולה ועצומה לכל המשתתפים. ודאי היה צער נורא על אלו שלא זכו להגיע. אך אלו שהיו שם שמחו שמחת עולם. המשתתפים עלו וצהלו שזכו ברוב חסדיו יתברך לעבור על כל המניעות ולזכות לקיים רצונו וציוויו הנורא של רבינו הקדוש.

במוצאי ראש השנה, ככל המתפללים שנכנסו בדרך חוקית, שמת פעמיים לעבר שדה התעופה בקייב. בהגיענו, פנה אלי פקיד וביקש את דרכוני, כשהוא מפליל אותי בכך שאין לי ויזה מיוחדת שהייתה דרושה באותה שנה לטענתו.

לא הספקתי יותר מדי להגיב. להתחנן. להסביר. אולי גם 'לשלם'. גם תפילה עוד לא נשאתי למרומים, וכבר הוחתמה ויזה שחורה בדרכון למשך שלוש שנים. ובעוד כל אנשי שלומינו על המטוס עולצים ומאושרים בזכות הגדולה שזכו לה, אני נפלתי לבלבול נורא...

אלא שכאן בדיוק מתחיל הסיפור...

יסורי יסרני י-ה - התאונה הקטלנית

בראש השנה הקרוב הבנתי שאני לא אוכל להיכנס בדרך הרגילה, ונאלצתי לשלם הון עתק כדי להשיג 'אישורים מיוחדים', וב"ה הצלחתי להגיע בסופו של דבר.

את ראש השנה חגג ר' חיים יחד עם אלפי חסידי ברסלב שזכו באותה שנה להגיע לאומן, בשמחה ובחדווה בצילו של רבינו הקדוש. אינו יודע את המתחולל בשמים באותו הזמן על חייו ונשמתו. לא מבין שרבינו הקדוש פועל בשבילו הצלה ורווחה לחיי אמונה ושמחה מתוך הקושי והצרה.

במוצאי ראש השנה יוצא ר' חיים ברכב פרטי, הוא לבדו עם שני נהגים מתחלפים, והחל בנסיעה לכיוון הגבול היבשתי של סִיֶרֶט. הם מגיעים לאחד העיקולים המפורסמים שלפני העיר לכוב הגדולה.

הרכב אחרי התאונה

את האחריות על ניתוקו מהבית החולים ולהעבירו למטוס.

ישועה נוספת התגלגלה ובאה. באוקראינה כמו באוקראינה החליטו שהם לא מוכנים לשחרר את הפצוע שאותו הגדירו כמת, כיוון שיש לו ויזה שחורה - - - והוא צריך להיעצר. בניסים גדולים הצליחו משפחת בולד לשכנע את המשטרה המקומית לשחרר את הגופה!...

ועל ישועותיך - הוא לא יהיה צמח!

יום למחרת. יום שישי ד' בתשרי אה"צ.

הכניסה לבי"ח הדסה עין כרם בירושלים. עשרות רופאים מחכים לרגע, בו יובא החולה ש'אין לו סיכוי, בשערי בית הרפואה. והנה מגיעה האלונקה. ור' חיים מורד, מורדם ומונשם. אחד הרופאים מתנתק משיירת הרופאים. הוא פונה הצידה לבני הבית ואומר להם מילים נצחיות שהשי"ת שם בפיו, כנגד כל הרופאים האחרים, מילים שנתנו כוח וחוזק להמשיך להאמין שיש תקווה. מילים שבאו בזמן כל כך קריטי לנפש ולנשמה.

"בדרך 'שיחקתי' לו עם ההנשמה, הוא לא יהיה צמח!..." !!! ותו לא - - -

רק בשביל להבין עד כמה היו מילים אלו מחסדיו העצומים של השי"ת, יש לציין שעוד באותו יום לאחר אחד הניתוחים שעשו לר' חיים, יצא הרופא הבכיר ביותר במחלקה, וטען ש"או שהוא לא יחיה... או שיהיה צמח..."

אוי טאטע... גיוואלד! אין ייאוש בעולם כלל. איך מחזיקים בכזה מצב, בלי הכוח של הצדיק...?

לך נאה לשבח -

אין ייאוש בעולם כלל!

שבת ירדה לעולם. מהשעות הראשונות של ליל שבת החל ניתוח עד ארבע לפנות בוקר. נס עצום היה בכך שהמנתח הכי בכיר בארץ, עליו המליצו ארגוני הרפואה - היה

רחמיו של השי"ת לא כלים ולא נפסקים לעולם.

רופא מיוחד ובכיר יצא מבית החולים הדסה לאוקראינה. עולה על מטוס פרטי ששכרו עבורו בחברת הביטוח על מנת להביא את ה'צמח' הביתה.

שעות רבות חלפו מהרגע שבו נפצע ר' חיים ועד לרגע שבו נודע לבני ביתו דבר הפציעה הקשה. רצתה ההשגחה העליונה, ובדרך לא פשוטה קיבלו בני הבית את הבשורה הקשה והנוראה.

הדבר התפרסם בכל העיר - אשדוד - שם גר ר' חיים, ואנשים החלו לזרום אל הבית

לא הספקתי יותר מדי להגיב. להתחנן. להסביר. אולי גם 'לשלם'. גם תפילה עוד לא נשאתי למרומים, וכבר הוחתמה ויזה שחורה בדרךון למשך שלוש שנים. ובעוד כל אנשי שלומינו על המטוס עולצים ומאושרים בזכות הגדולה שזכו לה, אני נפלתי לבלבול מורא...

כדי להעניק תמיכה ועידוד. מלחמה שלמה התנהלה באותם ימים ובחודשים שלאחר מכן כנגד הייאוש שפשה בכל תא בלב ובמוח. בכוחו של הרבי ובדעתו הקדושה הם החזיקו מעמד מעל פני המים, והתחזקו באמונת אומן כי אכן אין ש-ו-ם יאוש בעולם כ-ל-ל!

לאחר כמה שעות מאז היוודע התאונה, כבר היה ר' חיים בדרך לארץ ישראל. שליחו של השי"ת, פעלו ככל כוחם, הן משפחת בולד הזכורים לטוב, והן הרופא שהסכים לקחת

צומת שתאונות רבות כבר היו בו, ובאוקראינה כמו באוקראינה, זה לא הביא לתיקון המצב. 4:00 לפנות בוקר. הכניסה לעיר לבוב. אוקראינה. יהודי נוסע לבדו ברכב. לא לבד. השי"ת נמצא איתו תמיד. חצי שעה לפני, הוא מספיק לדבר עם בני הבית. מרגיע אותם שהכל בסדר ובעזרת השי"ת הוא מגיע עוד כמה שעות הביתה מלא כוח לאחר שזכה להיות אצל הרבי.

ואז זה הגיע. השי"ת הכין לו מסלול חדש בחיים, והמכונית נסעה ב'נתיב משלה'.

המכונית 'שלו' נתקעה בקיר, ואז לפתע פתאום הגיחה משאית מן הצד השני 'לקחה' את הרכב והעיפה אותו עשרות מטרים!

הגוף שבר את השמשה הקדמית. והוא הועף קדימה עשרות מטרים, כשהראש מתרסק על הכביש בצורה נוראית. נחסוך לכם את התיאור המזעזע, - - - מראהו היה קטסטרופה.

כך נלקחה ה'גרוטאה' לעבר 'בית החולים' בלבוב, מטבע הדברים לא היה מי שיוזה, אשר על כן נשלחה תמונתו לכל רחבי העולם, בשביל לברר מיהו האיש. עד שאחד מחבריו שראה את התמונה הצליח לזהות אותו.

מכאן והלאה מתחילה שרשרת נסים מופלאה על כל צעד ושעל, בכל פרט ופרט, דברים שלא ייאמנו ולא יעלו על לב אדם שייתכן כדבר הזה.

בבית החולים ה'משוכלל' של לבוב (היא למברג דאז) - עליה אמר רבינו "שהוא מקום קיבוץ דוקטורים גדולים" (שיחות הר"ן ג) לא רצו בכלל לטפל בו. "הוא לא יחיה אפילו אם נשקיע בו את כל המאמצים שבעולם" ניבאו הרופאים. אלא שהשי"ת גזר אחרת.

על ניסין - הזוג מלבוב

בעיר לבוב גרים זוג חסידי קרלין בשם משפחת בולד. והם לקחו את היהודי שלא הכירו, כפרוייקט אישי, כשהם משלמים סכומי עתק לרופא הבכיר, שיסכים לחבר אותו למכשיר הנשמה ולטפל בו ככל שניתן בהתאם למצבו. מי כעמך ישראל.

אם נרצה להבין מהו אותו בית החולים ה'משוכלל' של אוקראינה, נביא אנקדוטה מעניינת כפי שמספר לנו בנו של ר' חיים, שהגיע מאומן בנסיעה של תשע שעות כדי לזהותו. כאשר בסיום הזיהוי, הוא התבקש על ידי הרופאים ללכת לקנות חוטי תפירה עבור הטיפול הרפואי לאביו - - - !

ועל נפלאותיך - ביטוח וביטול הויזה השחורה

גם ביטוח בריאות עשה ר' חיים. מה שחייב אותם להטיס אותו לארץ. "אם הייתי נשאר שם, כנראה שלא יכולתי לדבר איתך היום" ר' חיים מצטמרר כשהוא שוב מבין, עד כמה

באותה העת בתורנות ככונן לקריאות חירום בבית החולים בו נותחת.

לאחר 10 שעות של ניתוח, יוצא הרופא הבכיר ופונה למשפחה ואומר "או שיהיה צמח או שלא יחיה" - - -

לא צריך לתאר מה עושים מילים כאלו לאדם. ושוב התחילו הייאוש והתקווה לשמש בעירוביאי. פחד פנימי מהלא נודע. תקווה שבאה ממקור טמיר ונעלם. בכוחו של הרבי שראה גם ראה את הכל, והוא מלמדנו אורחות חיים ללחום ולדעת שאצל ה' יתברך הכל אפשרי, ואין שום יאוש בעולם כלל, ובשום פנים ואופן לא להתייאש מן הרחמים, ולהאמין כי בוודאי יש תקווה, יש ויש.

"בני משפחתי נלחמו בייאוש בכל הכוח. כשהרופאים אמרו לילדיי, שאין סיכוי. הם המשיכו הלאה והלאה להאמין שזה יקרה, ואני אקום ואחיה כאחד האדם. כששאלתי אותם לאחר שהתעוררתי מהיכן שאבו את הכוחות, הם סיפרו על כל האנשים והרבנים והמסייעים הרבים שעמדו לעזר למשפחה בכל שלב ושלב."

בכדי שיוכלו להיות לידי בכל עת, החליפו לבני בתי את התפקיד ממעיני הישועה להדסה עין כרם. כך הם יכלו לעקוב אחר המדדים והנתונים. כך הגיעה הישועה. כך פעל השי"ת שאזכה לצאת מכל המצב הרפואי הזה.

ובידו הגדולה הוציא את הסגולה - התעוררות ושיקום מהיר

מכאן ואילך החלו לרוץ העניינים בצורה שרק השי"ת יודע.

כשבועיים אחרי הגעתי לבית החולים, שמו לב בני המשפחה שאני נושם שלוש עשרה נשימות באופן עצמאי. אך תגובת הרופאים הייתה "מה פתאום, לפחות כמה חודשים הוא חייב להיות מורדם

שם התרופה	כמות	תאריך
אמפיגל	100 מ"ג	17.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	18.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	19.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	20.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	21.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	22.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	23.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	24.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	25.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	26.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	27.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	28.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	29.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	30.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	31.08.18
אמפיגל	100 מ"ג	01.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	02.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	03.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	04.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	05.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	06.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	07.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	08.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	09.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	10.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	11.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	12.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	13.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	14.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	15.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	16.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	17.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	18.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	19.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	20.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	21.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	22.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	23.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	24.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	25.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	26.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	27.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	28.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	29.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	30.09.18
אמפיגל	100 מ"ג	01.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	02.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	03.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	04.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	05.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	06.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	07.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	08.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	09.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	10.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	11.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	12.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	13.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	14.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	15.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	16.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	17.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	18.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	19.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	20.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	21.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	22.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	23.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	24.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	25.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	26.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	27.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	28.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	29.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	30.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	31.10.18
אמפיגל	100 מ"ג	01.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	02.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	03.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	04.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	05.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	06.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	07.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	08.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	09.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	10.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	11.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	12.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	13.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	14.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	15.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	16.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	17.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	18.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	19.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	20.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	21.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	22.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	23.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	24.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	25.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	26.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	27.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	28.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	29.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	30.11.18
אמפיגל	100 מ"ג	01.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	02.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	03.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	04.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	05.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	06.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	07.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	08.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	09.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	10.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	11.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	12.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	13.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	14.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	15.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	16.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	17.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	18.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	19.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	20.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	21.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	22.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	23.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	24.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	25.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	26.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	27.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	28.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	29.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	30.12.18
אמפיגל	100 מ"ג	31.12.18

התבקשתי ללכת לקנות חות תפירה. החשבונית מבית המרקחת בלבוש

ומונשם..." דבר שהתבדה פחות משבוע לאחר מכן, שהרי ניתנה רשות לרופא לרפאות אך לא להמית ולייאש.

בשמחת תורה, רקד עמי בני כשהוא מחזיק את ידיי. לפתע פתאום הוא החליט לומר לי שאם אני שומע אותו - שארים את היד. וזה קרה. אני כמובן לא זוכר את זה, ככלל, אינני

התהליך היה ארוך ומורכב. אבל בכל עת היה 'בצר הרחבת לי'. הרבי החזיק אותי; לא היה זמן שהייתי בדיכאון, הייתי כל הזמן בשמחה!!! מי נתן לי את הכוח הזה? גם כשכולם רואים אותי כשבר כלי, אני נשארת עם שמחה בכל הזמן. וזה לא בא מכוחי, ה' יתברך הוא שנתן לי את הכוחות להמשיך להיות בשמחה עצומה כל הזמן.

זוכר את תקופת הדסה עין כרם. אך הרמת יד נחשבת להתקדמות עצומה ביותר.

במוצאי שמחת תורה, לקול בכיות ההתרגשות של בני המשפחה, הורידו לי בשעה טובה ומוצלחת את ההנשמה.

בחודש חשוון העבירו אותי לתל השומר לשיקום. שם זה המקום שאני מתחיל לזכור את עצמי. עד אז לא ידעתי מי אני ומה עבר עלי. עברתי שיקום נורא, אך רחמי השי"ת עלי, שגופי לא נפגע מה שעזר לי להשתקם מהר. אפילו לדבר היה קשה לי.

עברתי עוד כמה ניתוחים בהמשך. כאשר בתוך התקופה הקשה, התגלתה גדולתו של עם ישראל. רבים באו לבקרני. חברים וידידים ורבנים באו לחזקני. הרופאים דרשו עבורי ליווי צמוד, וזאת מחמת שהייתי נוהג פעמים רבות לברוח מבית החולים לביתי.

באחד הפעמים שברחתי הביתה נסעתי במונית. ותוך כדי נסיעה, הנהג קיבל טלפון שאני חולה מבית החולים וצריך להחזיר אותי. היה זה כמה דקות לפני שבת. בני המשפחה הלכו לסדר את הפלטה ואני 'ניצלת' את ההזדמנות 'לברוח'. באמת לא ידעתי כלום. בסוף גם את זה השי"ת תיקן במוחי.

קבעו שיר ורננים - בשמחה תמיד

היאך התחזקת בכל המצבים הלא פשוטים שעברתי?

באמת הייתי במצב לא פשוט בכלל. הייתי רואה-חשבון מצליח במשרד מבוקש.

ופתאום אני מוצא את עצמי עם פיג'מה בבית החולים. לפעמים לא ידעתי איזה יום היום... ופעמים רבות לבשתי את הבקיטשע באמצע השבוע...

התהליך היה ארוך ומורכב. אבל בכל עת היה 'בצר הרחבת לי'. הרבי החזיק אותי; לא היה זמן שהייתי בדיכאון, הייתי כל הזמן בשמחה!!! מי נתן לי את הכוח הזה? גם כשכולם רואים אותי כשבר כלי, אני נשארת עם שמחה בכל הזמן. וזה לא בא מכוחי, ה' יתברך הוא שנתן לי את הכוחות להמשיך להיות בשמחה עצומה כל הזמן.

אחד מבניי התחתן בשנה הראשונה לתאונה. באותה חתונה סידרו לי חדר מיוחד כדי שהכוח שלי לא ייגמר. כי הייתי ממש מוחלש. כך הצלחתי להמשיך את החתונה במלואה. כל מי שראה אותי בחתונה לא האמין שה'מת' הזה חזר לחיים.

באחד הימים נסעתי לאחד מבתי השיקום שבהם עברתי. ובדרך ראיתי את מקום עבודתי לשעבר. אמרתי לעצמי 'רבונו דעלמא כולא, מה קרה איתי, מה התיקונים שפעלת אצלי...?! בבית לא ידעתי איפה החדר שלי. אני מספר את כל זה כדי להסביר עד כמה זכיתי וה' חנני בחיים חדשים ובלי בעיות ב"ה.

תכון בית תפילתי ושם תודה נזבח - הפגישה המרגשת באומן

בשנות תשפ"ג תשפ"ד כמובן מאליו לא יכולתי לנסוע לאומן. הן מחמת החולשה, והן מחמת שלא היה בי כוח לנסיעות הארוכות.

אך השנה - תשפ"ו - זכיתי והגעתי לרבינו שוב - למרות כל הפחדים. אמנם היו לי מניעות המוח אדירות. היצר הרע טען בתוקף: "לא הבנת את הרמז...?" אך הרבי עמד לצדי, וברוב רחמי ה' יתברך קבלתי כוחות להבין שאדרבה אני חייב לבוא ולהודות למי שחזק אותי במשך כל הזמן הזה.

וכך היה מעשה: בניי שיחיו, החליטו שעלי להגיע עימם. בתחילה קניתי כרטיס על מנת שאוכל לבטלו... אך ביום רביעי שלפני ראש השנה, קמתי לפנות בוקר בגעגועים עזים לרבינו הק', שאני לא יכול לתארם, הרגשתי שאין מצב שאני לא נוסע, לכן הסכמתי למרות שידעתי שמדובר בנסיעה ארוכה ביותר, דרך בודפשט ומשם לגבולות ההומים. אך הגעגועים וההשתוקקות, עזרו לי למסור את הכל.

בדרכי עמד גם הפחד מהויזה השחורה. נרתעתי שמא יתפסוני האוקראינים, את מי שהוכרו על ידם כ'מת', ולפתע מופיע מן השאול. אך לאחר בירור קצר, התברר שירדה הויזה השחורה. אך עדיין קינן בי חשש ממעבר הגבול. רק לאחר שעברנו את הגבול בבערגסאז, התאפקתי בכל כוחי לא לרקוד על כך שלא עצרו אותי ואני בדרך לרבי.

בנו של ר' חיים, ר' יוסף בלוי שיחיה, מעניק לנו הצצה נוספת לזמן שבו אביו היה שרוי בתרדמת.

מודיעים לך שאביך נפצע באורח אנוש, איך מתחזקים בכזה מצב?

אומר לך את האמת. היינו לאחר ראש השנה. 'מלאים' בכל טוב שזכינו אצל רבינו. היינו מאד מבולבלים בתחילה. הוחלט שאני ייסע לאבי ואחיי יחזרו לארץ ישראל כמתוכנן. בנסיעה לקחתי איתי תהלים, אבל הייתי בבועה סגורה. פעלתי כמו רובוט. לעשות הכל למען הסיכוי הקלוש שאבי שיחיה עוד ימשיך להיות איתנו. גם השליתי את עצמי כל הזמן שזה לא אבא שלי.

הגעתי לבית החולים - בן דודי היה כבר בלבוב, כשנכנסתי לא האמנתי שזה אבא שלי. הוא היה נראה נורא ואיום. הרופאים הסבירו לי שאני 'אדבר' איתו וישיכנע אותו 'להישאר' בעולם.

אתה חוזרת איתו לארץ ישראל?

למעשה בן דודי חזר איתו, בשל החשש שאני כבנו לא אוכל לעכל את זה, אם ח"ו הגרוע מכל יקרה בדרך. חתמתי על כל המסמכים. וחזרתי לקייב.

שם ראיתי את החסד של עם ישראל. יהודי אחד קנה לי על חשבוננו כרטיס טיסה לארץ ישראל. גם אחר כך ראינו את החסד של עם ישראל בכל השלבים, העזרה והסיוע והתמיכה. אה... אשרינו!

ואיך מצליחים להתחזק מעמד בכזו סיטואציה?

אגיד לך בכנות, כל התקופה הזו, אני הייתי 'מרגיע'. תמיד חיזקתי את אחיי ואמי, ואף את אבי. ואני הבטחתי להם שהוא יהיה כמו חדש. ואכן השי"ת עזר שכן אכן היה. דיברתי עם אדם לפני תקופה. הוא אמר לי "לא יכול להיות שאדם יצא מתאונה שכזו בלי שריטה". שאלתי אותו "אתה מדבר עם השם"? -- וזו התשובה להכל.

בכל עת אבי שיחיה היה תמיד בשמחה, הוא לא נפל לעצבות או למרה שחורה. מי שהיה צריך חיזוק זה הסביבה ולא הוא. אין שום הסבר לכך שהוא חזר לעצמו לגמרי. זה רק הזכות של הרבי והנסיעה אליו באמונה על ראש השנה, אלה עוררו רחמי שמים עצומים, בבחינת פלא עליון שאין בו שום תערובת דין כלל.

בראש השנה ההוא - תשפ"ב - שנת התאונה, אבי קרא את כל ספר התהלים בשני הלילות של ראש השנה. למפרע, ניתן לומר בוודאות שראו עליו משהו שונה, ושהרבי כבר 'פעל' עמו מה שצריך לקראת ההתמודדות איתה החל להתמודד זמן קצר אחר כך.

ספר לנו על הראש השנה האי שתא, כיצד הוא הרגיש לחזור לציון הקדוש?

אכן, בשנים הראשונות לאחר התאונה, הוא התקשה מאד להגיע לכלל החלטה. למרות שהוא רצה מאד לנסוע. והוא אומר לנו תמיד שזה חלק מחיי.

השנה הצעתי לו לקנות כרטיס טיסה עם אפשרות ביטול. ואכן לאורך כל הנסיעה הוא היה מרוגש ושמח. וסיפר לכולם "ארבע שנים לא הייתי פה". כשהגיע לציון הוא היה כבר על סף דמעות. מבחינתו נסגר מעגל. הוא חזר לרבי.

בחסדיו יתברך, זכה אבי לרוות נחת בשנים אלו, נולדו כמה נכדים והוא חיתן בן, הכל זה שבח והודיה להשי"ת על כל הניסים והנפלאות. וזה עיקר החיזוק של האדם לראות את נפלאותיו של השי"ת עמנו בכל עת ורגע.

הרה"ח ר' אליעזר משה היילפרין שליט"א, הרגשתי הרגשות שאי אפשר לשער במוח אנושי. צבטתי את עצמי לראות שאני - חיים בלוי - נמצא בציון של רבינו הקדוש.

אולי כל זה עבר עלי, רק כדי שאתחיל מחדש... הכל נעשה אצלי חדש. התחלתי להשקיע בלימוד התורה יותר. ובכל הספרים הקדושים של הרבי. כך גם למדתי שאני יכול להתבודד במיטה. "בדמיתי ערשי אמסה", שהרי לפעמים זו מניעה גדולה לאדם שהוא לא מגיע ליער או שאין לו חדר מיוחד. ואני זכיתי ללמוד לקיים את ההתבודדות גם בצורה הכי נגישה ופשוטה.

למען יזמרך כבוד - להודות ולהלל להשי"ת בכל עת

"על ניסוך ועל נפלאותיך שבכל יום עמנו" חזר ואומר ר' חיים.

לפני תקופה היה כאן בארץ הגה"ח ר' אברהם כ"ץ שליט"א, פגשתי אותו בברית של נכדי בבית המדרש אנשי מוהר"ן. סיפרתי לו את כל מה שעבר עלי, ואיך חילצני ה' מעמק הבכא ממש, המשכתי ואמרת לי, שבכל יום כשאני מתעורר אני אומר "מודה אני לפניך" בהתרגשות עצומה, בדמעות שלישי. אז הוא אמר לי בהתלהבות "כמה מדרגות בעבודת ה' צריך בשביל להגיע לכזו דרגה...".

כל הסיבה שבגללה אני מספר את סיפורי היא, כי הגעתי למסקנא שהסיבה שהשי"ת השאיר אותי בחיים, היא כדי לספר לכל באי עולם "אודה ה' בכל לבב ובתוך רבים אהללנו". לפאר ולרומם לבורא כל עולמים כי רק הוא יכול לעשות ניסים ונפלאות שכאלו, להחזיר אותי ממות לחיים.

עם ישראל כולו התחזק מאד בכל מיני קבלות והתחזקויות למעני, ולכן אני מאמין שאני צריך להודות ולהלל "לא אמות כי אחיה ואספר מעשי יי-ה". הרי כל מי שרואה את הפרוטוקול הרפואי שלי, לא מאמין שזה אותו בן אדם.

על כן עלי להודות ולהלל ולשבח ולפאר ולרומם לריבון כל עולמים, שלא מנע ממני חסדיו ורחמי המרובים אשר לא כלים. ועל כך שנתן לנו רועה רחמן אשר מאיר בנו את אור האמונה הטהורה והתקווה האיתנה לכל נתיאש אף פעם מן הרחמים.

בדרך עברו עלי מחשבות בלתי נגמרות. אני נוסע לרבי, אני נוסע לרבינו. לא הצלחתי לחשוב על דבר מלבד המפגש המחודש עם הרבי.

וכשהגעתי, שמתי את פעמי לציונו הקדוש. לא בכיתי. אבל הלב שלי השתולל. דמעות עלו בעיני, הרגשתי שהיה שווה כל המסע שעברתי בכדי לחוש עוד פעם את קרבתו של הרבי שלי. אמרתי לו "רבי, תודה רבה, שהמלצת עלי בשמים לחיות...!"

פתאום נמסו כל הבלבולים. כל המניעות המוח. כל מי ששמע שאני נוסע שוב לאומן, קיבל את הלם חייו. אני חוזר למקום שבו הכל התחיל. הכל נגזר מול הפגישה המחודשת עם הרבי.

להודות ולהלל לשמך הגדול

הדבר באמת בלתי נתפס. אילולא אנו מאמינים בני מאמינים, הרי שלא היה לנו שום תקווה. הפרופסור הבכיר שליווה אותי החל מהניתוח, אמר לנו בפליאה עצומה "עשרות שנים לא היה לי דבר כזה, זה רק בגלל שאתם מאמינים", גם הוא הודה שיד ה' היא המכוונת ולא הרופאים.

המשפיע הנודע הרה"ח רבי אלימלך בידרמן שליט"א בירך אותי בזמן שהייתי מורדם ומונשם, שאחיה ואהיה אפילו עוד יותר טוב ממה שהייתי לפני התאונה. בהקשר לכך ניתן לומר שבשנה האחרונה ערכתי את ליל הסדר עם כל המשפחה המורחבת. ואם היה חשש שבגלל העומס הגדול והילדים הרבים, אני עם כוחותיי הדלים, לא אוכל להישאר רגוע כל הסדר. אך המציאות היא שזכיתי והייתי רגוע יותר מכל שנה אחרת.

בכל עת שהותי בבית החולים וגם לאחר מכן בכל עת השיקום. הייתי עושה התבודדות בכל יום ויום. בכל עת מצוא הייתי מדבר עם השם. עם הרבה שמחה. כל מי שהקיף אותי, לא האמין שאני לא בדיכאון, היו לי מחשבות על כך שבעצם חיי נעצרו, ואילו חבריי ממשיכים הלאה בחייהם. אך 'מישהו' שמר עלי והייתי כל הזמן בשמחה.

קידוש השם עצום נוצר מעצם ההגעה שלי לאומן. עשרות אנשים שהכירוני וראו אותי, לא האמינו למראה עיניהם. ה'מ' המוחלט הגיע בחזרה לרבינו.

וכשהתחיל התיקון הכללי העולמי, ושמעתי את קולו של החזן

העניינים (הסתומות) שראו אור גדול

מהו סודו של היהודי מבני ברק שבחר ביום אחד לעזוב הכל ולהסתגר בארבע אמות של תורה ותפילה, וכיצד השכיל לנווט בין חינוך חמים ואש של קדושה לבין התעקשות עד הקצה האחרון // כתבת עומק מיוחדת לזכרו של הרה"ח ר' פסח שפירא ז"ל מבני ברק בשילוב עדויות וחכונות מבני המשפחה // קרוב לאלפיים שירים, אלפי פעמים תיקון הכללי בציון ולמעלה ממיליון נשימות קדושות שתועדו עלי גיליון // פרקי חיים, שירים מתורגמים, הצצה ליומנים, וקטעים ממכתבים שנחשפים לראשונה // דרך של יחידי סגולה

ש. שכטר

פסח פסח! וואס

עס טע מיט

נעמען

זיך דיר דעם

עצמן פאר

פסח!

התכלית!?! "פסח מתקרב לגיל 23, ומה יהיה ליום פקודה?..."

אבל כמו חסיד ברסלב אמיתי, פסח לא עושה מעשים בפזיזות בלי 'שוב הדעת' והרבה תפילות דמעות והתבודדות.

ימים ולילות מלאי הרהורים כאלה עברו, ור' פסח מגיע להחלטה. לקראת יום ההולדת ה-23 לחייו, ר' פסח עוזב את עסק הנגינה, ויורד מתחת לרדאר.

אבל שם מתחת לרדאר מתחוללים פלאי פלאות...

ר' פסח מסתגר בביתו, מתנתק מהעולם, מפריש ומייחד לעצמו חדר מיוחד וסגור בביתו לעבודת ה' החדר מלא ספרים כבית מדרש, מהרצפה עד התקרה, ופינה עם אורגן. הוא נכנס יותר ויותר לעבודת ה', בשמחה בחיות ובהתחזקות. כל מעשה, כל דקה, שזור ב'אשרינו' הנצחי! שם בבית הוא משקיע את עצמו בעבודת ה'. קימת חצות, סדרי לימוד מלאים וגדושים כל טוב, והרבה שמחה והתקשרות לצדיקים.

"געוואלד! שהעולם לא יטעה אתכם! - -"

זכרו, זכרו בני חביבי, מחזות-העולם-הזה הם מצג אחד גדול של שווא. אסופת פיקסלים מדומים ונוצצים שבין לילה אינם. שימו לבכם על מהות עולמכם, זכרו היטב מה תפקידו של הפרוודור.

אל תאבדו את הכיוון והמצפן בדרכים החתחתיות והמפותלות המובילות אל הטרקלין הנצחי הגדול והמפואר - המחכה לכל אחד מכם בסופו של פרוודור צר אופק זה - המאובזר בשעשועים ותענוגים נצחיים, עין לא ראתה! - -

אל הזעקה הזאת שם ר' פסח את אוזנו כאפרכסת. ברוב קשב האזין לקול צלילי הרועה הרחמן שמהדהד בנו ללא הרף את ה'זָפֶרֶן הזה; שנזכור, שנזכור שיש "עֶלְמָא דְאֵתִי" שלא נתבלבל, שלא נסתנוור!

"הנה יום והנה לילה, והכל כצל פורת...", כתב ר' פסח על אחד השלטים בביתו. "פסח, פסח! געדענק אז דו וועסט ליגן מיט די פיס צום טיר! (זכור, בסוף אתה תשכב 'עם הרגליים לדלת!')".

פנג' המנגן

יושב לו ר' פסח בחדר ההתבודדות, עשר אצבעותיו ליבו ומוחו על הקלידים. יושב ושר שירים, פורט נימים חבויים למילים ותווים.

לקח לו זמן ל'קטרון' הישן להבין ולרדת לדמותו של בן לווייתו השולט עליו כבקי ורגיל. מה הוא? קופסת קלידים מנוע וגוף קר

"ר' פסח שפירא!" - דמות פלאית של חסיד ברסלב עובד ה' נפלא בדרכים לא כ"כ שגרתיות ומקובלות בעולם המתקדם' (לאן?) שלנו. ר' פסח; מילה אחת שמקפלת בתוכה כל כך הרבה. מאחורי הרטייה על העיניים הסתתר לו יהודי עם נשמה גבוהה, יהודי שזכה לכל כך הרבה בחייו בכוח אמונתו האיתנה והתמימה ברבינו הקדוש.

קלטות ייחודיות, שעוני חול, ציורים של מצבות וכרזות ססגוניות, לימוד מסכתות מאה ואחד פעמים, ש"י טבילות על כל צעד ושעל... והבולט מכל; הרטייה על העיניים וההתנתקות המוחלטת משאון העולם למעלה משלושים שנה... - אלו לא דברים שאנו רואים כל יום.

בתוך עמי אנוכי יושבת; כמוני כמוכם הקוראים, גם אני הרהרתי רבות: מי היה ר' פסח, ומתי הכל התחיל? מה הסתתר שם מאחורי הדמות הפלאית הזאת ואיך נראו חייו-היום-יום שלו? איך הוא חי עם המשפחה, עם הילדים? האם זאת הייתה הסתגרות טוטאלית או שהוא גם עסק בפעילות מחוץ לביתו? ושאלת השאלות: איך באמת הוא הצליח?

הבה נצא למסע עמוס תגליות מאחורי הקלעים, נצלול לסודו של ר' פסח ודרכו הייחודית, ננסה לפצח את סוד החיים שלו, נדלה תובנות שיסייעו גם לנו לפקוח עיניים ולקבל מבט אמיתי ופרופורציות נכונות על החיים האמיתיים, נחכים ונראה איך נראית עבודת ה' מתוך חיבור נכון לכוחות הנפש הייחודיים הקיימים בנו שהם המפתח להצלחה אמיתית בעבודת ה', ור' פסח יוכיח!

סתימו דעיני

בני ברק תש"ן, שבועיים לפני ל"ג בעומר.

"מי יהיה הנגן בהדלקה הגדולה בישיבת ברסלב?", ריחפה השאלה באוויר. המנגן התותח והמוצלח - המפורסם ברחבי בני ברק כאחד שיודע להרים קהל ולהלהיב את הציבור בשמחת חתן כלה כדבעי - פרש לו לפנסיה מוקדמת מדי, ומי יחליף את מקומו?

אל דאגה, בסוף נמצא הפתרון, בחור צעיר החליף את תפקידו בהדרכה ויד מכוונת מרחוק.

אבל מה קורה עם המנגן שפרש?

"משהו עובר על פסח", סחו ידידים.

זה תקופה שר' פסח התחיל לחשוב ברצינות על חייו. פרנוסה, פרנוסה... אבל מה עם

במעלות הנגינה
העולה ויורדת לוקחים
להם חלק, אקורדים
כבדים, אפקטים
ורעשים, קולות וליויים,
צלילים חדים או
לחלופין נגנים
וענונים, אבל מעל
הכל שולטת ההרמוניה.
קירות החדר ספונים
מנגינה אחת גדולה,
מלודיה שגדולה
מהחיים, איננה ברת
הגבלה לתחומי חומר
של זמן מיקום ושעה.
"מיין רבי, מיין רבי,
דער הייליגער רבי" -

ניצול הזמן. השעון במטבח

פסח פסח. מה תיקח איתך ליום האחרון

לא נשכח מה'זכרון בעלמא דאת', ונעצום את העיניים והמוח מ'חיו-דהאי-עלמא' כפי יכולתנו'.

כן, כמו ר' פסח - גם אנחנו יכולים לזכות - להרגיש מעט התנוצצות מנעימות ה"חיים טובים" שעליהם מספר רבינו הק' במעשה משבעה בעטלערס, לכוח הזכרון של הבעטליר העיוור הזקן ויניק, שאינו עיוור כלל וכלל - רק סותם עיניו בחזקה מכל 'חיו-דהאי-עלמא'.

"כי כל התורה תלויה בעינים, כמו שכתוב "ולא תתורו אחר לבבכם ואחרי עיניכם"... וזה עקר נסיון של האדם הפעל בחירה! ורק בשביל זה בא האדם לעולם הזה - שהוא מלא הכלים ותאות שהם "חיו דהאי עלמא", שרוצים לבלבל את הראות -

וכשהאדם מתגבר עליהם ומצמצם את הראות שלא יסתכל עליהם, רק מכון את הראות להסתכל על התכלית - על ידי זה דיקא רואה מה שאין הפלאים יכולין לראות ולהשיג -

כי דיקא פשוטברים בזה העולם העשיה הרחוק מאד מהתכלית, בתכלית הרחוק... ושם שם פשטתגברין לסתם עיניו ולכוננם אל התכלית, שם דיקא יכולין לראותו ולהשיגו - "ליקוטי הלכות מילה ה, ב).

קורות ביתו

"קורות ביתו של אדם מעידים בו". קורות ביתו של ר' פסח מוכיחים יותר מכל את מה שהתחולל כאן. המנחמים הרבים שהגיעו

עצומה ליהודים רבים, וכך זה הלך והתפשט והושמע בבתי רבים. אכן, רבים טובים מעידים שזה נתן להם חיות עצומה בעבודת ה' ובהתקרבות לאורו של רבינו הקדוש'.

"כיום נמצאים בידי המשפחה כאלף ושמונה מאות שירים שהוא הקליט. למעשה, רוב השירים הוא הקליט בשנותיו הצעירות, כשעדיין הקליטו על גבי 'קלטות', עוד לא היו אז דיסקים. היה לו בזה חיות רבה, כשהוא נכח לראות את התועלת שבהם, הוא הרגיש בזה כמעין 'שליחות' לחזק ולעורר אחרים בעבודת ה' דרך כוח הנגינה המיוחדת שלו, ובשנים הראשונות אף הקליט ושלח דיבורי חזוק, דברי אמונה פשוטים ומעוררים לאלו שחפצו בכך'.

שפסח ודילג?

"פסח על שם מה? על שם שפסח ודילג על הבלי העולם הזה!" - היה מי שאמר בשבעה: ר' פסח דילג על העולם, 'ער האט איבער-געשפרונגען, כמטבע הלשון שהשתמש רבינו הקדוש על בעל היסוד ושורש העבודה: "ער האט איבער-געשפרונגען די וועלט!" (הוא דילג על העולם). במשך כל ימי חייו היה ר' פסח חוזר ומזכיר משפט זה כסדר, וכך היה אומר: בדורינו אנו, אפילו על דקה אחת אפשר להתפאר ולומר: ברוך ה', זכיתי לעשות איבער-געשפרונגען על דקה אחת, ולשמח את עצמו על כל רגע שזכה להיות כרצונו יתברך.

"אבל שתבינו, אבא לא דילג על העולם", חידד אחד מבני משפחתו: "הוא היה פה, רק שידע איך להתנהל נכונה לפי כוחות ותכונות נפשו. הוא לקח את כל הכישרונות שלו והכניס אותם לעבודת ה', אם זה כוח הנגינה המופלא, אומנות הציור וידי הזהב שלו, עם הכל הוא השתמש לעבודת ה'".

"הוא אמר לנו לא פעם, שלא נחקה אותו. הוא רצה שנהיה מעורבים בין הבריות, ונעבוד את ה' יחד עם בני העולם עם חבורות וחברים וכיוצא בזה. לדידו, כנראה הוא הבין שלפי כוחות נפשו - הוא צריך להתנהג בדרך הזאת כדי להצליח בעבודת ה', אבל זה לא היה באופן של ריבוי אור ו'נערוון' (עצבים ומרה שחורה) ח"ו. הוא היה אדם שמת. בשבילנו הוא היה כאבא רגיל לכל דבר, הוא היה מעורב היטב בצרכי הבית. הוא השקיע בנו רבות בשמחה והארת פנים, אולי אפילו יותר מאבא רגיל'.

"בדור פרוץ ונורא כמו הדור שלנו", חידד בזווית ראייה נכונה אחד הנוכחים בשבעה, "בדור בו העזות-מצח הטומאה והזהמה הרימה ראש, שלח לנו רבוננו-של-עולם דמות כמו ר' פסח, שתהיה לנו למזכרת. שנזכור, שנקבל קצת פרופורציות. שגם אנחנו - שכן מעורבים בעולם, שכן הולכים ברחובות... -

ומחוספס, שאין לו שמץ שיג ושיח במהותם של כיסופי לב דומע למעיין הנובע.

"דער רבי, דער רבי, דער הייליגער רבי" -

במעלות הנגינה העולה ויורדת לוקחים להם חלק, אקורדים כבדים, אפקטים ורעשים, קולות וליוויים, צלילים חדים או לחילופין נוגים וענוגים.. אבל מעל הכל שולטת ההרמוניה. קירות החדר ספוגים מנגינה אחת גדולה, מלודיה שגדולה מהחיים, איננה ברת הגבלה לתחומי חומר של זמן מיקום ושעה.

"מיין רבי, מיין רבי, דער הייליגער רבי" -

ר' פסח מטייל לו במחוזות פודוליה בשנות התק"ל בעקבותיו של רבינו הקדוש. חווה יחד עם השומע את סיפור חייו של רבינו נחמן; הילד הצעיר שעד ימינו אנו 'ח' הוא בתוכנו, בקרבנו, עוסק בתיקוננו.

שם במזבז' בעליית הגג של אביו רבי שמחה, בלילות הארוכים ליד קבר הבעל שם טוב מחוץ לעיריה, בפניא דמעלי שבתא רכון בעיניים דומעות מתחת לסטנדר.. שם במדבדיקה, ליד החופה עם ר' שמעון, תלמידו הראשון... שם באוסאטין, בין קני הסוף על גדות הנהר...

"אונזער חיות, אונזער תקווה, דער הייליגער

רבי" -

ר' פסח לקח את הכישרון הרגש והמוזיקאלי, והפך אותם לכלי שרת לעבודת ה', גלגלי מרכבה לגילוי שכינתו יתברך בעולם. באותם כלים עצמם בהם חנן אותו יוצר ומהווה הכל, השתמש בהם כדי לעשות נחת רוח ליוצרו, בחן של אמת ויופי נפלא.

בעל רגש גדול היה ר' פסח, אחרי שהוא עזב את פרנסתו כמנגן בחתונות ואירועים ציבוריים, הוא המשיך לעסוק בנגינה וזמרה, בביתו, עם קונו ובוראו.

בני המשפחה מספרים שהיו פעמים בהם באמצע הנגינה הוכרח להפסיק באמצע ההקלטות, הדמעות שזלגו לא הרשו לו להמשיך, קטעו את מלאכתו באמצע..

אזכרה נגינתי פלילה עם לכבי אשיחה ויחפש רוחי. "כל השירים האלו נתחברו ונכתבו בעזה" מחצות הלילה ואילך... מתוך לב נשבר ונדכה לשברי שברים, ואבק מפורר הדק היטב... רשם ר' פסח לעצמו בגב אחד הקלטות בשנת התשס"ח.

"למעשה", מספר אחד הבנים, "בהתחלה אבא הקליט את השירים לעצמו ולילדיו, אחר כך שלח כמה קלטות גם לאחד מבני המשפחה, וככה זה הלך מיד ליד בתוך המשפחה. עד שאחיו הרה"ח ר' נתן שפירא שליט"א שיכנע אותו שיהיה בזה תועלת

הָזָה דּוֹמָה לְשִׁבְתָּ וְעוֹלָם שְׁבָאֵת מִמֶּנּוּ דּוֹמָה
לְעֶרְבִי שְׁבָתָה - אִם אֵין אָדָם מִתְקַן מִעֶרְבִי שְׁבָתָה
מָה יֵאָכֵל בְּשִׁבְתָּה? אֵין אִתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהָעוֹלָם
הָזָה דּוֹמָה לְמִדְבָּר, וְעוֹלָם שְׁבָאֵת מִמֶּנּוּ דּוֹמָה
לְיִשׁוּב, אִם אֵין אָדָם מִתְקַן לוֹ מִן הַיִּשׁוּב מָה
יֵאָכֵל בְּמִדְבָּר?

אֵין אִתָּה יוֹדֵעַ - שֶׁהָעוֹלָם שְׁבָאֵת מִמֶּנּוּ דּוֹמָה
לְיִשׁוּבָה, וְהָעוֹלָם הָזָה דּוֹמָה לַיָּם.. וְאִם אֵין אָדָם
מִתְקַן לוֹ בְּיִשׁוּבָה, מָה יֵאָכֵל בַּיָּם? - -

מָה?

זֶה מָה שֶׁעֲמַד נֶגֶד עֵינָיו שֶׁל ר' פֶּסַח; שֶׁלֹּא
כְּמוֹ חֲצִקְלָה - אֲנוּ עֲדִין כֹּאן בִּיבְשָׁה, עֲדִין
אֲפֻשֶׁר לַחְטוֹף.. עֲדִין אֲפֻשֶׁר לִתְקַן ה-כ-ל! הִכֵּל
כּוֹלֵל הִכֵּל, "אִם אִתָּה מֵאֲמִין שֶׁיִּכְוֹלִין לְקַלְקֵל,
תֵּאֲמִין שֶׁיִּכְוֹלִין לְתַקֵּן!"

"חֶאֱפֵ אֵן דַּעַם שְׁטְרִיקֵל, בְּרוּדֶער נֶאר מִיט
בִּיטוּל!" (אֲחוּז עֲצֻמָּךְ בַּחבֵּל, אַחִי רַק עַם
'בִּיטוּל'..) - כֵּךְ שֶׁר ל' ר' פֶּסַח בֶּאֱחָד הַשִּׁירִים.

"פֶּסַח! סִי וְעַתָּה אֵלֶּס זֵיין בִּסְדֵּר!.. זֵי זִיךְ נֶאר
מִבְטֵל צוֹם הַיִּלְיָגֵן רַעֲבִי!" (פֶּסַח, הִכֵּל יִהְיֶה
בִּסְדֵּר, רַק תִּבְטֵל עֲצֻמָּךְ לְרַבִּינוּ הַקְדוּשָׁה..) -
רַשֵׁם לוֹ בֶּאֱחָד הַפִּתְקִים.

"נֶאר דַּעַר רַבִּי אֲוֹן וְיִדְעַר דַּעַר רַבִּי..", אֵלּוֹ
מִיָּלִים שֶׁר' פֶּסַח חוֹזֵר עֲלֵיהֶם עֲשֻׁרוֹת פַּעֲמִים
בְּשִׁירָיו. הַרְבֵּי הוּא הִתִּיקוֹן עַל הִכֵּל, הַרְבֵּי הוּא
הִנְחֵמָה לִכֵּל.

אַחִי, אֲחוּז עֲצֻמָּךְ בְּצִדִּיק הָזֶה בִּשְׁתֵּי יָדֶיךָ,
סִמּוֹךְ עַל כּוֹחוֹ.. "יֵשׁ לָנוּ כְּתֻפִּים רַחֲבִים עַל מִי
לְסִמָּה, יֵשׁ וַיֵּשׁ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.. רַק לֵאחֲזוֹ
עֲצֻמוֹ בְּשְׁתֵּי יָדָיו וּבְכָל כּוֹחוֹ בְּנִקְדַּת הָאֱמֶת!"
(עֲלִים לְתִרְפּוּפָה מִכְתָּב ע"ג).

וְהַעֲיָקֵר; תִּבְטֵל אֶת עֲצֻמָּךְ אֵלָיו, בְּלִי חֲכָמוֹת
מִיּוֹתֵרוֹת. "פֶּסַח, נִישְׁט מִיטֵן אִיִּגְעֻנֶעַם שְׁכָל!
נֶאר צוֹם רַעֲבִי! נֶאר מִיטֵן רַעֲבִי!" אֵל תִּנְסָה
לְהַבִּין הִכֵּל; תֵּאֲמִין, תִּצְיִית, תִּתְקַשֵּׁר, תֵּלֵךְ
אַחֲרָיו בְּכָל כּוֹחֶךָ בְּתַמִּימוֹת וְנִאֲמָנוֹת!

אַחִי הִיקֵר, אֲנִי אוֹמֵר לָךְ, אִם תַּעֲשֶׂה כֵךְ, יִהְיֶה
לָךְ טוֹב בְּזֶה וּבִבָּא.

"לֵךְ לָךְ חֵן וְחַיִּים!" - -

נִרְגָּרִי וְהֵב

שַׁעוֹן הַחוּל אוֹחֵל..

לֵיד מְקוֹם הַלִּימוּד שֶׁלּוֹ הָיוּ מוֹנַחִים בְּקִבְעוֹת
שַׁעוֹנֵי חוּל, אֶחָד שֶׁל חֲמֵשׁ דְּקוֹת אֶחָד שֶׁל עֶשֶׂר
דְּקוֹת, אֶחָד שֶׁל אַרְבַּעִים.. אֲבָל בְּשַׁעוֹנִים אֵלּוֹ
לֹא נִזְלוּ גִרְגְּרֵי חוּל, גִּרְגְּרֵי זֶהָב נִזְלוּ שֵׁם.. עוֹד
גִּרְגְּרֵי נִצְחוּת, עוֹד גִּרְגְּרֵי..

לִנְחֹם אֶת בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה בִּימֵי הַשְּׁבָעָה נִדְהָמוּ
לְגוֹלוֹת אֶת הַבֵּית הַפְּלִאִי שֶׁל ר' פֶּסַח. כֹּל
הַבֵּית מִלֵּא בְּכִרְזוֹת וּשְׁלִטִּים כְּסוּכָה מְקוּשָׁטָה
בְּצִיצִים וּפְרָחִים לְכַבּוֹד הַשֵּׁי"ת.

"דִּי שְׁטוֹב אִיז פּוֹל מִיטֵן רַבִּי" (הַבֵּית 'מִלֵּא'
מִרְבִּינוּ..) - כֵּךְ הִתְבַּטָּא פַּעַם מוֹהֲרֵנִי אַחֲרֵי
שִׁבְיָקֵר בְּבִיתוֹ שֶׁל אֶחָד מִתַּלְמִידֵי רַבִּינוּ
בְּעִירַת בְּרִסְלָב. נִדְמָה שֶׁאֲפֻשֶׁר לוֹמַר זֹאת גַּם
עַל הַבֵּית הַצְנוּעַ בְּרַחוּב מִתְתִּיהוּ בְּבִנֵי בְּרֵךְ. לֹא
רַק שׁוֹכְנֵי הַבֵּית נִשְׁמָו וַחֲיוּ אֶת רוּחוֹ שֶׁל רַבִּינוּ
הַק', "אֲבָן מְקִיר תְּזַעַק"; כְּתִלֵי הַבֵּית עֲצָמָם
הַמְּלֵאִים בַּהֲרַבָּה כְּרִזּוֹת וּמוֹדְעוֹת מִהִתְכַּלִּית,
זַעֲקוּ אֶת שִׁמְחַת הַיְּהוּדוֹת מִתּוֹךְ אֲמוֹנַת
צִדִּיקִים, שֶׁהַחֲדִיר ר' פֶּסַח כֹּל יְמֵי חַיָּיו בַּעֲצָמוֹ
וּבְכָל סוֹבְבָיו.

עַל מִסְגֵּרַת הַשַּׁעוֹן הָעֹגוֹל בְּמִטְבַּח רֶשֶׁם ר'
פֶּסַח: "הָעוֹלָם הָזֶה דּוֹמָה לְיִשְׁבָּה, הָעוֹלָם הַבֹּא
דּוֹמָה לַיָּם", וּמִתְחַתִּיו: "כֹּאֵף אֲרִיִּין כֹּל זְמַן דוּ
קַעֲנִסְט, וּוְאֵס דוּ קַעֲנִסְט, וְוִיפֵל דוּ קַעֲנִסְט!
(תַּחֲטוֹף כֹּל זְמַן שֶׁאִתָּה יִכּוֹל, מָה שֶׁאִתָּה יִכּוֹל,
כְּמָה שֶׁאִתָּה יִכּוֹל)".

הַלְשׁוֹן הָזֶה שֶׁל "הָעוֹלָם הָזֶה דּוֹמָה לְיִשְׁבָּה,
הָעוֹלָם הַבֹּא דּוֹמָה לַיָּם", הִיָּה שְׁגוּר הַרְבֵּה
עַל פִּיו שֶׁל ר' פֶּסַח. בֶּאֱחָת הַרְשִׁימוֹת אֵף
צִיֵּר סְפִינַת מִפְּרָשִׁים שֶׁעֲלִיהָ רְשׁוּמִים הַרְבֵּה
מִקְנִיֵּי הַנִּצְחָה הַנִּמְצָאִים עַל הַסְפִּינָה הָאִישִׁית
שֶׁלּוֹ שִׁשְׁטָה לָהּ לַעֲבֹר הַיַּעַד הַסּוֹפִי הַנִּכְסָף.

מִקּוֹר הַלְשׁוֹן הוּא בְּמִדְרַשׁ (קַהֲלַת רַבָּה
א, ט"ז), שֶׁם מִתּוֹאֵר סִיפּוֹר עַל שְׁנֵי
יְהוּדִים חוֹטָאִים ל"ע שֶׁהָיוּ חֲבֵרִים
בְּעוֹלָם הָזֶה, וְאֶחָד מֵהֶם הַקְדִּים
וַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה בַּחַיּוֹ וְהַשְׁנִי לֹא. שֶׁם
לְמַעֲלָה, נִפְגָּשִׁים שְׁנֵיהֶם, וְזֶה שֶׁלֹּא
עָשִׂה תְּשׁוּבָה כֹּאן - נִקְרָא לוֹ חֲצִקְלָה
לְצוּרֶךְ הָעֲנִיִּין - רּוֹאֶה אֶת הַחֲבֵר שֶׁלּוֹ
יּוֹשֵׁב בְּגַן עֵדֶן עִם הַצִּדִּיקִים וְאֵילּוֹ הוּא
נִמְצָא שֶׁם בְּגַהֲנוֹם, סוֹבֵל מִרְּרוּרוֹת וְתוֹהָה:
"שְׁמָא מִשְׁוֹא פְּנִים יֵשׁ בְּעוֹלָם הָזֶה?
הוּא זֶה הָיִינוּ בְּעוֹלָם יָחִיד, הָיִינוּ
בְּאֶחָד וְנִגְבְּנוּ בְּאֶחָד וְנִזְלְנוּ בְּאֶחָד
וְעָשִׂינוּ כָּל מַעֲשִׂים רָעִים שֶׁבְּעוֹלָם
בְּאֶחָד.. מִפְּנֵי מָה זֶה בְּצֵד חֲבֹרָה שֶׁל
צִדִּיקִים וְאֵנִי בְּצֵד חֲבֹרָה שֶׁל רָשָׁעִים?"

אֵי עוֹנִים לוֹ שֶׁם לְמַעֲלָה: חֲצִקְלָה,
חֲצִקְלָה! הַחֲבֵר שֶׁלךָ הִתְעוֹרֵר וַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה,
נִשְׁבָּע לְשׁוּב מִדְּרֶךְ רָשָׁעֲתוֹ וַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה
בְּצִדִּיק, וְנִרְמָה לוֹ תְּשׁוּבָתוֹ לְטוֹל לְכָאן, תִּיִּים
וְכִבּוֹד וְחֶלֶק עִם צִדִּיקִים. גַּם אִתָּה, חֲצִקְלָה -
"הִתְהַרְרֵה סְפִיקָה בִּידֶךָ לְשׁוּב, וְאֵלּוֹ שְׁבָתָה הִיָּה טוֹב
לָךְ..".

נֵו, אִם כֵּן, "הִנֵּיחוּ לִי וְאֶלֶךְ וְאֶעֱשֶׂה תְּשׁוּבָה",
מִזְדַּעַק חֲצִקְלָה. אֵי "וּמְשִׁיבִין אוֹתוֹ וְאוֹמְרִים
לוֹ: אֵי שׁוֹטָה שֶׁבְּעוֹלָם; אֵין אִתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהָעוֹלָם

"בְּדוֹר בּוֹ הַעֲזוֹת-מִצַּח
הַטּוֹמָאָה וְהַזּוֹחָמָה
הָרִימָה רֹאשׁ, שֶׁלֹּא
לָנוּ רְבוּנוֹ - שֶׁל עוֹלָם
דְּמוּת כְּמוֹ ר' פֶּסַח,
שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ לְמוֹצֵרֶת.
שֶׁנִּזְכּוֹר, שֶׁנִּקְבַּל קֶצֶת
פְּרוֹפּוֹרְצִיוֹת. שֶׁגַם אֲנַחְנוּ
- שֶׁכֵּן מְעוֹרְבִים בְּעוֹלָם,
שֶׁכֵּן הוֹלְכִים בְּרַחוּבוֹת..
- לֹא נִשְׁכַּח מִהַ זְכוּרִין
בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְנַעֲצוּם
אֶת הָעֵינָיִם וְהַמִּוֶּה
מִ'חַיּוֹ-דְּהָא-עֵלְמָא
כִּי יִמּוֹלְתֵנוּ."

פֶּסַח פֶּסַח דַּעַר אוֹיְבֵי עֲרִשְׁתֵּךְ דִּיר. אֲוִיז

פֶּסַח פֶּסַח הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ צִיֵּר אוֹתָךְ. מִתְּחֵל הַתְּחַבּוּדוֹת

מתוך המכתבים שכתב לבניו

"ראינו שעל אף הסתגרותו בביתו, סיפרו הבנים, "כשזה הגיע לבין אדם לחברו אבא התגמש וויתר על כל מיני הנהגות. כמו בדרך לאומן שאנשים היו ניגשים לדבר איתו, או בבלרוס בשנת הקורונה כשנכנסו אנשים לבקש חיזוק ודיבר עמם שעה ארוכה דברי התחזקות. או פעם אחת שהדיילים התעקשו שיוריד את המכסה מהעיניים, אבא הוריד, וישב כך כל הדרך בעיניים עצומות".

רק המימונות ופשיטות..

כחסידי האמון על דברי רבו שאמר "גאָר מייַן זאָג איז תפלה", היה ר' פסח מרבה בתפילה על כל צעד ושעל. כל כולו תפילה ורק תפילה ועוד הפעם תפילה. התפילה הייתה נשמת אפיו. עם מוחין בלי מוחין, "דפּר עם ה' והכל יסתדר!"

הוא היה חוזר מבקש ושונה תפילות מתפילות שונות בתמימות ופשיטות, מנצל את כוח העקשנות החזקה שלו. "אפילו תפילות שבורות לרסיסים, הכל מצטרף ומגיע לעזרתך בעת הצורך", כתב באחד ממכתביו.

הוא סידר לעצמו תפילות מיוחדות וקבועות, בדרך למקווה ובחזור מבית הכנסת וכדו'. פעם הראה לבתו שביל מסוים ואמר לה "בשביל הזה אני מתפלל עלייך ועל בעלך". גם במשך היום היו לו סדרים מיוחדים לתפילה על עניינים שונים.

הוא קבע לעצמו סדרים של ארבעים ימי התבודדות על עניינים שונים, על פי שיחתו של מהר"ם (המופיעה בספר 'כוכבי אור') שבתפילת ארבעים יום אפשר לפעול גדולות

זהב, לא אבנים טובות ומרגליות - אלא תורה ויראת שמים בלבד", עמדו כל הזמן מול עיניו. "רוח העולם הזה אין לשער!" - היה משנן רבות לבני ביתו וילדיו: תחטפו, תחטפו! עוד נקודה ועוד נקודה. זה שווה לכם! זה החינוך של ר' פסח: "נאָר אַזמַרְהּ!".

הפּתב והמכתב

בביתו של ר' פסח אומנם היה טלפון, אבל בשנים האחרונות לא היה ניתן להשיג שם את ר' פסח. בטלפון הוא דיבר רק עם בני משפחתו. ומה עושים כשצריך לדבר עם מישהו, לחזק ולעודד יהודי אחר? מוציאים דף ועט - וכותבים מכתב. כמה פשוט, כמו פעם.

בני המשפחה: "רוב השנים הוא היה מדבר ומחזק הרבה בטלפון, ומידי פעם היה שולח לנו מכתבי חיזוק מלאי טוב וחמימות. בשנים האחרונות התהפך הסדר, וכך קיבלנו הרבה מכתבים ב"ה. אולי יום אחד עוד נוציא את כל המכתבים לאור בצורה מסודרת..".

כך כותב לאחד מילדיו: "אשריך בני היקר, שאתה מעלה לשמים כוז נחת רוח גדולה מאוד! כמה טוב מחכה לך.. כמה אור מחכה לך.. כמה שמחה ואושר מחכה לך - לנצח! חזק ואמץ, טאטי".

"הצלחת לייצר מלאכים מבלינצ'ס פשוטים..", כתב פעם לאחד מבנותיו שהכינה לו ארוחה.

"אם תרצה לעשות עבורי משהו בתור הכרת הטוב, תלמד עבורי ארבעים יום לפחות משנה אחת, ותאמר תיקון הכללי, ושני פסוקים מהשמו"ת (- מהשנים מקרא ואחד תרגום) בכל יום. ועדי בשמים, שזה יותר משמח אותי מאילו נתת לי מיליון דולר בשטרות ממש..".

אחד ממכתביו: "הוא נהג לשלוח מכתבים בשליחויות עלומות, לעשרות אנשים, בהם כתב דברי חיזוק והתעוררות. כאשר אחד מגדולי המשפיעים בעולמם של בעלי תשובה שגר בשכונתו, אמר פעם שאינו מבין בחשיבות של חסידות ברסלב, שלח לו ר' פסח מכתבים להסביר לו על מהותה של ברסלב, יחד עם כמה ספרים מרכיני הקדוש. הדברים התקבלו על ליבו, והתוצאות השפיעו על הרבה אנשים..".

"זה מבהיל על הרעיון", סחו אנ"ש בשבעה", איך יושב אדם בצנעה בביתו, בלי כמעט קשר עם אף אחד, ודואג לשלוח דברי חיזוק לעשרות ואולי אף למאות אנשים..".

ליד שולחנו היה תמונה מצוירת של מטחנה שמכניסים לתוכה גרגרי חול ויוצאים ממנה מטבעות זהב נוצצים.. אכן הזמן החוללי והסתמי הזה אפשר להפכו לזהב מבריק ונצחי. "עדע קליינע נקודה, איז אוצרות לנצח נצחים! פאר דיר אליין!" (כל נקודה קטנה, זה אוצרות לנצח נצחים - לעצמך בלבד!).

אחד הבנים: "הוא היה אומר שמצד אחד זה מעורר אותו שגריר חול שיורד לא חוזר שוב, ומצד שני זה מחזק אותו כמה 'צחיות' אפשר לחטוף בכל רגע ורגע של התגברות ודיבור לה..".

במטבח הוא תלה תמונה של עגלות עמוסות בתורה ובמעשים טובים בדרך לבית דין של מעלה, מעוטרות כדרכו בתאורה צבעונית אותה התאים בידיו האומנותיות (בשנותיו הצעירות הוא עסק בנגרות). שמחת-הזכרון-בעלמא-דאתי, חי שם בבית בצורה מוחשית.

היה רגיל לחזור על דברי רבינו הק', "אָ בִּסְל אִיז אויך גוט!" (מעט זה גם טוב..). ככה זה, כשיודעים להעריך באמת יקרת כל נקודה הכי קטנה, אזי באמת חוטפים נקודות טובות לאפים ולרבבות, כמו שר' פסח הוכיח.

שמחת היהדות שלו בתמימות ופשיטות, בלתי ניתנת היא לתיאור, ר' פסח חי ונשם "נקודות טובות" כל הזמן. בנוי מספרים: "אבא השרה כל הזמן אוירה של שמחה בבית. עוד בזמנים שלא היה בלוטוס ונגנים הוא התקין בידיו המוכשרות מערכת של רמקולים בכל חדר שהיה יכול לשלוט עליהם מחדרו. וכך היה הרבה פעמים מדליק ניגוני שמחה בכל מרחבי הבית וכולם היו יוצאים בריקודים ומחולות של שמחה..".

זה היה ההסתכלות שלו על החיים, אנו נמצאים כאן לחטוף אוצרות על גבי אוצרות. צריך פשוט לא להיות עיוור.. (לא לכסות את העיניים ברטייה.. כהגדרתו של ר' פסח). לא להסתנוור מהברק הזמני והחולף של הבלי העולם הזה שבין לילה אינס. המילים "כי אין מלווין לו לאדם בשעת פטירתו לא כסף ולא

פסח. מחכה לך זכרים ימים ומאירים רק ונחזיק את עצמך עם מה שאתה יכול. אבא אהה פה, ליד, איתך, בתוכי, מסביבי, אבא תחזיק אותי, אבא אני רוצה להיכלל ולהיות אחד איתך

בעיניו כמוצא שלל רב. "אזוי זאגט דער רבי!" (כך אומר הרבי..)

הוא האמין ברבינו הקדוש אמונת אומן בכל דיבור ודיבור. רבינו אמר שכל מטבע קטנה שנותנים לצדקה זה שבירת היצר מחדש, אז הוא החליף סכומים למטבעות קטנים ובכל פעם היה נותן הרבה פרוטות ומבקש מה' רבינו אומר בספר המידות "על ידי הדסים בשבת זוכים לבנים תלמידי חכמים", אז הוא דאג שבכל שבת יהיו הדסים, ופעמים רבות שלח גם לילדיו הנשואים. כך היה הנהגתו של ר' פסח: ללמוד ולשמוע את דברי רבינו הק' ולקיימם למעשה בתמימות ופשיטות.

ר' פסח היה איש מעש; עוד עשייה דקדושה ועוד עשייה דקדושה. כי רק זה מה שיש לנו לעשות כאן בעולם הזה.

"הוא היה עוסק הרבה בהדלקת נרות לכבוד הצדיקים, בתחילת כל לילה בקביעות והרבה פעמים אף באמצע היום הדליק נר לטובת נשמת רבינו ז"ל או צדיק אחר, ודיבר דיבורי תפילה וכיסופים להשי"ת. בכל פעם שהנכדים נכנסו אליו, היה מדליק איתם יחד נר לכבוד נשמת רבינו ז"ל ונותן עממה 'פרוטה לצדקה'."

בנוסף, הירבה בנתינת 'צדקה לצדיק', להדפיס והפצת דעת רבינו הק'. "אחד מגדולי המדפיסים סיפר לנו שר' פסח העביר אליו סכומים גדולים במיוחד, אין לכם אפילו קצה השגה במה מדובר...". מומחה היה להסתיר את פעולותיו הרבות אותם עשה במסירות נפש מתוך אהבת ישראל בלתי נדלית, הכל עשה בענוות חן. מידי פעם כאשר היינו מבחינים בכך, היה נוהג לומר בחיך: "את הסודות האלו אני לוקח איתי לקבר...".

מידי פעם היה יוצא בעצמו למבצעי הפצה, מחלק עלוני חיזוק בתיבות הדואר, תושבי בני ברק לא תיארו לעצמם, שהחסיד השקדן, בעל הייסורים, הוא זה שטורח ומחלק בעצמו את העלונים. מבצעים אלו היה עושה עד סמוך ליומו האחרון, באהבה ובצנעה.

כאשר הבחין רבי פסח במוצר שהיו עליו תמונות לא ראיות, הזמין מבית דפוס גלילים של מדבקות, ודאג שילכו למרכולים לכסות את התמונות, והכל בשקט ובצנעה מתוך אמונה גדולה ויוקדת להיטיב לבריות, כאשר ההטבה הכי גדולה לזכות הרבים בחלק הרוחני.

עוד סיפורים רבים של חסד ועשייה לזולת, סופרו שם בשבעה, אין כאן מקום להאריך עוד. אבל "מסתבר שכשזה הגיע לאחרים, הוא כלל לא היה מנותק וידע היטב מה קורה בעולם", כהגדרת אחד המנחמים.

ש"י אורות

"היו שתי עניינים שהיו לאבא מסירות נפש עליהם; מקווה ואומן-ראש השנה", מספר

ונצורות. היו לו סדרים של דקה (!) התבודדות על ענין מסוים במשך ארבעים יום.

בכל פעם לפני יציאה לרחוב נתן כמה פרוטות לצדקה, מנשק את המזווה ומתפלל "יהי רצון שאחזור בשלום ברוחניות ובגשמיות", כך גם לימד וביקש מכל בני ביתו לעשות. לבנותיו היה מבקש להתפלל את התפילה המובאת בגמרא (סוטה כב ע"א) "רבונו של עולם! בראת גן עדן ובראת גהנום, בראת צדיקים ובראת רשעים, יהי רצון מלפניך שלא ישללנו" וגו'. וכמוכן, כדרכו דאג להדפיס את זה מנוקד בהרבה עותקים.

על דלת המקרר נתלה דף גדול: "רבונו של עולם, זכני לעבדך ולהתפלל בכוונה כל יום! רבונו של עולם, זכני להיות שמח בחלקי! רבונו של עולם, זכני להיות סבלן לכל אדם! רבונו של עולם, זכני לשלום בית! רבונו של עולם, זכני לקיים מצוות כיבוד אב ואם!", וכן על זה הדרך עוד תפילות קצרות ומתוקות - כך שאפשר לפתוח את המקרר, להוציא משם גבינה ומלפפון לארוחת בוקר, ועל הדרך; לחטוף כמה דיבורי תפילה לאבינו שבשמיים. איזה קרבה.

"פסח, דער רבונו של עולם איז מיט דיר, ביי דיר, לעבן דיר", רשם לעצמו. הוא חי עם הרבונו של עולם, חי ונשם 'אמונה'. "כך וכך נשימות קיבלתי מהבורא ית' בימי חי", רשם באחד היוםמים.

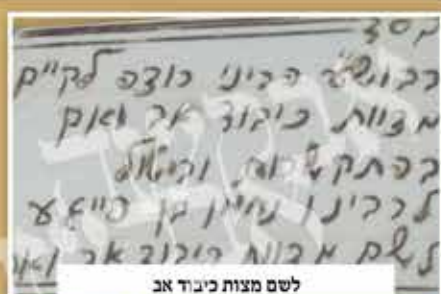
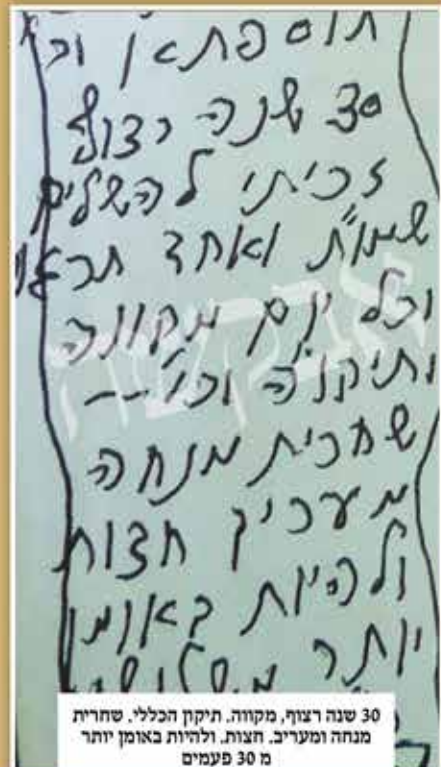
באחד המכתבים האחרונים לימי חייו הוא כותב: "אנו מאמינים בה' שהכל לטובה וברחמנות, וחשבונות שמים ועניינים שהכל לטובתנו לגמרי! כל כך נעים וטעים לחשוב ככה, להאמין ככה, להרגיש ככה... פשוט יש על מה ועל מי להיתפס ברגעים שבידים ומרירים ולחוצים... וזמי שיש לו אמונה חיו חיים!" (יום א' ערב סוכות תשפ"ו לפנות בוקר).

עשייה דקדושה

"כל עקר מגמתו וחספו היה תמיד רק לעבדות ועשיות של קדושה בלי שום חקמות כלל, רק שנעסק תמיד בעשיות של קדושה בפשיטות דהינו להרבות בלמוד התורה ולעשות מצוות הרבה בכל יום ולהרבות בתפילה ותחנונים תמיד והכל בפשיטות בלי שום חקמות" (שיחות הר"ן י"ט).

זה היה ר' פסח; תמימות ופשיטות, תפילה ואמונה, יהדות פשוט עם הרבה עשייה דקדושה מתוך שמחה עצומה.

התמימות ופשיטות שלו בקיום התורה והמצוות, ובפרט בדברי רבינו הק' ועצותיו היו עצומים להפליא. כל דיבור מרבינו הק' היו

תשורי מרא"ש אמנה

כל השנה תכסוף, תתגעגע אחרי..

מתי שרק תוכל, תכסוף ותתגעגע!

תכסוף ותתגעגע, תתמלא ערגה

בימים ובלילות, כל השנה!

להתגעגע ולבקש, לייחל ולצפות;

לבוא אליו על ראש השנה.

אני מחכה ומצפה לזה, כל יום ויום בשנה..

"כי כל העניין שלי, הוא רק ראש השנה".

(קטע משיר "א גאנץ יאר זאלסטו בענקען"
בתרגום חופשי מאידיש)

ברקע: המנגינה העריבה של זמר "אדיר
איום ונורא" הברסלבי. סולו: ר' פסח שר
עכשיו את השיר "א גאנץ יאר זאלסטו בענקען"
(כל השנה תכסוף אחרי..). שיר שכולו
געגועים לראש השנה ותיקוניו הנוראים;
בימים ובלילות, כל השנה.

זה לא הניגון היחיד; בסביבות 150 ניגונים
(!) שר לו ר' פסח במשך השנים על אהבת
חיו - "הראש השנה של הרבי".

זר לא יבין זאת.. אבל מים רבים לא יכלו
לה, לאהבה האיתנה של חסיד מקושר ואפוי
בלב רבו הק'. תבערת לב של תלמיד נאמן
שמאמין ויודע, מבין ומרגיש מרחוק, גודל
יקרת ענין חשוב ונשגב העולה על הכל, "קין
גרעסערס דער פון איז ניט פאר האנץ".

האוצר הכי גדול, "דער קרוין פון אלע
וועלטן" (הכתר של כל העולמות), התשובה
לכל השאלות, תבואת תשורי מראש אמנה,
הריפוי הגדול לכל השברים, מקור של רחמים
גדולים ואינסופיים.

"לבני היקר פסח, שכל כולו אומן ואמונה..."
- כתב לו אביו ר' נחמן שלמה יצחק (בנו
בכורו של החסיד הנודע רבי שמואל שפירא
זצ"ל) בהקדשה מיוחדת בכריכת ספר "עיר
הגעגועים" שהעניק לו במתנה.

"הראש השנה של הרבי" - שירת חיו של
ר' פסח בכל עמלו וימי חיו תחת השמש.
אבל זה לא נגמר כאן; הר"ה של הרבי, הוא
אור שגדול יותר מהחיים. מתחת לשמו של
ר' פסח, במודעות האבל שהודבקו בחוצות,
נכתבו המילים הבאות: "שזכה להיות באומן
ראש השנה במסירות נפש". בציור המציבה
המפורסמת שצייר בכריכת ה'ליקוטי מוהר"ן'
שלו, גם כן חקוקים האותיות: "פה נטמן ר'
פסח שפירא שזכה להיות באומן-ראש-
השנה".

ציור מציבה נוסף

פסח מה יסאר לך כשתשכב תחת המצבה הזו. מצבה שצייר לעצמו בחיו. והודבק בליקוטי מוהר"ן

אָל קל אַחד וְאָחד לְלמוד קָן וְקָן קָל יום
וְלא יַעֲבֹר וְיִצָּא" (שיחות הר"ן י"ט).

בפינת הלימוד שלו שכנו בדרך קבע
כעשרים ספרים, אותם למד מידי יום.
עוד בימי צעירותו בישיבה קיבל על עצמו
כמה סדרי לימוד, אותם התאמץ והצליח
ויגע להשלים למעלה מארבע עשורים, עד
להסתלקותו. כאשר במשך הזמן הוסיף עוד
ועוד כיד ה' הטובה עליו.

אחד מבני המשפחה: "הוא היה סולם מוצב
ארצה וראשו מגיע השמימה. הוא ידע לא
להטעות את עצמו וכיצד להפוך את רצון
הגוף שירצה כרצון הנשמה. הוא הדגיש לנו
פעמים רבות שהכל רק בזכות ההתחזקות
ושמחה עם נקודות טובות, עם עקשנות
והמתנה והרבה תפילות".

מלבד זאת היה לומד כל יום, דף יומי בעיון,
ושיעור בירושלמי בכל יום. סדר הלימוד היה
מתחיל באמירת 'שנים-מקרא-ואחד-תרגום'
של אותו היום, מדרש רבה ותנחומא, זוהר
ותיקונים, טור ושולחן ערוך, בבלי ירושלמי
ותוספתא, ספרי רבינו ז"ל, תהילים וליקוטי
תפילות, ועוד כהנה וכהנה.

מאחר שכמעט לא היה מי שיאמר לו "אָהי
חֵזק" נהג לרשום ולחזק את עצמו בעבודתו
(בפרט בשנותיו הצעירות). הוא היה מונה
וסופר את הנקודות טובות שלו כמו ערימות
דולרים מגוהצים. רשימות רבות נמצאו
באמתחתו. כל ההספקים, כל הסיומים, הכל
רשם לעצמו. כ'רואה חשבון' מיומן ניהל
חשבון מדויק מכל הנקודות טובות שזכה
להם.

"שלושים שנה רצוף זכיתי להשלים שנים
מקרא ואחד תרגום וכל יום מקווה תיקון הכללי
ותיקון חצות וכו'.. שחרית מנחה מעריב חצות
ולהיות באומן יותר משלושים ר"ה ב"ה.. אשרי
חלקי".

אחד הבנים. העניין של טבילה במקווה היה
בתמצית דמו של ר' פסח שלא וויתר אף יום
על טבילה במקווה. גם בזמנים שההליכה
והטבילה במקווה עלו לו בקושי ומאמץ רב,
התאמץ לטבול במקווה מידי יום ביומו חוק
ולא יעבור.

אחיו שיבדלחט"א הרה"ח ר' נתן שפירא
שליט"א מספר: פעם אחת חזר מאומן לעת
ערב סמוך לשקיעה, כל המקוואות באזור
שלו כבר היו סגורים. אבל ר' פסח לא היסס,
מיהר להזמין מונית ונסע ביחד עם בנו לחפש
מקווה פתוח בכל רחבי בני ברק. גם כשהיה
לו זיהום חמור ברגל וכל פסיעה עלתה לו
במאמץ גדול ועצום, אפילו הכי כשחזר
מהבית חולים לביתו לא וויתר על הטבילה
היומית ובקש מבנו להשיג לו קביים מגמ"ח.
כך הלך ודידה עד המקווה הסמוך לביתו,
כשהדרך אורכת לו שעה ארוכה, וכל זה כדי
לזכות לטבילה במקווה.

"רבונו של עולם, זכני לכל מה שאפשר
לזכות על ידי ש"י טבילות", רשם ככותרת
באחד הרשימות משנותיו הצעירות, בהם
רשומים מניין הש"י טבילות שזכה, והיו אלו
מאות פעמים בשנה. כמעט מידי יום היה
טובל ש"י טבילות, ולפעמים אף פעמיים ש"י.
היה לו עבודה מיוחדת לטבול ש"י טבילות,
כמו שרבינו הק' אומר בספר המידות שזה
מסוגל ליראת שמיים ולבטל הפחד. כאשר
אחד מילדיו נצרך לישועה טבל פעם נוספת
ש"י טבילות וביקש מהש"י ישועה. "זכיתי
לטבול עבורך ש"י טבילות ובקשתי בשבילך
ישועה", ציין הרבה פעמים במכתבים לבני
המשפחה. "הרבה פעמים פעל ישועות מעל
לדרך הטבע", מציינים בני המשפחה.

רבי ה'למוד..

סדרי לימוד רבים היו לו לר' פסח. שיחה
ע"ו לא הייתה אצלו עוד שיחה, זה היה
הדרך חיים שלו, כרצונו החזק של רבינו הק':
לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיַּה שְׁיִהֵי חַיִּיב

"ר' פסח זכה להיות ראש השנה באומן..." - זה האושר הכי גדול!

אחלי שאזכה..

אחי, מגיע ראש השנה, הכתר של כל העולמות

חטוף גם השנה, צא לדרכים המאירות!

אחי, הפסיעות שלך מאירים בכל העולמות

גם כשאצלך עדיין חשוך, לא מרגיש את האורות..

(שיר "ברודער ס'קומט א ראש השנה" במנגינת יוסף ה' עליכם' העליון - בתרגום חופשי מאדיש)

פרק מיוחד ניתן להקדיש על הנסיעות של ר' פסח לקיבוץ באומן. בכל השנים היה רבי פסח צם בכל שעות הנסיעה לאומן, וזאת מסיבת קדושתו המיוחדת. בדרך כלל זה היה לוקח כעשר שעות מהציאה מביתו בבני ברק עד הגיעו לאכסניה באומן. אך בשנים האחרונות מטבע הדברים, הגיעו הדרכים לעשרים ושלושים שעות ויותר.

בכל זה עמד רבי פסח בגבורה ובשמחה שהוא זוכה לזכך את הגוף לקיים רצון צדיק, לקחת חלק באתחלתא דגאולה, בתיקון העולם ש'נה נ'פש, על ידי כל פסיעה וטלטול בנסיעה הקדושה הזאת.

בני המשפחה: "הוא היה אומר שהדרכים לאומן הם עת רצון מיוחד, מהרגע שיוצאים מהבית עד שחוזרים, אפשר לנצל את הזמן להשיג כל מיני ישועות מהש"ת. הוא עצמו לא פסיק פומיה מלבקש ולדבר אל הרבונות של עולם משך כל זמן הנסיעה. "לא משנה באיזה אופן; עם חיות או בלי - העיקר לזרוק דיבורים ולבקש מהש"ת כמה שיותר", היה אומר לנו.

בראש השנה שנת תשפ"א עת נסגרו הגבולות, היה שם בגבול בלארוס שלשה ימים, כשאוכל ושתייה לא נכנסו אל פיו. הוא לקח תפוח וחתכו לארבעה ובכל כמה שעות אכל חלק אחד. "בשנה זו לא זכינו להגיע - אבל כן זכינו להוציא הרבה כוחות וכו' לנסות להגיע לראש השנה" - כתב לעצמו לזכרון.

בשנותיו האחרונות היה נוסע במסירות נפש גדולה. למרות כל קשייו הבריאותיים, השליך את כל קשייו, ונסע לאומן, לפעמים לכמה שבועות, העיקר לזכות להיות אצל הרבי בראש השנה.

בשנה האחרונה הוא הרגיש שאינו מסוגל לאכול ולשתות כלל. הדרך הלך וחזור לקח כשלושה ימים עקב עיכובים בגבולות ורבי פסח צם כשלושה ימים. כשילדיו התחננו שישתה לכל הפחות - לקח פקק של בקבוק ושתה. "די בזה", אמר.

להבין פשרם של דברים, הקשיבו רגע לקול שירו המתוק והשנון של ר' פסח:

"כן, יום אחד תעזוב את הכל, תשכב עם הרגליים מול הדלת. הכרוז יכריז: 'מגייט צו די לווייה; אכט אזיגער אויפן הר הזיתים.. (יוצאים להלוויה, שמונה בערב, לעבר הר הזיתים..). ש'כוב על המיטה עטוף בטלית, סוחבים אותך עכשיו לבית הקברות. הבור כבר מוכן באדמה, מורידים אותך פנימה, מכסים.. וזהו, נגמרו השטויות".

ר' פסח עוצר את השירה: "ברודער טייערער, וואס דארפסטו גיין מיט א פארמאכטע שמאטע אזוי, אויף די אויגן? נעם אראפ די שמאטע, און קוק וועסטו זעהן, אוואו מ'קומט צום סוף אן... (אחי היקר, למה תלך עם עיניים מכוסות ברטייה? תוריד את המסיכה; תסתכל, תראה לאן מגיעים בסוף..)".

עובר שלושים יום, הציבור מגיע בהמוניו. הולכים להקים מצבה, יד ושם בעמיו. אף אחד לא יודע מה הולך שם, מה קורה שם איתך.. מעליך מצבה גדולה ומפוארת, שמך מתנוסס לתפארה. תוארים ושבחים, שאתה לא בדיוק מאמין בהם..

"איי" - מתלהב ר' פסח - "אבל אם יכתבו שם: 'פ. ר' פלוני בן פלוני שזכה להיות בראש השנה באומן' - כבר לא צריך לכתוב שום דבר, זה השבח הכי גדול. אחי, זכור: אם זה מה שיכתבו גם מעל גביך, אשריך וטוב לך!

'זכה להיות בראש השנה באומן' - זה השבח הכי גדול, התואר הכי נעלה. גם שם למעלה, בגן עדן בין הצדיקים.

אחי, עדיין חי אתה עכשיו, גוף ונשמה, יש לך בחירה, מוח ולב. תחטוף את הנעלה והיקר מהכל! איי.. כמה תהיה שמח, כמה תהיה מאושר, שם, בין כל הצדיקים בגן עדן - עם השבח והזכות 'שזכית להיות באומן ראש השנה..!'

(שיר המציבה בתרגום חופשי מאדיש).

כך היה אומר, כך היה שר, כך היה חי. בחייו אף במותו, בימים ובלילות כל השנה - ינק ר' פסח את חיותו, מראש השנה!

'אומן ראש השנה' היה כל השנה הנושא בבית. בכל חודש היה נוהג להפריש מעות לנסיעה לאומן. בכל שבת היה מדבר עם הילדים על גודל העניין. בכל סעודה שלישית היה שר את ניגונו המיוחד על השיחה הידועה: "אחלי שאזכה לראות אור בהירות הדרך שאתם נוסעים עליו אלי..".

בעת הלוויה נזכר אחד הבנים שאביו אמר לו פעם שאת השיר הזה הוא רוצה שישירו בלוויה שלו, ואכן, הבנים שרו בשקט את תמצית חייו.

אחי, עדיין חי אתה
עכשיו, גוף ונשמה,
יש לך בחירה, מוח
ולב. תחטוף את הנעלה
והיקר מהכל! איי..
כמה תהיה שמח, כמה
תהיה מאושר, שם,
בין כל הצדיקים בגן
עדן - עם השבח והזכות
'שזכית להיות באומן
ראש השנה..!'

ר' פסח בדרך לאומן

כך סועד את סעודת 'צפרא דשבתא' עם ב"ב ובנו יקירו, ושר זמירות ותשבחות. בסוף הסעודה סיפר את הסיפור על הבחור שזכה לחזור בתשובה על ידי שנסע לאומן לראש השנה (שהופיע בגיליון "אגדלך" של ראש השנה). זכה ר' פסח - שכל חייו היו מקשה אחת של דביקות ואמונה ברבינו הקדוש - שמילותיו האחרונות סבבו על "אומן" ועל "ראש השנה".

אחרי הסעודה הרגיש לפתע חולשה גדולה. "איני יודע אם ילך לי לקום לסעודה שלישית", אמר ולא פירש. נעמד להתפלל מנחה גדולה, ונכנס לנוח על מיטתו.

ובעת דמדומי חמה של שבת קודש, בזמן רעווא דרעווין, בו הסתלקו גדולי הצדיקים והתדבקו בחד קטירא, זכה ועלתה נשמתו של ר' פסח במיתת נשיקה. כך הגיע לסופו של הפרוודור - מלא וגדוש באוצרות מלאים נקודות טובות - ישר לטרקלין הנצחי.

דבר פלא שבני המשפחה הבחינו אחרי פטירתו: הסימנייה בליקוטי מוהר"ן שלו, נמצאת על המילים "והתבוננת על מקומו ואיננו" בתורה רפ"ב. ובספר הזוהר בפרשת לך לך דף צ"ד ע"א **בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ נְפִיק מִעֲלֵמָא** והסימנייה היתה במילים **מֵאן יָכִיל לְמַחֲמִי לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** על ידי שמירת היסוד **חמי לקודשא בריך הוא**.

[הוא כתב לעצמו "כמה אתה תחיה את עצמך עם הבלעטליך זוהר שזכית לחטוף"... בכריכה של הזוהר מופיע בשנת תשנ"ה: בקשתי מהקב"ה שיתן בלב אחד להדפיס את הזוהר מנוקד, וב"ה זכינו שהודפס הזוהר עם נקודות בצורה מהודרת. - כי לפני כן היה קשה להשיג זוהר מנוקד].

אכן, זכה ר' פסח שהתחזק ויגע כל ימיו ב'אזמרה' ובמידת הקדושה והטהרה.

עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון! - -

עשרות פעמים היה חוזר על אמירת תיקון הכללי בחיות ונעימות כמונה מעות.

עבודה מיוחדת היה לו על הציון באמירת תיקון הכללי שוב ושוב. היו שנים שהספיק מעל 200 פעם תיקון הכללי ובשנה האחרונה שכוחותיו לא עמדו לו הספיק (רק...) 13 פעמים. באחת הרשימות כותב ר' פסח: **"זכיתי לחטוף בכל ימי חיי 6886" פעמים (במילים: ששת אלפים שמונה מאות שמונים ושש..)** **תיקון הכללי בציון רבינו הקדוש**. ר' פסח היה 'מבין' גדול; ידע מה רב ערכו של תיקון הכללי אחד (!) בציון רבינו - -

ואיננו - -

בזמן האחרון הרגיש ר' פסח שכוחותיו הולכים ואוזלים. באחת ההזדמנויות ביקש לדבר עם בני ביתו בפרטות על אחר הסתלקותו. "טאטע, הרי אתה רגיל לומר מרבינו הק' שהדיבור יש לו כוח גדול", אמרו לו בבית, "איננו רוצים שתדבר על כך". הוא לא התעקש, "אתם צודקים" אמר, וחזר לתלמודו. לאחרונה ביקש שידפיסו לו את נוסח ה'גילוי דעת' ומסירת מודעה על האמונה בה' ובתורתו אם לא יהיו בדעת צלולה קודם הפטירה וכו', והדביקו בסידורו.

באה שבת בראשית, האחרונה לימי חייו של ר' פסח. בליל שבת קודש אחר לימודו הקבוע לא הצליח להירדם, לכן המשיך בסדר עבודתו ולימודו משך כל הלילה. אתא בוקר, ר' פסח הולך למקווה ולתפילת שבת, אחר

במכתב לחתנו תיאר את תלאות הדרך: "שלשה ימים בלי אוכל.. אני חושש שחס ושלום עלול לקרות לי משהו, אבל הכל שווה לי בשביל להיות עוד ראש השנה אצל הרבי". במכתב הבא ששלח כתב כך: "במכתב הקודם יצא שהוצאתי לעז על הדרכים לאומן, רציתי להסביר שזה רק הגוף העכור הגשמי מרגיש כך, אבל באמת הנשמה שמחה ומתענגת מכל טלטול וקושי".

ניתן כאן אזכור לשיר מיוחד שר' פסח שר בחיות ועליונות מיוחדת שוב ושוב (במנגינת 'ועמך כולם צדיקים' השמח): **"היה ה' יהודי, חסיד ברסלב, מארץ ישראל. מארץ ישראל הוא הגיע - לציון של הרבי.. ועל הדרך; איני כמה שהוא חטף, כאלה צרות וייסורים.. אלפי פעמים הוא ראה את המוות מול העיניים.."** אבל הכל שווה, חוזר שוב ר' פסח על המילים: "ווייל געווען איז א איד, א ברסלבער חסיד, פון ארץ ישראל.. און ער איז געקומען פון ארץ ישראל ביז צו דעם רבינ'ס ציון..".

משהגיע לאומן, דבר ראשון היה עולה לציון הקדוש, חוטר תיקון הכללי, ורק אחר כך היה נפנה לנוח מעמל טרחת הדרך. שם בציון היה יושב ר' פסח שעות רבות, ואומר תיקון הכללי. ולא רק פעם אחת או פעמיים,

"אהובי בני חביבי מחמד נפשי!..

אני מקוה לה' שיקים בך והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד" - והעקר שתבטל דעתך לדעת רבנו הקדוש והנשגב זכר צדיק וקדוש לברכה, כי הוא חייך וכו'..

ותדע ותאמין בני! שכבר היו אצלנו אנשים שהיו גרועים ממך הרבה.. ונתקרבנו להשם יתברך על ידי דבורים כאלה וכאלה שקבלנו ממנו ז"ל - וקצתם נפטרו לחיי עולם הבא לשלום, וחלקם בחיים נצחיים בכח רבנו ז"ל. ואשר הם בחיים עודנה הם אנשים כשרים, ובזמנך יהי אחריתם טוב בעזרת השם יתברך! - -

ואי אפשר להאריך בזה על פני השדה..

דברי אביך הכותב בדמעות ובשמחה על ידי התקוה לאחרית טוב לכלנו; וגם לי ולך ולכל ישראל יהיה אחרית טוב על ידי הצדיק הקדוש סבא דסבין שאנו חוסים בו..

אשרינו, אשרינו!

נתן מברסלב

(עלים לתרופה מכתב תס"ו)

בזד בגבעות שומרון

'חמש פעמים עברתי משיבה לישיבה, בתוכי פעפע משהו שלא נתן לי
מנוחה, יצאתי לדרך הארוכה לבדי עד שמצאתי אור חדש שלא הכרתי...' /
הגילוי של ספרי רבינו, ההתחזקות בין יאוש לתקווה, ועל תפילה הבוקעת
רקיעים / סיפור התקרבותו של הר"ר יצחק יוסף זייץ הי"ו

נחמן ב"ץ

ויחזיק בי ויאמר לי "יצחק יוסף, יש תכלית לעולם".

עליתי לישיבה קטנה, ישיבה תיכונית כמובן. שם התחלתי
להכיר סוגי אנשים שונים ממני, גוונים אחרים. אך כל זה לא
שינה את הסתכלותי על תכלית חיי. אמנם, לימוד התורה היה
חלק בלתי נפרד מסדר היום, אך כשאני מתבונן על כך כהיום,
אני סבור שהיה זה די שונה מהתורה הפשוטה
והתמימה כפי שמלמדים ב'חיידרים' אצלנו.
אבל אז עוד לא ידעתי מכלום.

המשיכה לחסידות

חבורה מיוחדת הייתה במוסד בו למדתי,
קבוצה ללימוד חסידות, העמקה ועיון
בתורת הבעל שם טוב, בשילוב התוועדויות
לתוך הלילה וכדומה. בשלב מסוים התחלתי
להתעניין בה. נמשכתי לעולם הזה, והחילותי
לעיין בספר התניא ושאר ספרי חב"ד,
ולראשונה הרגשתי שאני מתחיל להתקדם,
הלימוד בהם נותן לי יראת שמים. אבל עדיין,

עולם הזה מול עולם הבא

רחוק מאד הייתי. את רבינו כלל לא הכרתי. בית הוריי הוגדר
כ'בית דתי לאומי'. את חיי ביליתי בין גבעות שומרון המוריקות.
שם גדלתי כש"אהבת ארץ ישראל" נותנת את הטון הקובע. רק
שנים ארוכות לאחר מכן, החלטתי שפניי לדרך שונה, אינני יודע
כיצד זכיתי לזה...

אמנם אבי שיחיה, הרגילני מעודי להתעניין
ב'חסידות'. ידעתי גם שיש רבי בעולם
שקוראים לו רבי נחמן מברסלב. אבל לא
התעניינתי בכך. החברים בכיתתי ובשכונתי,
לא חיו בצורה של חסידות.

כמו רבים מחבריי, כשהגעתי לגיל מצוות,
הייתי כבר נחרץ בדעתי בחשיבות ההשקעה
בעסקי העולם הזה לטובת עתיד חיי, פחות
חשבתי על העתיד הנצחי... ולא, לא בגלל
שלא ידעתי, אלא מכיוון שלא הבנתי את
החשיבות של הדבר, לא היה מי שיעמוד לידי

ובניגוד לרבים מחבריי שבאותה תקופה נפלו לגמרי, עקב כך שלא היו במסגרת, הרי שלי דווקא היה זמן רב לחשוב על התכלית ועל מה ולמה שלח אותי אבי שבשמים אל העולם הזה. וכך התחלתי ללמוד יותר גמרא ולהעסיק את עצמי בחיי עולם, ופחות בחיי שעה.

כשחזרנו לישיבה לאחר כמה 'סיבובים' של 'בית - ישיבה', 'בית - ישיבה', וחוזר חלילה, כבר הגעתי למסקנה שאין לי עם מי לדבר עוד בחברה הישנה... מדי פעם ניסיתי להשלים את הפער שהלך וגדל בלימודי החול, אבל בפועל את רוב היום השקעתי בחיפוש, חיפוש פנימי, בגשמיות, אחר הנעלם. לצערי הרב גם ממקורות פחות טובים ניסיתי לשתות. אך הוא יתברך ריחם עלי, ובכל עת הרגשתי שהדברים לא מתאימים ולא מסתדרים עם התכלית האמיתית של העולם.

למרות שהמוסד - הישיבה שבה למדתי נחשבה לאחת "הישיבות הטובות" - אך אני כבר רציתי לעבור לישיבה אחרת, רצינית יותר, אולי בה אמצא מזור לנפשי המתגעגעת ואינה יודעת למה...

כאמור, במוסד שבו למדתי, למדו גם לימודי חול. ולאחר תקופה שבה הבנתי כי הגיע זמני להתחיל להתקדם לכיוון הנכון ולקיים רצון בוראי. החלטתי לעבור לישיבה גדולה שבה לומדים (כמעט) רק תורה מבוקר עד ערב.

בודד בעולם

את ההחלטה ללכת לישיבה הגבוהה קבלתי לבדי, לא היה לי יותר מדי עם מי להתייעץ, לבד ממגיד שיעור שאיתו קצת ביליתי בשיחות נפש, ומעט עם ההורים. ולמרות שחלקם אמרו לי שאולי זה מתאים לי, לא היה אחד שיבין אותי או במצבי המורכב. וכך, על אף הספיקות והבלבולים, התחיל הדבר לקרום עור וגידים והחלטתי החלטה ברורה שאלך לשם. ולמרבה הפלא למרות שהייתי צעיר מדי לישיבה שכזו, בה למדו בחורים החל מגיל שמונה עשרה ומעלה, התקבלתי למקום.

אינני יכול לתאר את ההרגשה שלי בחיים באותה תקופה. בעודי חי בתוך חברה תוססת ופעילה, הייתי לגמרי בודד. תקופה קודם לכן כבר התחלתי לשמוע שיעורים של רבנים מקבוצות 'חרדיות-יותר' בציבור הדתי, והראש שלי כבר היה במקום אחר. גיליתי שהכיוון אליו אני נוטה, שונה לחלוטין ממה שהם הורגלו אליו. היו רבים שרצו ב'טובת' וניסו למנעני מכך. הם היו תמהים על בחירתי 'ומה תעשה בהמשך, ואיך תסתדר בחיים?' אבל אני הייתי כבר רחוק מהם. בדרך לישיבה הגבוהה.

אחד מהאנשים ששמעתי רבות את שיעוריו היה אחד מראשי הישיבות בישיבה שבה בחרתי בסופו של דבר, אחד שנחשב יותר לבעל סגנון ישיבתי חרדי. הוא היה מסתובב במקומות חסידיים, והדיבור שלו דמה מאד לסגנון החסידי. ככלל, היה זה מקום שהיה בו יותר טהרה, פחות מכשירים פסולים, יותר ספרי חסידות. זו הישיבה שאלה נכנסתי.

אם חשבתי שעכשיו יירגע החיפוש שבי, ואני יוכל לחיות חיי בשלווה, הרי שהתבדיתי. הרבי הקדוש שרצה את טובת נשמותי הנצחית, לא וויתר, הוא משך אותי באוזניי, ולא נתן לי לשקוע במה שהקיף אותי עם עטיפות צבעוניות יותר.

משיחות שקיימתי עם כמה חברים יקרים בישיבה נודע לי על עניין עצת ההתבודדות כדרך חיים, וכך קבעתי את עצמי לבלות בה רבות, בקביעות בכל יום. עקב בצד אגודל, פסעתי בדרך שהרבי

לא ידעתי אם אחיה חסיד חבד עם ליקוטי מוהר"ן, או חסיד ברסלב עם תניא

ראשי היה מעורבב מאד בהשפעת גורמים זרים בסביבתי. הייתי עסוק בתפילה בדביקות עצומה, בעוד שלא זכיתי עדיין לענייני קדושה פשוטים, כשלפעמים הם אף לא היו קיימים אצלי ב'מקיפים'.

אט אט התחלתי להרגיש חסרון עמוק בנפשי. לא ידעתי מהו, ולמה אני מרגיש את זה. אבל השי"ת החל ללכב את לבי. להפעיל את מנוע החיפוש.

הספיקות כרסמו בנפשי המחפשת והתועה. בפתי ספרי ההלכה השונים ובראותי את הנאמר בהם, התעוררו בי שאלות רבות על צדקת הדרך שבה אני צועד יחד עם חבריי. אבל עדיין זה לא נכנס לראש. לא הופנם במוחי שזה דבר שאמור לגרום לי לעזוב ולחפש משהו אחר, כזה שייתן לי מענה מתאים.

בגיל חמש עשרה, התחלתי לקנות ספרי חסידות. אחד מהם היה הספר הקדוש שיחות הר"ן, ושאר ספרים של חסידות. פתחתי את הספר והחילתי ללמוד ממנו. השיחה שהכי תפסה אותי והחזיקה אותי זמן רב, הייתה שיחה ב' - בה אומר רבינו שראוי להשליך את כל עסקיו על השי"ת. לאורך כל החיפוש שעברתי במסעי לאמת. הייתי מוסר להשי"ת את מעשי שיהיו כרצונו... ושהוא ייקח אותי לאן שהוא רוצה. עם זאת, לא הכרתי עדיין, לא את תורת ברסלב, ולא את אנשי שלומינו.

גם הלימוד בתניא, היה מרים אותי למעלה. הדיבורים הקדושים שבו, הרחיבו את אופקיי. הבנתי שיש תכלית אחרת, מאשר לרדוף אחרי העולם הזה. יש דבר אחר 'במקום כלשהו'. אך עדיין לא התנתקתי מהתכלית הישנה של רדיפת העולם הזה.

אבל לאט לאט, חלחלה בתוכי ההבנה שדרך החסידות היא הדרך שבה אני רוצה לצעוד. אני זוכר שבאותם זמנים תמהתי בתוכי באירוניה, האם בסוף אצא חסיד ברסלב עם תניא, או חסיד חב"ד עם ליקוטי מוהר"ן...

ההתבודדות קירבה אותי לרבי

באותה תקופה עברתי דברים שזעזעו את נשמותי. קודם כל עברתי ניתוח מורכב. וגם חבר מאד קרוב אליי נפצע באורח אנוש, דבר שאפף אותי בחוסר יציבות קשה, וגם לאחר שיצא מכלל סכנה, הוא נזקק לשיקום ארוך. מה שעורר אותי לחשוב יותר על תכלית החיים. עוד נקודה של אור במהלך חיי, הייתה העובדה שבאותה ישיבה בה למדתי, היה חיוב גמור וערך עליון ללמוד 'מקצוע' כהכנה לחיים, וכדי למצוא עבודה מפרנסת בהמשך, כמובן שהחובה הזו הייתה 'בנויה' ומלווה עם הסברים תורניים מפולפלים.

כשראיתי את זה התחיל 'להתעורר אצלי' משהו, לא יכולתי לסבול את העובדה שמשקיעים את מיטב השעות והכוחות 'כדי לעבוד'? כמובן, שהייתי בודד בעמדותי זו ונחשבתי ל'נחות', 'אתה לא רוצה לצאת לעבוד? להתפרנס? אתה רוצה רק לעבוד את ה'?"

מכיוון שכך, הייתי נבחן במגמות הכי קלות ופשוטות שאותם הייתי מוכרח לעבור. השי"ת ריחם על נשמותי, ולא הצלחתי לעבור שום מבחן...

באותו זמן פגשה הקורונה את חיינו, ועד מהרה מצאתי את עצמי יושב בבית - לאחר שהייתי בסמיכות לחבר שנדבק בחיידק. הדבר היווה קושי עצום בעבורי, בטבעי אינני יכול לשבת ללא חברה, וגם לצאת לא יכולתי. אבל קרן אור הייתה לי, מבית הוריי היה שביל ישר ליער סמוך, והתחלתי להתבודד שם, כבר הכרתי את המושג של התבודדות, אך כמובן לא ידעתי עד כמה הוא משמעותי לחיים.

הוביל אותי. ההתבודדות השפיעה עלי מאוד, והעניקה לי יותר יישוב הדעת במסע חיפושיי אחר האמת.

גם בליקוטי תפילות הייתי משקע עצמי. הייתי קורא בו לפי הסדר בכל יום, את תפילותי המשתפכות של רבי נתן התלמיד הגדול. אלו העניקו לי מזור ומרפא לגעגועים הבלתי מובנים ששכנו בי. הדברים האלו הובילוני יותר ויותר לחיפוש פנימי.

ההתבודדות והזעקה לה, משנים את האדם. הוא הופך למשהו אחר לגמרי. ההתבודדות משפיעה עליו בכל דבר בחייו. מעלה אותו מעלה, ויורדת איתו גם כאשר הוא נזרק כלפי מטה. היא הולכת איתו בדרכים. מעניקה מסתור ומחסה בימי סער וסופה. משקיטה את הנפש. מלהיבה את הרוח. מטהרת את הנשמה. אוצלת עליו עדינות. מיישבת את דעתו מול קונו.

בגלל שהישיבה בה למדתי, שוכנת סמוך למצפה יוסף, היה לי מקום מיוחד להתבודד, מול ציונו הקדוש של יוסף הצדיק. כך יכולתי לדבר עם אבי שבשמים, ולהביט תוך כדי אל מצבת קבורתו של מי שזכה להתגבר על יצרו, שסלל דרך לכל הבאים אחריו. שיזכו גם הם לנצח את אותו מלך זקן וכסיל.

במסגרת החדשה כבר היו לי אי אילו חברים שיכולתי לשוחח איתם בנושאי חסידות, אך עדיין הלב המשיך לחפש ולרצות משהו עמוק יותר ופנימי יותר שייתן לי תשובה לשאלת התכלית שלי בעולם. הם היו הולכים לשמוע הרבה משפיעים חסידיים.

כך הגעתי גם אני לחצר אמשינוב, ולמשפיע הנודע הגה"ח ר' צבי מאיר זילברברג שליט"א, לא ידעתי מה אני מחפש, אחרי מה אני מבקש, אך ידעתי ש"וודאי ישנו"...

הרבי פותח לי את העיניים

התחלתי להשקיע בלימוד הספר הקדוש 'מאור ושמש' ועוד ספרי חסידות רבים. בהמשך התוודעתי לספרים הקדושים של מוהרנ"ת - 'ליקוטי הלכות' - והתחלתי ללמוד בהם בבין הסדרים. חלק מהבחורים בישיבה היו אפילו משכימים בחצות הלילה. ראיתי כבר דברים אחרים. משמים פתחו את עיניי באיטיות כדי שאוכל להכיר את אורו של הרבי ולזכות להתקרב אליו. חטפתי עוד ועוד לימוד בספרי רבינו אם ביחידות, ואם בחבורות שהתקיימו שם, וכאמור, הרבה התבודדות וצעקה להשם שאזכה להתקרב לאמת.

ה'חיפוש' וה'בקשה' אפפוני. ההתבודדות והליקוטי תפילות כבר החלו לנקוב את לב האבן, עכשיו אני כבר מבין שהרבי הוא זה שעוסק בתיקון שלי ודרכו הקדושה היא הסיכוי היחיד שלי לנצל את העולם הזה כראוי לזכות להיות כרצוני יתברך, ואם לא עכשיו אימתי. כעת, לאחר שסיימתי ללמוד את הספרים הקדושים: ספר המידות, שיחות הר"ן, וליקוטי תפילות, או אז לקחתי לידי את הספר הקדוש חיי מוהר"ן, והלשונות שכתובים שם על כוחו הנורא של הרבי הגדול הזה וגודל מעלת ההתקרבות אליו ולדרכו הטהורה, היו המכה בפטיש, ואז זכיתי לקבל את האמונה ברבינו באמת ובתמים. היה לי ברור ומוכרח שאין אפשרות אחרת. התחלתי לנסוע מהשומרון אל השוהל במאה

שערים, שם שמעתי וראיתי קצת מאנ"ש.

הגיע סוף החורף. רציתי לנסוע למירון. היה זה שבת ראש חודש ניסן. שמעתי שישנם אף רבים שטסים לאומן. ורציתי לפחות לחוש את ההרגשה כאחד מחסידי ברסלב. במירון פגשתי - כמובן - את אנשי שלומינו. וב"ה זכיתי להרגיש שם חיות גדולה. גם תוך כדי הילוכי להתבודדות שם ביער, מצאתי חסיד ברסלב שדיבר עמי קצת, מה שהחייה אותי שהתחלתי להרגיש היכרות עם אנ"ש.

אחר כך אזרתי עוז ותעצומות. ישבתי עם הבחורים והאברכים בציון, וניסיתי לברר וללכך את דעתי, ואת השקפת העולם, על מנת לסלול שביל דרך ונתיב לחיי אמת.

הארת פנים נפלאה מאנ"ש

באותה העת, התברר לי שהחסיד ר' אברהם יעקב גולדרייך זצ"ל חמיו של הרה"ח ר' נתן דוד שפירא זצ"ל - הוא דוד של אבי, ששמר על קשר עד היום עם בנו ר' נחמן שליט"א. מה שקירב עוד יותר את ליבי לברסלב. החילולי להגיע לשוהל יותר, ושם קיבלוני בהארת פנים שאין כדוגמתה. דיברו איתי במאור פנים וקירבו אותי עוד ועוד לענייניו של רבינו ז"ל.

בתקופת בין הזמנים כבר הבנתי שאני לא יכול להישאר יותר במקום שבו נולדתי. עלי לעשות שינוי. יתירה מזאת,

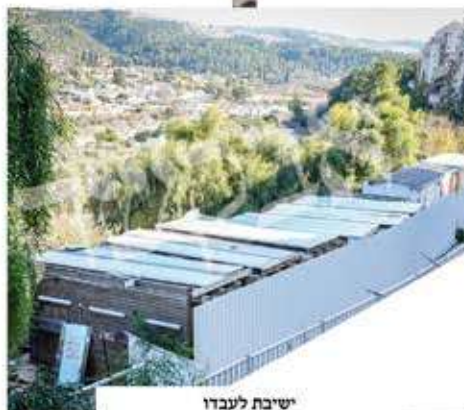
הבנתי שבכדי להבטיח את חינוך צאצאיי כרצוני באמת, יקשה עליי מאוד להתמודד מול הרוחות שנשבו בגבעות המוריקות. מה היה הקש ששבר את גב הגמל? היה זה חיזוק גדול שקיבלתי לכך מדבריו הנוראים של מוהרנ"ת בליקוטי הלכות, בהם יצא לי לעיין בדיוק בימים ההם. תוך שאני מרגיש שהוא מכון בדבריו הטהורים ממש לכל מה שעובר עלי בעניין חכמות חיצוניות, כשהוא מדגיש ואומר שאף במקום שלא לומדים מקצועות חול וחכמות חיצוניות בפנים הישיבה, אבל יש כאלו מתוכה, שלומדים אותם מחוצה לה, דבר זה כבר מהווה מכשול. ואסור ללמוד ב'חיידר' כזה.

התחלתי לחפש ישיבה שתתאים לי. ישיבה של חסידי ברסלב. בחודש אלול שלאחר מכן, נכנסתי לישיבה הנקראת בשם ברסלב. אך רוב ככל הבחורים שלמדו שם, היו סגנון שונה לגמרי ממה שאני כספתי אליו, לראות בן תורה עם עדינות ורוך, אדם שיראת שמים נסוכה על פניו. אך עם כל זאת, הישיבה הזאת העניקה לי הצצה ראשונה לסדרה של ישיבה חרדית על כל המשתמע מכך.

וכמו כן ראיתי שם את הרצון של כולם לחמימות ועבודת השם. אך הרגשתי שהישיבה לא מתאימה לי.

הנסיעה לראש השנה למרות המניעות

בראש השנה ההיא, תשפ"ב, לא חשבתי לנסוע לראש השנה. בגלל כמה מניעות שהיו לי באותו העת הן מניעות המוח לעזוב את ארץ ישראל, והן מניעות מחמת ממון. כמו כן גם לא היה

ישיבת לעבוד

ר' שמעון אליהו ברין בשיעור בישיבה

הרי שומרון המזרחיים

על זה, אני לא יכול לייעץ לך... תשובה של ברסלב'ר חסיד. אצל רבי שמעון הייתי אוכל פעמים רבות בשבתות ושומע דברי חיזוק נפלאים.

בהקשר לכך, אני חייב לציין את ההארת פנים המיוחדת שזכיתי לה בשוהל, תמיד קיבלוני באהבה ושמחה, וזה בודאי עזר לי מאד בהתקרבות, וכמו שאומר הרבי בשיחות הר"ן, שאפשר להחיות אדם מאד על ידי הארת פנים לזולת.

עברה שנה, ואז שלח לי השי"ת ניסיון גדול. רבים מדורשי טובת' ניבאו לי במשך השנים שלא יהיה לי שידוך, ולא ירצו אותי כחתן. ואכן חברי לשיבה התחילו להתארס ואחר כך להינשא, ורק אני נשאיתי לבד שוב...

ובעד כל הון דעלמא לא אמכור את אותם זמנים של שברון לב. את ההתבודדות של אותם ימים. את התפילות והזעקות שבקעו מלבי. הליקוטי תפילות שבהם שיקעתי את נפשי. את העליות והירידות, המעברים והמשברים שהיו מנת חלקי. קרבת אלקים שאין כדוגמתה... לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה...

הצעות רבות שאינם מתאימות הועלו. אך בחסדיו יתברך לא נפלתי ולא נשברתי. המשכתי להחזיק מעמד. עד שבחסדי השם זכיתי לבא בברית הנישואין, עוד לפני גיל עשרים.

בשנים שלאחר מכן, נסעתי לאומן עם הרבה יותר חיות וחיבור. כשעל כל אחד מהראשי שנים היו מניעות לא פשוטות. רק אצין שהשנה למרות כל מיני מניעות קשות זכיתי להגיע לאומן.

כל הייאוש של היצר הרע - הוא אך ורק אחיזת עיניים, ותפילה גוברת על הכל

לסיום, אני חייב לחזור ליום שבו נישאתי. ראיתי בחוש, שאדם לפעמים מתפלל, והבעל דבר אומר לו: "התיק שלך כבר אבוד, זה כבר לא שייך". אסור להקשיב לו, כי באמת כל תפילה ותפילה מסייעת לאדם לנצח את היצר.

גם בעניין של חצות ראיתי אותו דבר, אחרי שניסיתי כמה פעמים, וראיתי שאני לא מצליח חשבתי שזה משהו שקשור למקובלים וזה לא מתאים לי. כשהגעתי לרבינו, הבנתי שעם הרבה ליקוטי תפילות ושיחות להשם יתברך, אני יוכל לקיים את כל העבודות שבעולם.

ראיתי בחוש לכל אורך הדרך שכל מה שמונע אותי, זהו אחיזת עיניים בשביל להגביר החשק. ואם אדם יבקש ויתחנן עוד ועוד, בסוף, השי"ת יסדר לו הכל והוא יזכה להתקרב אליו באמת ובתמים, כן יהי רצון.

לי דרכון, וגם מעמד בן הישיבה שלי לא היה מוסדר, מניעות ממניעות שונות. אלא שהעיסוק הרב שעסקו הבחורים והצוות הישיבה בנסיעה, גרם למשגיח לשכנע אותי להגיע לאומן.

אני זוכר את זה כמו היום. ט"ו אלול תשפ"א. זה היה היום שבו החלטתי להגיע לאומן. המשגיח פנה אלי ואמר לי שרבינו אומר ש"פלא אצלו שמי שמאמין בו לא יהיה אצלו על ראש השנה". ושכל המניעות אינם מניעות כלל וכלל.

כשחזרתי עם הדרכון הזמני לישיבה, החלו החברים לרקוד איתי מרוב שמחה. ואכן זכיתי להגיע לרבינו בפעם הראשונה על ראש השנה. הכל היה באתערותא דלעילא, הייתי במצב ששמחתי כל כך שהרבי משך אותי לראש השנה, ולכן לא התרגשתי במיוחד. אפילו בתחילה היה לי בלבול על הביטול תורה שיהיה לי בדרך, אבל ידעתי שאני נמצא אצל רבינו וצריך לשמוח.

מעניין לציין שהוריי לא התנגדו לדבר, למרות שהנסיעה לאומן למשל הייתה קשה להם, כמו גם הפיכת לחרדי, מה שהיה הפוך לגמרי מהדרך שבה גידלו אותי. ולמרות שהם פחדו וחששו לעתיד. עם זאת, לאלו שתינו בפניו מתוך 'דאגה' לעתיד שלי; "מה יהיה עם פרנסה ועבודה?" היה אבי עונה: "הלא הילדים שלכם ירדו לגמרי מכל שמירת תורה ומצוות, ואילו הוא הפך לחרדי, מה עדיף? ב"ה שיש לנו בן שרוצה לעבוד את השם!" הם מכירים ומרגישים את השינוי והטוב שיש לי בחיים.

מישיבה לישיבה ומבית לבית...

אך אחרי ראש השנה, המשכתי בגלות שלי. השפה וההתנהגות וצורת הלימוד ועוד, לא מצאו חן בעיני, רציתי את הלב העדין והכוסף, הרגיש לדקי דקות של יהדות. ומה שראיתי היה שונה כל כך ממה שרציתי במהלך הכיסופים וההשתוקקות שלי בדרכי לאמת. ולא לזאת הייתה כוונתי...

ושוב הייתי בודד בעולמי. מחפש ומשווע. "טאטע, עד מתי אהיה נע ונד בעולמך... רחם עלי... שלח לי אורך ואמיתך..."

ומישיבה שלישיית לישיבה רביעית... מצאתי ישיבה של חרדים שהיו כמוני. למדו שם בצורה שבה הורגלתי. היא הייתה קרובה למודיעין עילית, והייתי נוסע לאנשי שלומינו כדי לנסוע איתם לשדה, ובדרך לשמוע דברי חיזוק מאנ"ש.

אך מסע תלאותי לא תם. לאחר תקופה, שלא הייתי שלם עם כל ההתנהלות באותה ישיבה, עברתי לשוהל והתחלתי ללמוד שם עם חברות, כמו כן הייתי לומד בישיבת מיר. בשוהל התחלתי יותר ויותר להתחבר ולהבין את עניין ברסלב. באותם ימים גם קיבלתי החלטה שאינני מתעסק בענייני השקפה, אלא רק בעבודת השם, וממילא השם יעזור לי שהעניינים יתבררו. התפללתי להשם שאזכה ללמוד את שפת ה'אידיש'. אבל לא השקעתי בזה כוחות מיוחדים אלא בעיקר תפילה. למדתי חברותא בסיפורי מעשיות עם חסיד שבקושי ידע עברית... וב"ה לאחר תקופה קצרה, הצלחתי לשלוט בשפה בצורה ניכרת.

לך תתבודד על זה

בחסדי השם, באותה תקופה נפתחה ישיבה חדשה בשם 'לעבדו' בראשות הרה"ח ר' שמעון אליהו ברוין שליט"א, ושם התרגשתי שהגעתי סוף סוף אל המנוחה והנחלה. היה שם עבודת ה', חצות והתבודדות.

כשנפתחה הישיבה, הלכתי לשאול את הרה"ח ר' שמעון שפירא זצ"ל האם להיכנס לישיבה, והוא ענה לי "לך תתבודד

קחו 'טעימות' מארץ ישראל

עד לפני כמה שנים הוא התגורר בארצות הברית כשהכיסופים לארץ ישראל עדיין לא הצליחו להזיז אותו ממקומו לחזק את עפר ארץ הקודש, אך דווקא בעיצומה של הקורונה מצא את עצמו הר"ר שמעון יום טוב יוזשעף הי"ו נחת בעיד הקודש ירושלים • מאז הוא נקשר לאדמת הודו והוא אף מפיץ לכל את טעמה של הקדושה שהוא חש • לשבוע מטובה

שלמה לרבי שלמה ווקסלר זצ"ל שיצא לאור רק לאחרונה וכדומה. הלא רבינו לא אמר שאי אפשר להיות ברסלב'ר חסיד כי אם על ידי ארץ ישראל, אלא התבטא שאי אפשר להיות איש הישראלי בלעדיו, "ואמר בזה הלשון: מי שרוצה להיות יהודי, דהיינו לילך מדרגא לדרגא אי אפשר כי אם על ידי ארץ ישראל" [חיי מוהר"ן סי' טו], ולכן זה דבר שנוגע לכל כלל ישראל. ובכדי שכל אחד יוכל להתחבר לקדושת ארץ ישראל, אנחנו מביאים את כל המקורות בתורה ומהראשונים והאחרונים חכמי אשכנז וספרד וכל אדירי הגולה, וכמובן מגדולי החסידות, וזאת בכדי שכל אחד ואחד ילמד ויבין את המעלה העצומה של ארץ ישראל הקדושה. ברור שעיקר המאמרים הם מתורתו של רבינו הק' שהיה אש להבה בעניין קדושת ארץ ישראל, בבחינת "ויקד ארצה" כידוע. ובהמשך אנו מביאים מדברי תלמידיו ותלמידי תלמידיו לדורותיהם.

אנחנו גם מאוד משתדלים לתת בכל שבוע אימרה שקשורה לעניינא דיומא, או לפרשת השבוע, לדוגמא בשבוע האחרון חל יומא דהילולא של ה'בת עין' זיע"א ולכן הבאנו דיבורים ממנו, ובעז"ה במהלך ימי החנוכה יחול היארצייט של רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל ונביא בס"ד ציטוטים בשמו.

תספר לנו קצת על התפוצה, איפה התחלתם ומה קורה היום?

התחלתי בסביבה שלנו בירושלים, ומהר מאוד הביקוש הגיע מהרבה מקומות בארץ, כמו כן הגיעו בקשות מאנשי שלומינו שעדיין גרים בחוץ לארץ שליבים כוסף ומשתוקק לעלות לארץ ישראל והם מבקשים שנשלח אליהם את העלון כל שבוע, כדי לחזק ולעורר בהם את הגעגועים ואת התפילות לזכות לקדושת ארץ ישראל. אני יכול לומר לך שיש הרבה אנשים שמדפיסים את זה לבד ותולים את זה בבית שלהם או בבניין, אשרי חלקם.

הוצאתם גם ספר "ליקוט במעלת הארץ הקדושה"?

את הספר הוצאנו בסיועך דשמיא לפני כשנה וחצי, לאחר שראינו

לפני כשנתיים החל לצאת לאור עולם, עלון שבועי בשם "טעימות הארץ" המביא מידי שבוע את מעלת וקדושת ארץ ישראל, מדברי חז"ל, מדרשים, מכלל הספרים הקדושים, ובפרט מדברי רבינו הקדוש ותלמידיו, עד ימינו אנו.

יצאנו להתחזקות אחרי מי שמוציא את העלון מידי שבוע, על מנת להבין מה הביא אותו לעסוק בהפצת נושא זה, כך הגענו להר"ר שמעון יום טוב יוזשעף שליט"א מקהל 'נועם השם' בירושלים.

ראשית כל רצינו לדעת מה הביא אותך לעסוק בנושא של קדושת ארץ ישראל ולהוציא על כך מידי שבוע עלון מיוחד?

ר' שמעון יום טוב מחיך "רבינו הקדוש אומר שאי אפשר להיות איש ישראלי, דהיינו ללכת מדרגא לדרגא, כי אם על ידי ארץ ישראל. ואני כחסיד של רבינו הקדוש שמאמין בכל דיבור של רבינו, מבין שאם זו הדרך היחידה להיות איש כשר באמת, אזי צריך לפרסם את הדבר ולעסוק בו".

בדרך כלל, אנשים מוציאים עלון שבועי על הפרשה או לרגל החג המתקרב, מה הביא אתכם להוציא לאור עולם עלון שבועי בנושא?

עליתי לארץ ישראל לפני כ-5 שנים, וחשתי את קשיי ההתאקלמות שיש בארץ חדשה. להתרגל למנטליות שונה - מי שלא חווה את זה, לא יוכל להבין את הקושי וייסורי הנפש שעוברים על כל אחד שעולה לארץ, ראיתי חברים שמתקשים מאוד, והגעתי להבנה שרק אם נחזק את עצמינו להבין את השמחה שצריכה להיות לנו במעלה העצומה שיש בארץ ישראל, נוכל לדלג על הקשיים והמהמורות שבדרך. וברוך השם לפני שנתיים זכינו להוציא את העלון בפעם הראשונה.

איך בנוי העלון, לפי איזה סדר אתה מלקט את הדיבורים?

אנחנו מביאים מקורות הן מחז"ל מהגמרא ומדרשים, והן מכלל הספרים הקדושים של הראשונים והאחרונים, ובפרט מספרי רבינו הקדוש ותלמידיו עד הדורות האחרונים ממש, כמו למשל ספר "ריעות

השמחה שאנחנו זוכים לגור בארץ ישראל. רבי נתן כותב בליקוטי הלכות על הפסוק שבפ' ואתחנן "כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ" - שהענין של ארץ ישראל נהיה חלילה "שן" בעיני האנשים (בבחינת "נושנתם"), הם לא מתחדשים בקדושת ושמחת האמונה, עד שעלולים לבוא לידי כפירה ועבודה זרה רח"ל. ולכן חשוב מאד מאד להתחדש בענין הזה כל הזמן, ולראות שקדושת ארץ ישראל -שכל מהותה אמונה בה' ובתורתו הק'- לא תתיישן בעינינו חס ושלום.

בציפורי בועדה אש

בדרך כלל אנחנו מבקרים בבית כנסת או קהילה של אנ"ש כדי לשמוע איך הם מתחזקים, לכבוד חנוכה בחרנו דווקא במקום שיכול לחזק כל אחד מאיתנו, לשם כך הצפנו לשיחה עם ר' אהרן נמני מקברו של רבי שבציפורי, שיום ההילולא שלו חל בט"ו כסלו

"אולי מה שהשם יתברך הביא לכאן יהודים שומרי תורה ומצוות בסמיכות מקום, הייתה כדי לגאול את הציון הקדוש מהעדר-הניקיון והבלאגן ש'חגגו' כאן. גם ישמעאלים היו מגיעים לכאן ועורכים חגיגאות ללא מפריע. וכשזכינו בזכות הצדיקים והגענו לכאן, המקום הפך ממדבר שממה רוחני, לאבן שואבת עבור כל יהודי ובפרט חסידי ברסלב הנהנים לשהות בסמיכות למקום מנוחת הצדיקים הקדושים.

נקודה עצומה שישנה במקום היא נקודת ההתחדשות - האריז"ל

והבליו, לעבר מקום הנקי מחיזו דהאי עלמא והמולת עולם עובר.

כך, לפני כארבע שנים, בד בבד עם הגעתו להר יונה, החל הרב אהרן נמני שליט"א, להפעיל במקום כוללים מיוחדים בשם 'מוסדות רבי יהודה הנשיא'. בכך נגאל המקום משיממונו, אך גם חסידי ברסלב הרוויחו מקום נפלא ללימוד התורה ועבודת השם.

אנו משוחחים עם הרב נמני שמתאר לנו את המהפך הגדול שנעשה בזכות אנשי הבעל תפילה אשר מצאו להם מקום משכן לעבודתו יתברך.

אחד מהמקומות הקדושים בהם ביקר לעתים תכופות החסיד הגדול רבי שמואל שפירא זצ"ל היה בציון רבינו הקדוש התנא האלוקי רבי יהודה הנשיא זיע"א הטמון בציפורי. הוא היה נוהג לומר כסגולה לזכות להגיע לציון באומן, שאם באים ל'רבינו הקדוש' בציפורי יזכו להגיע ל'רבינו הקדוש' באומן. אולי אפשר להשתמש בדבר, כסגולה עבור אלו שאינם יכולים לצאת את גבולות ארץ ישראל מחמת המצ"ק...

התנא האלוקי רבינו הקדוש רבי יהודה הנשיא זיע"א מסדר המשניות וממוסרי התורה לדורות עולם, טמון ביישוב ציפורי הממוקם בגליל התחתון. ציונו הקדוש היה מקום תפילה במשך רבות בשנים.

אלא שלצערנו הרב, מה שהקשה מאוד על ההגעה למקום בעשרות השנים האחרונות, היה אי ההנגשה ואי פיתוח המקום, ללא אפשרות לשהייה ממושכת. מה שהפך את מקום התפילה לשומם מבלי באים.

בחסידי השי"ת, ולאחר שבסמיכות מקום, הוקמה השכונה החרדית 'הר יונה' הממוקמת כרבע שעה מהציון, הייתה למקום עדנה, כשפורצי הדרך כתמיד, אלו אנשי הצדיק אשר המקומות הקדושים משמשים עבורם למקום צקון לחשם והמיית כיסופיהם, בריחה מהעולם הזה

האברכים בכולל בציון ר' יהודה הנשיא

שאנו 'חסידי ברסלב'... הוא התלהב ואמר 'אני כבר שנים מגיע לכאן, ולא ראיתי דבר כזה שחסידי ברסלב ישבו בציון הקדוש הזה וילמדו תורה ויעסקו בקיום רצונו יתברך', הוא ממש נהנה מזה.

הרב נימני מוסיף כי גם בהילולא קדישא, היו שנים שלצערי הרב הייתי צריך להעמיד מחיצה בציון הקטן במו ידיי, כדי למנוע תערובת. אך משנה לשנה, המצב השתפר מאוד ברוך השם, ועוד יהודים יראים ושלמים החלו לפקוד את המקום, ובשנה האחרונה הוקמה עזרת נשים בצד השני, בצורה מופרדת לחלוטין, כך שעצם שהיית חסידי ברסלב במקום מטהרת אותו, ומשווה למקום את החיות והרצינות הכל כך ראויים לו.

לסיום, הוא מספר לנו על חלומו: "אני רוצה, שתהיה ישיבה על קברו של רבינו הקדוש, להקים כאן רשת שלימה של עבודת השם עשרים וארבע שעות, בעיקר כולל חצות שבו יקיימו אנשי שלומינו את רצונו של הצדיק בציון הקדוש, יחד עם התבודדות". ויהיה המקום לאבן שואבת עבור חסידי ברסלב בפרט, ועם ישראל בכלל, לשפוך תפילתם ותחינתם לפני אדון עולמים שיחיש לנו גאולת עולמים.

כל המעוניין לעזור ולסייע לכוללים קדושים אלו, אשר תורת הצדיקים הקדושים נלמדת בהם, המשניות הקדושות וספרי רבינו הק' זיע"א, במקום הקדוש הזה, מוזמן לפנות לר' אהרן נמני בפלא' 0548453931

או בטל: 0799694155

לפתוח פה כולל, שהרי לימוד התורה הנלמד כאן, והשיחת חברים בינות לעצי היער המשתרע סביב הציון, ובוודאי ההתבודדות עצמה, וכל האפשרות להתנתק מהעולם והבליו, משמשים מקום נפלא ומיוחד לחסידי ברסלב.

יתירה מזאת, חסידי ברסלב מהווים 'אור' של ממש במקום. אנשים הגרים באזור והיו מגיעים לבקר במקום באופן קבוע, מספרים שמאז הגעת חסידי ברסלב, החל המקום לשקוק חיים ולשנות את צורתו, וכל ההרגשה והיכולת לשהות במקום הופכת מאירה ופנימית, הן מבחינה רוחנית והן מבחינה גשמית.

הרב נימני מוסיף אנקדוטה מעניינת, לפני כשלוש שנים הגיע יהודי יקר לציון הקדוש להתפלל, כאשר לאחר מכן מסר לנו שיעור בדברי רבינו מתוך מתיקות מיוחדת, לאחר שסיים הוא שאל: מי אתם? לשמע תשובתנו

אומר שרבי יהודה הנשיא הוא נ'צוץ של יעקב אבינו (ראשי תיבות "הנשיא"), וכידוע שהשבע עשרה שנה שגר רבי בציפורי היו כנגד השבע שנה שגר יעקב אבינו במצרים. ובגמרא מסופר שאחרי פטירתו של רבינו הקדוש הוא היה מגיע מעולם האמת לבני ביתו, ומוציאם ידי חובת קידוש בליל שבת. ממש בבחינת 'יעקב אבינו לא מת', ואת ההתחדשות הזאת שרבי יהודה הנשיא לא מת, בחינת הצדיקים האמיתיים הגדולים במיתתם יותר מבחינה, אנו מרגישים כאן בכל עת, וכל האברכים היקרים וכלל הבאים להתפלל על הציון הקדוש חשים חיות גדולה ושמחה אמיתית בצל הצדיק.

פתיחת הכולל במקום הקדוש הזה, הייתה מובנת מאליה, ואמר לנו הרב נימני היה ברור לי שאם יש מקום יישוב של חסידי ברסלב בסמיכות כל כך לציון קדוש כזה, יחד עם החוץ ליישוב, צריך

הכנסת אורחים ביום ההילולא בליל שיש האחרון - שני הכוללים הקדושים של אנ"ש

האור של הרבי יאיר לכם את הבית

בירחון החודשי תמצאו:

מאמרים מיוחדים || כתבות
מרתקות || סיקורי עומק ||
חשיפות בלעדיות || סיפורי
התקרבות מרגשים ועוד...

במוסף המיוחד לבני הבית והילדים תגלו:

מדורים מהחיים || סיפור
בהמשכים || קומיקס מלא
בהתחזקות || כתבות מהשטח
|| התחזקות קבוצתית ||

גיליון אבקשה מלא בתוכו ברסלבי
**החבילה
המושלמת**
אצלכם עכשיו על שולחן הסלון

המוסף המהפכני 'אבקשה לבית' שכבש בסערה את בתי החסידים עד לילדים הקטנים

הצטרפו עכשיו וקיימו את ציווי של רבינו הקדוש 'עשו את נשותיכם לחסידות'

חייגו עוד היום 079-56-82-867